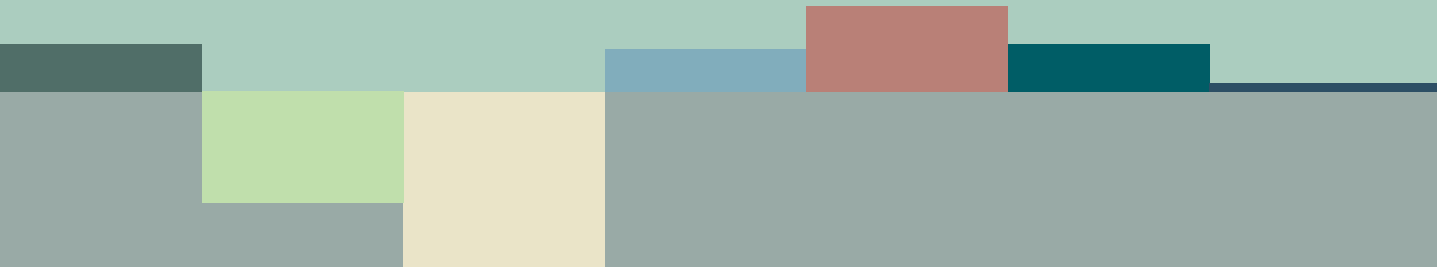

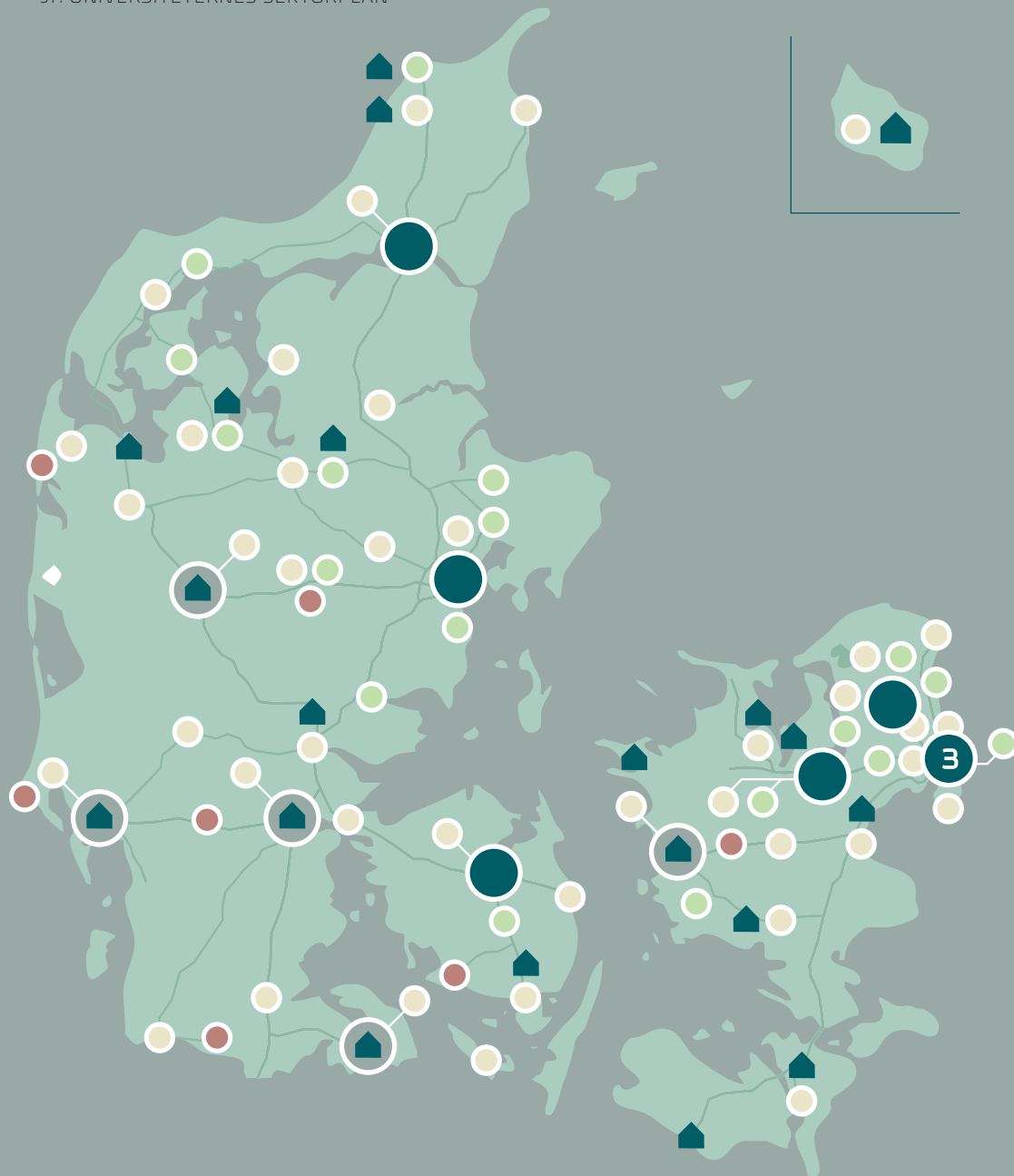
Tal om danske universiteter 2022

Tal om danske universiteter 2022

UNIVERSITETERNES AKTIVITETER

- HOVEDCAMPUS
 - REGIONALT CAMPUS
 - UDDANNELSES- ELLER FORSKNINGSFACILITETER
 - HOSPITAL MED MEDICINSTUDERENDE
 - FORSØGSSTATION
 - NYE UDDANNELSESAKTIVITETER
- JF. UNIVERSITETERNES SEKTORPLAN

UNIVERSITETSSEKTOREN I DANMARK

8

UNIVERSITETER

144,500

STUDERENDE

34,500

MEDARBEJDERE (ÅRSVÆRK)

31,25

MIA. KR. OMSÆTNING

UDGIVET AF
DANSKE UNIVERSITETER
FIOLSTRÆDE 44, 1. TH.
1171 KØBENHAVN K
WWW.DKUNI.DK

OPLAG: 650
REDAKTION: DANIEL WIE KROG OG
MATHILDE ELISA VENDELHOLT
ISBN: 978-87-90470-65-4
JUNI 2023
GRAFISK TILRETTELÆGNING: PETER WALDORPH
TRYK: STEP PRINT POWER

DENNE PUBLIKATION KAN VED TYDELIG
KILDEANGIVELSE FRIT KOPIERES.

INDHOLD

FORORD / 11
01. UDDANNELSE / 12
02. FORSKNING / 32
03. ARBEJDSMARKED / 52
04. STUDENTERMOBILITET OG INTERNATIONALISERING / 68
05. ØKONOMI OG PERSONALE / 82
APPENDIKS / 94
NØGLEBEGREBER / 106

FORORD

**JESPER
LANGERGAARD**

*Direktør for
Danske Universiteter*

På de otte danske universiteter skabes banebrydende viden og forskning, som er afgørende for fremtidens Danmark. Universiteterne udbyder kvalitetsuddannelser, der bygger på en aktiv kontakt til forskningsmiljøer i international klasse.

Med en omsætning på over 31 mia. kr. årligt og 34.500 ansatte årsværk udgør universiteterne en væsentlig del af den danske samfundsøkonomi. Derfor oplever vi hos Danske Universiteter en stor interesse for tal og fakta om universitetssektoren.

For at imødekomme dette, indsamler vi hvert år centrale nøgletal om uddannelse, forskning og økonomi i *Tal om danske universiteter*. Formålet med udgivelsen er at skabe åbenhed om de danske universiteters rammevilkår, aktiviteter og resultater.

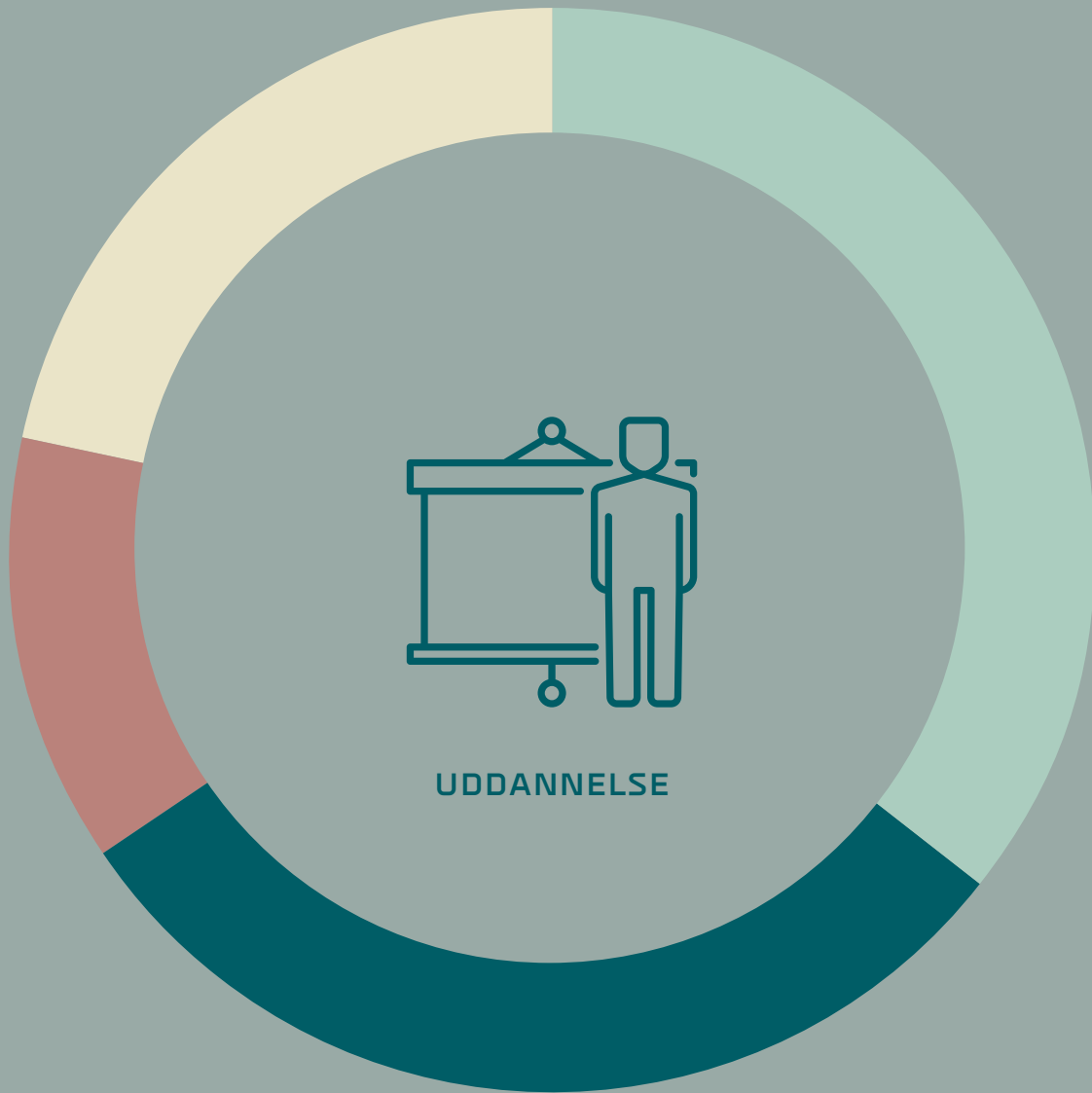
Tal om danske universiteter 2022 viser blandt andet, at optaget faldt markant på bacheloruddannelserne. Særligt på humaniora er optaget faldet mens andelen, der blev optaget på våde uddannelser, er steget ift. de tørre uddannelser. Størstedelen af de universitetsuddannede har jobs i den private sektor og samtidig er jobvæksten større i den private sektor.

Forskningsområdet bærer præg af markante stigninger i private midler til forskning på universiteterne, der f.eks. stammer fra fonde. Universiteternes basismidler udgør en mindre andel af de forskningsrelaterede indtægter end tidligere, men dansk forskning klarer sig godt på mange konkurrenceparametre i international sammenligning.

Publikationen er tiltænkt alle, der interesserer sig for den danske universitetssektor. Bogen kan bruges som opslagsværk, hvor de enkelte kapitler og nøgletal kan aflæses uafhængigt af hinanden.

Eventuelle spørgsmål eller kommentarer kan rettes til Danske Universiteters sekretariat.

Rigtig god læselyst

01

Universiteterne udbyder forskningsbaserede uddannelser på bachelor- og kandidatniveau og forsyner dermed samfundet med professionelle unge, der har gennemført en uddannelse i tæt kontakt til den mest aktuelle forskning på deres uddannelsesområde. I dette kapitel kan man finde oplysninger om universernes uddannelser og studerende. Herunder optag, produktion, kønsfordeling samt finansiering af uddannelserne sammenlignet med andre lande.

Hovedpointer:

- Universiteternes bacheloroptag er det laveste ti år. Optaget er især faldet på de humanistiske bacheloruddannelser.
- En større andel studerende optages på de tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser.
- Andelen af kvinder blandt studerende på universiteterne er steget, særligt på de tekniske uddannelser er andelen forøget.
- I Danmark har 14,7 procent af de 25-64-årige en kandidatuddannelse. Det er omkring OECD-gennemsnittet på 13,9 procent.
- Udgifter til videregående uddannelse som andel af BNP er i Danmark under gennemsnittet af resten af OECD-landene.

Temaer i kapitlet:

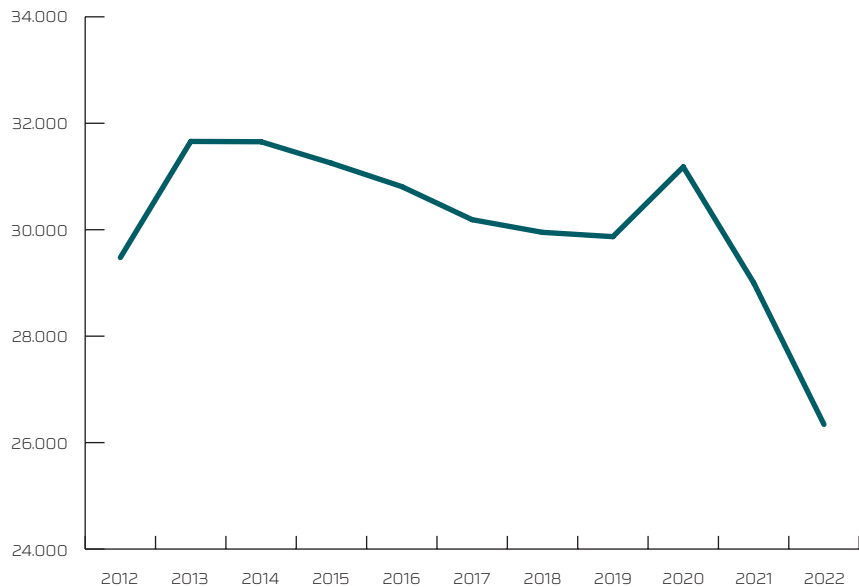
- Bacheloroptag
- Kandidatproduktion
- Bachelorproduktion
- Kandidatoptag
- De studerende
- Internationale sammenligninger

BACHELOROPTAG

Universiteternes bacheloroptag er faldet siden toppen i 2013. I 2013 havde universiteterne et optag på 31.669 bachelorstuderende, mod 26.332 i 2022, svarende til et fald på 17 procent. Det er et fald på yderligere 9 procentpoint sammenlignet med faldet fra 2013 til 2021. Optaget blev på baggrund af et ønske fra regeringen om flere studiepladser pga. coronaepidemien midlertidigt forhøjet i 2020. Udviklingen indenfor fagområder varierer (se figur 1.5).

FIGUR 1.1

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER

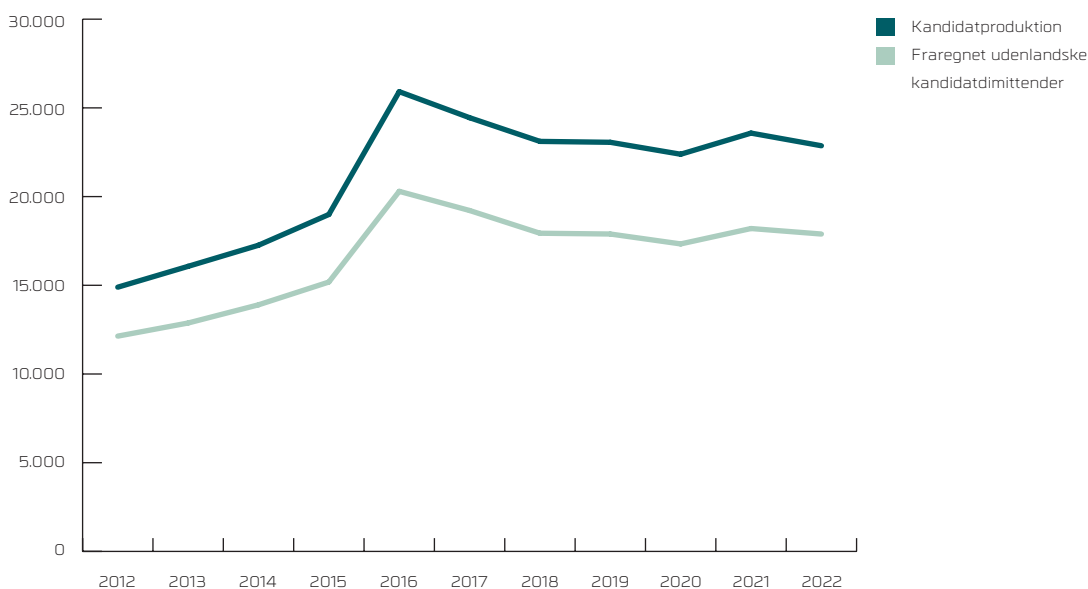
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

Anmærkning: Universiteternes professionsbacheloruddannelser er inkluderet.
Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATPRODUKTION

Universiteternes kandidatproduktion er steget fra 14.858 dimitterede kandidater 2012 til 22.876 i 2022, svarende til en stigning på 54 procent. I 2016 toppede kandidatproduktionen med 25.943 dimittender, hvor fremdriftsreformen betød, at flere studerende skulle færdiggøre deres studier. Fraregnet udenlandske dimittender uddannede universiteterne 17.902 kandidater i 2022, dvs. at 22 procent af kandidatdimittenderne i 2022 var udenlandske. Udviklingen dækker over markante forskelle på fagområderne (se figur 1.3).

KANDIDATPRODUKTION I ALT OG FRAREGNET UDENLANDSKE STUDERENDE

FIGUR 1.2

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

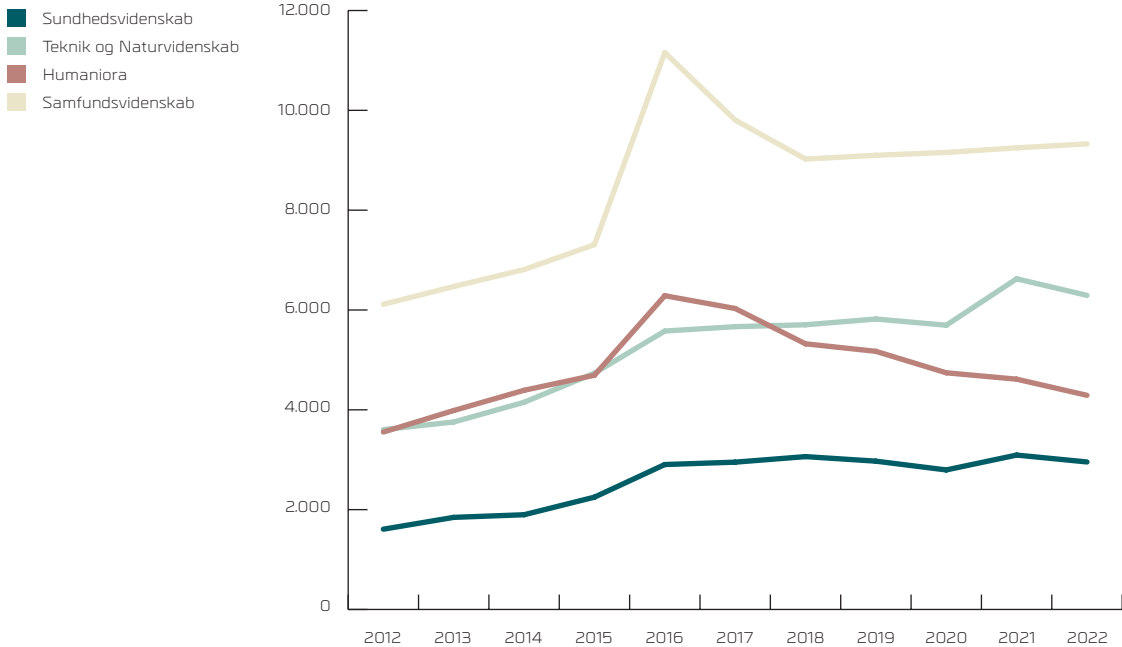
Anmærkning: Udenlandske dimittender er studerende, der ikke har gået i grundskole eller på ungdomsuddannelse i Danmark. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATPRODUKTION

Udviklingen i kandidatproduktion har været overvejende stabil siden 2018, om end der er et mindre fald fra 2021 til 2022. Den markante stigning som ses i 2016 formodes at hænge sammen med fremdriftsreformen, hvor forsinkede studerende blev tilskyndet til at færdiggøre deres studier. Udviklingen i kandidatproduktionen varierer inden for fagområderne, hvor der siden 2017 har været set et fald i kandidatproduktionen på det humanistiske hovedområde. På det sundhedsvidenskabelige og det tekniske og naturvidenskabelige område har der været en stigning i kandidatproduktionen.

FIGUR 1.3

KANDIDATPRODUKTION FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

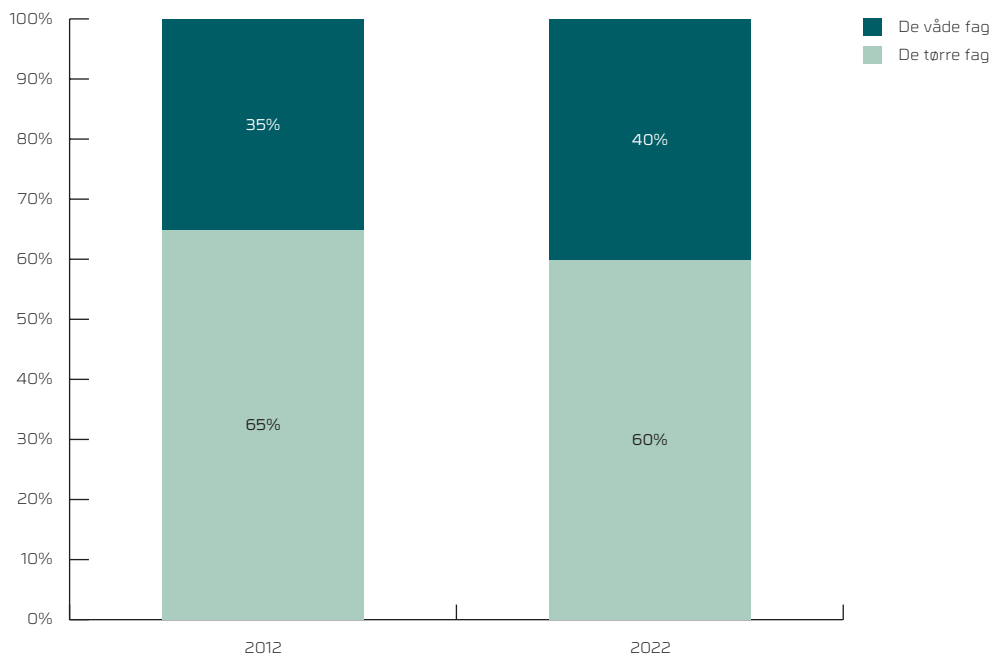
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022 og Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Andelen af uddannede kandidater indenfor hovedområderne sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab er siden 2012 vokset ift. hovedområderne samfundsvidenskab og humaniora. Det forventes, at andelen af våde kandidater vil stige yderligere fremover, efterhånden som faldende bacheloptag på de tørre fag og øget optag på våde uddannelser påvirker kandidatproduktionen. I 2022 blev 13.617 kandidater færdiguddannede fra de tørre fag, mod 9.657 i 2012, svarende til en stigning på 41 procent. Fra de våde fag blev 9.259 kandidater færdiguddannede i 2022 mod 5.201 i 2012, svarende til en stigning på 78 procent.

KANDIDATPRODUKTION FORDELT PÅ TØRRE OG VÅDE FAG

FIGUR 1.4

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

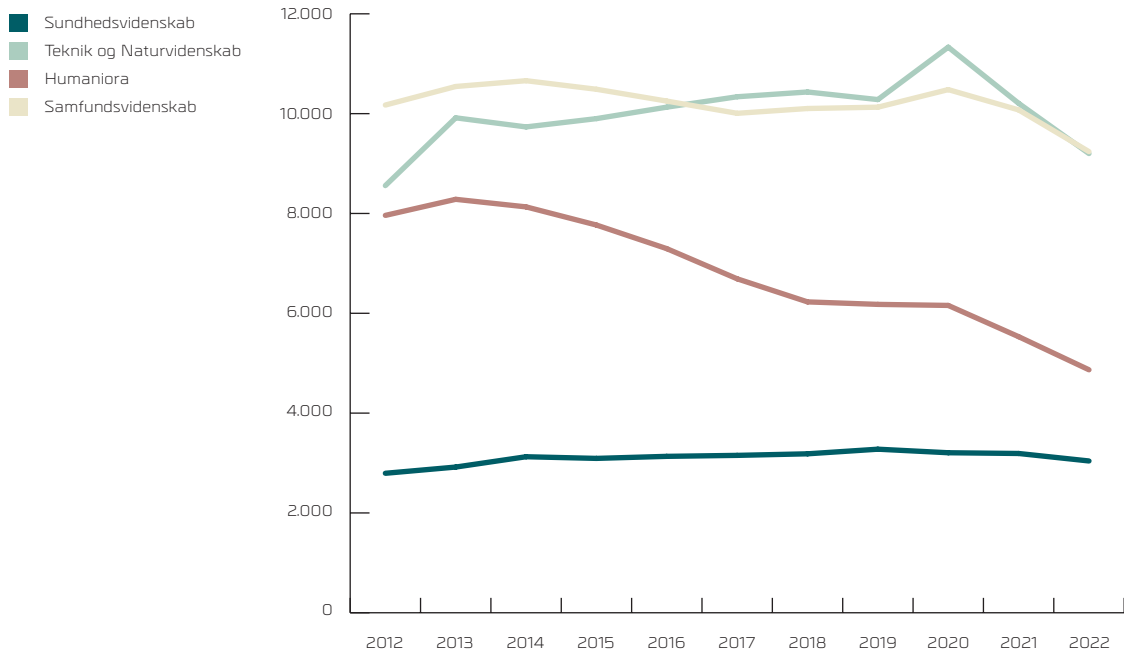
Anmærkning: I daglig tale kaldes humaniora og samfundsfag for de tørre fag, mens sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab kaldes de våde fag. Opdelingen i tørre og våde fag er baseret på universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

BACHELOROPTAG

Optaget på bacheloruddannelser inden for humaniora er siden 2012 faldet fra 7.966 til 4.862 optagne i 2022, hvilket svarer til et fald på 39 procent. De andre hovedområder har mere stabilt optag i de senere år, dog undtaget et meroptag i 2020, hvor regeringen ønskede flere studiepladser på grund af coronaepidemien.

FIGUR 1.5

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

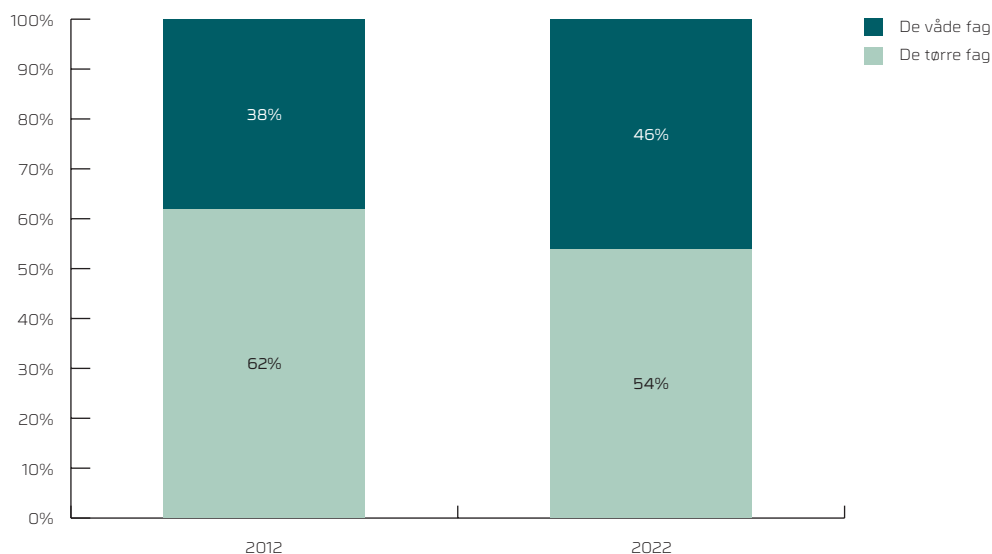
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Bacheloruddannelserne inden for sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab har oplevet et voksende optag af studerende de senere år. Andelen af bacheloroptaget på de våde fag er siden 2012 steget med 8 procentpoint. I 2012 blev der optaget 11.340 personer på de våde bacheloruddannelser mod 12.238 i 2022, svarende til en stigning på 8 procent. For de tørre fag blev der i 2012 optaget 18.139 studerende, mod 14.094 i 2022, svarende til et fald på 22 procent.

OPTAG PÅ UNIVERSITETERS BACHELORUDDANNELSER FORDELT PÅ TØRRE OG VÅDE FAG

FIGUR 1.6

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

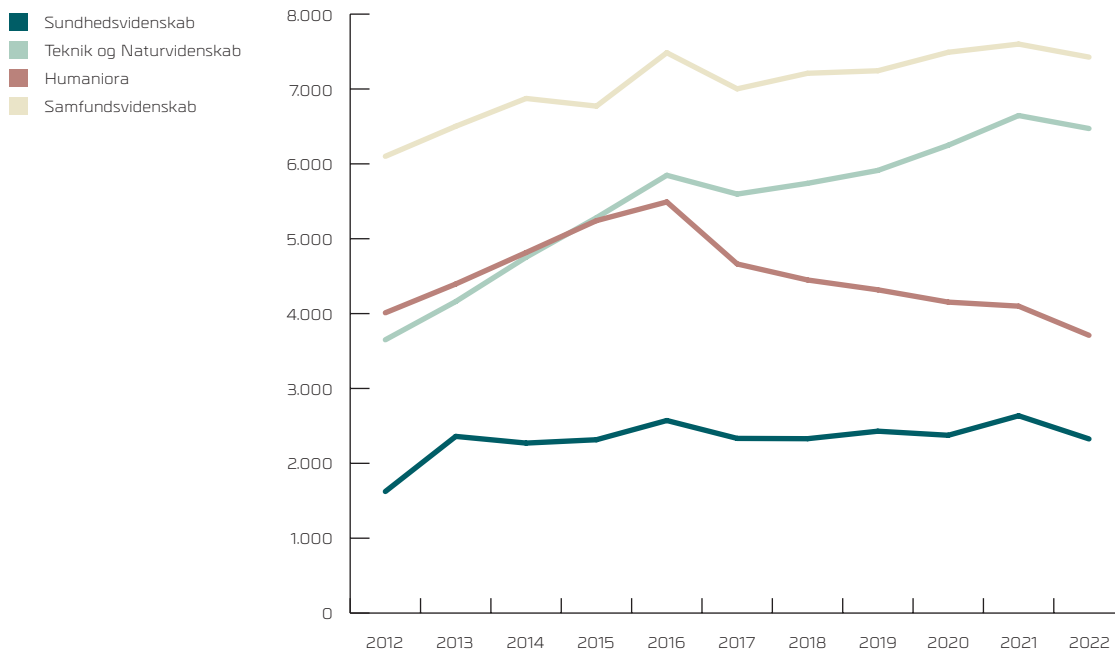
Anmærkning: I daglig tale kaldes humaniora og samfundsfag for de tørre fag, mens sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab kaldes de våde fag. Opdelingen i tørre og våde fag er baseret på universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

BACHELORPRODUKTION

Der blev i alt uddannet 19.937 bachelorer i 2022, hvor der blev uddannet 15.370 i 2012, hvilket svarer til en stigning på 30 procent. Der er uddannet færre bachelorer fra humaniora i de senere år, mens der er uddannet flere inden for det tekniske og naturvidenskabelige område.

FIGUR 1.7

BACHELORPRODUKTION FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

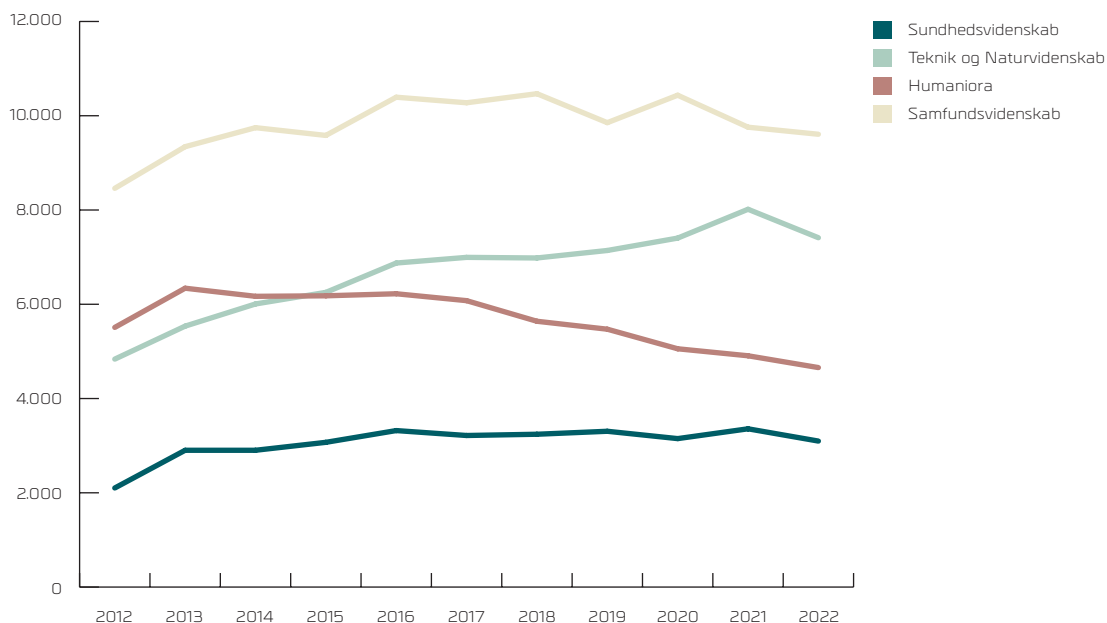
Anmærkning: Universiteternes professionsbachelorer er talt med. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATOPTAG

Optaget på universiteternes kandidatuddannelser er siden 2012 steget fra 20.879 studerende til 24.776 studerende i 2022, svarende til en stigning på 19 procent. Der er i de senere år sket en stigning i optaget på kandidatuddannelserne inden for naturvidenskab og teknisk videnskab sideløbende med et fald i optaget på kandidatuddannelserne inden for humaniora.

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES KANDIDATUDDANNELSER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

FIGUR 1.8

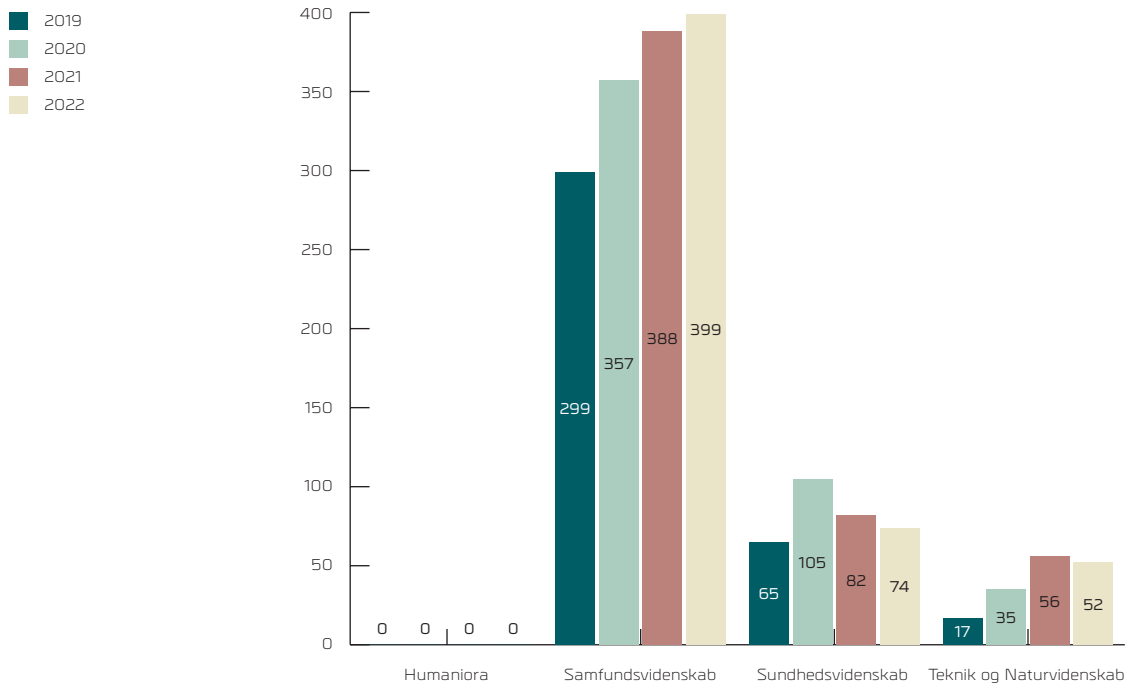
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

Anmærkning: Erhvervskandidater er ikke medregnet. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Der blev i 2022 optaget 525 studerende på erhvervs kandidatuddannelsen. Det svarer til en stigning på 38 procent siden 2019, som var første år med optag på erhvervs kandidatordningen. Der optages flest erhvervs kandidater på det samfundsvidenskabelige hovedområde.

FIGUR 1.9

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES ERHVERVSKANDIDATUDDANNELSER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

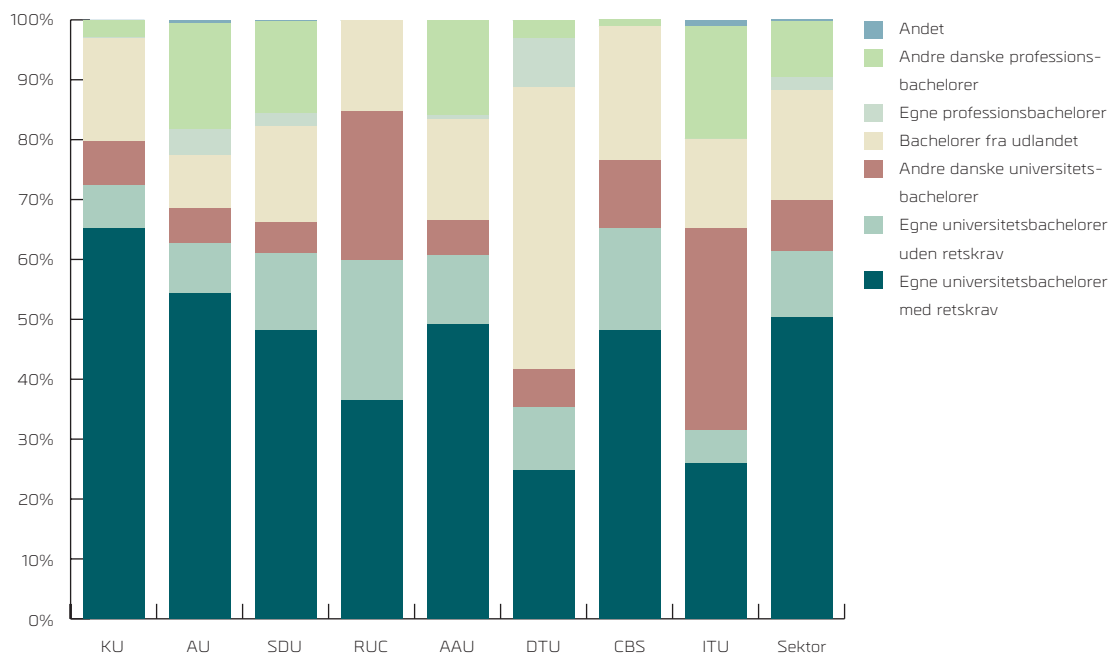
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

Anmærkning: Siden 2018 har universiteterne haft mulighed for at oprette erhvervs kandidatuddannelser, hvor et 4-årigt kandidatstudie kombineres med et studierelevant deltidsjob på mindst 25 timer om ugen. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

De optagne på kandidatuddannelserne har forskellige adgangsgivende eksamener og baggrund. De fleste studerende optages på kandidatuddannelser, som de igennem deres bacheloruddannelse har retskrav til. For sektoren samlet er det halvdelen af de optagne, der benytter et retskrav. Her adskiller DTU sig dog, hvor de fleste optagne på kandidatuddannelserne er bachelorer fra udlandet. Mellem universiteterne er der forskel på, hvilken baggrund de optagne har. KU har flest retskravsbachelorer, mens AU optager den største andel professionsbachelorer, og RUC og ITU optager relativt flere bachelorer fra andre danske universiteter.

REKRUTTERING TIL UNIVERSITETERNES KANDIDATUDDANNELSER, 2022

FIGUR 1.10

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

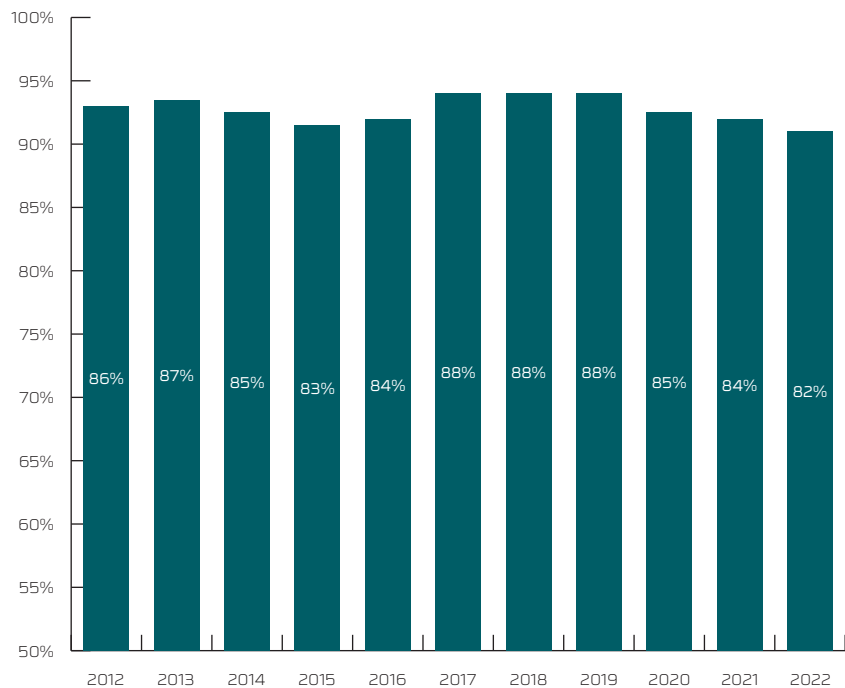
Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATOPTAG

2022 gik 82 procent af bachelordimittenderne direkte videre på en kandidat. Andelen af bachelordimittender, der gik direkte videre på en kandidat, er faldet siden 2019. Det formodes, at faldet i overgangsprocenten hænger sammen med, at retskravet fra 2019 blev forlænget til 3 år.

FIGUR 1.11

OVERGANGSPROCENTER FOR STUDERENDE, DER FORTSÆTTER DIREKTE PÅ EN KANDIDATUDDANNELSE EFTER FULDFØRT BACHELORUDDANNELSE

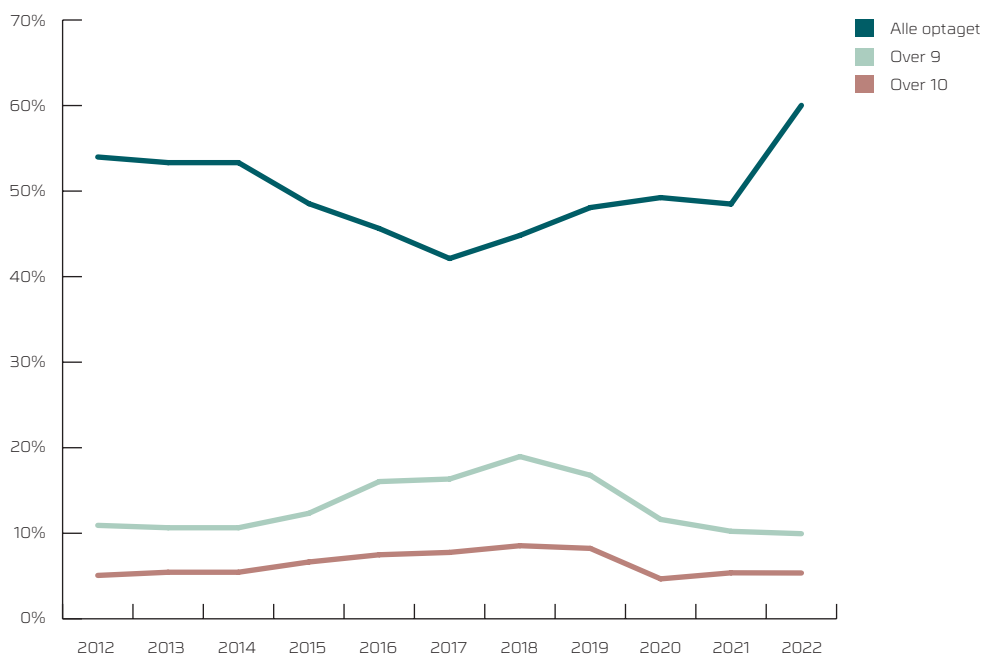
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Direkte overgang fra bachelor til kandidat er defineret som, at der går mellem 0 og 1 år fra fuldført bacheloruddannelse til påbegyndt kandidatuddannelse. Kun universiteternes akademiske bacheloruddannelser er medregnet i opgørelsen.

Adgangskvotienterne har været faldende siden 2020, efter flere år med stigninger i andelen af uddannelser med kvotienter over 9 og 10. Det hænger sammen med, at hurtigstartsbonusen blev afskaffet. Med hurtigstartsbonusen kunne ansøgere gange deres karaktergennemsnit med 1,08, hvis de søgte optagelse, kort efter de havde gennemført den adgangsgivende uddannelse. 5 procent af universitetsuddannelserne havde i 2022 en adgangskvotient på mere end karakteren 10, hvor 10 procent krævede et snit på mere end 9. På 60 procent af universitetsuddannelserne blev alle kvalificerede ansøgere tilbudt en studieplads.

ANDEL UNIVERSITETSSTUDIER MED ADGANGSKVOTIENTER PÅ MERE END 9 OG 10

FIGUR 1.12

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet: Den Koordinerede Tilmelding

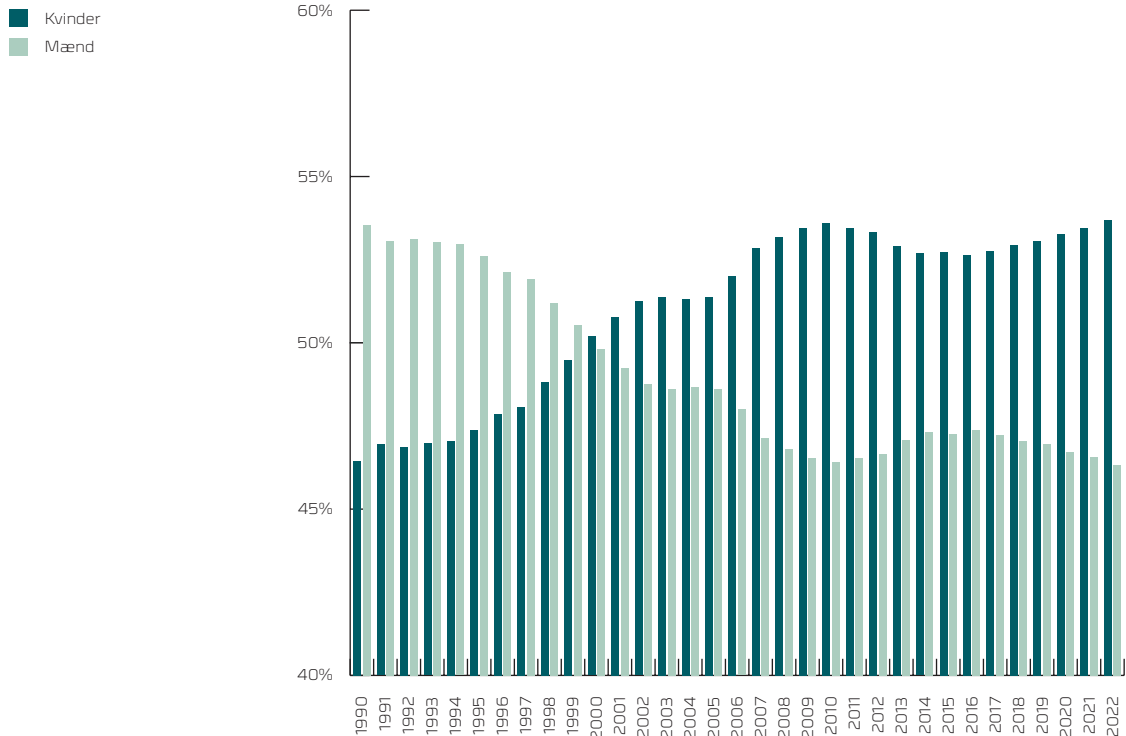
Anmærkning: I 2022 blev kvote 1 anvendt til optag på 393 uddannelsesudbud på universiteterne.

DE STUDERENDE

For den samlede bestanddel af studerende på universiteterne har der siden år 2000 været flere kvinder end mænd. Siden er andelen af kvinder vokset, og i 2022 var der en fordeling på 54 procent kvinder og 46 procent mænd. For de forskellige hovedområder dækker de overordnede tal dog over store forskelle.

FIGUR 1.13

UDVIKLINGEN I KØNSFORDELINGEN BLANDT UNIVERSITETSSTUDERENDE

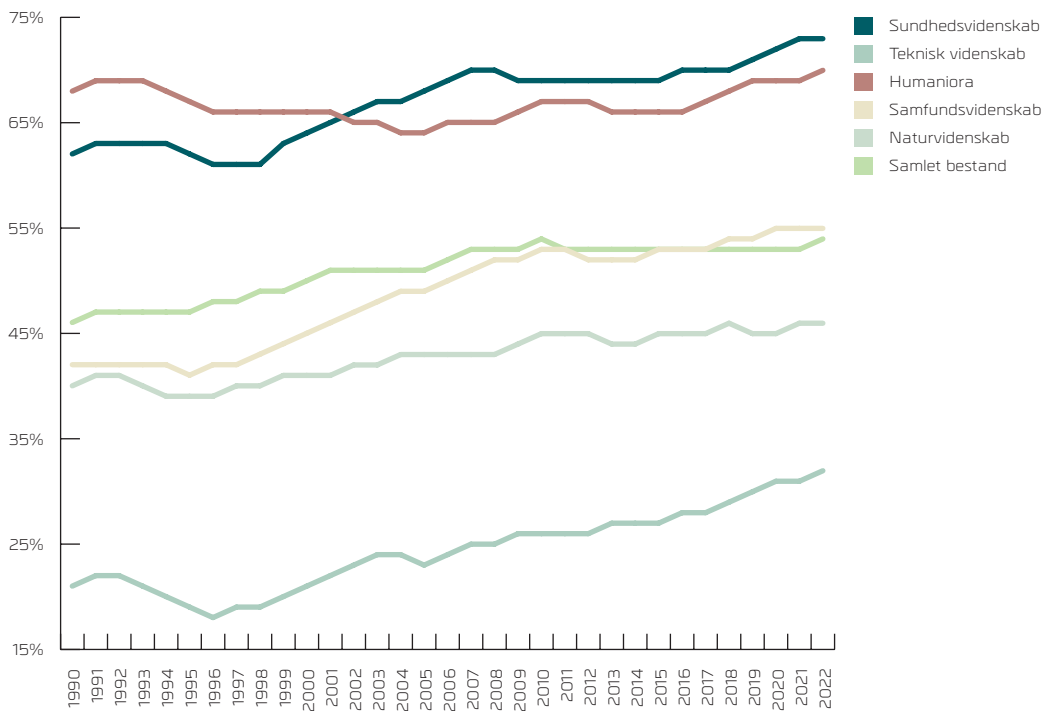
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: Andelen er beregnet på baggrund af bestanden af henholdsvis kvindelige og mandlige studerende hvert år.

Andelen af kvinder er siden 1990 steget på alle universiteternes hovedområder. Den mest markante stigning ses på de tekniske uddannelser, hvor der i 2022 var 32 procent kvinder, mod 18 procent i 1996. Både humaniora og sundhedsvidenskab har den højeste andel kvinder blandt de studerende målt siden 1990 med hhv. 73 procent kvinder på sundhedsvidenskab og 70 procent på humaniora.

UDVIKLINGEN I ANDELEN AF KVINDER BLANDT UNIVERSITETSSTUDERENDE FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

FIGUR 1.14

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: Andelen er beregnet på baggrund af bestanden af henholdsvis kvindelige og mandlige studerende hvert år. Hovedområdeinddelingen er baseret på Danmarks Statistik hovedområdefinitioner.

DE STUDERENDE

Efter flere år med faldende førsteårsfrafald, steg det i 2021. Siden 2021 har det dog igen været faldende, og i 2022 var førsteårsfrafaldet på 13,8 procent for universiteternes bacheloruddannelser.

FIGUR 1.15

UDVIKLINGEN I FØRSTEÅRSFRAFALDET FOR UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER

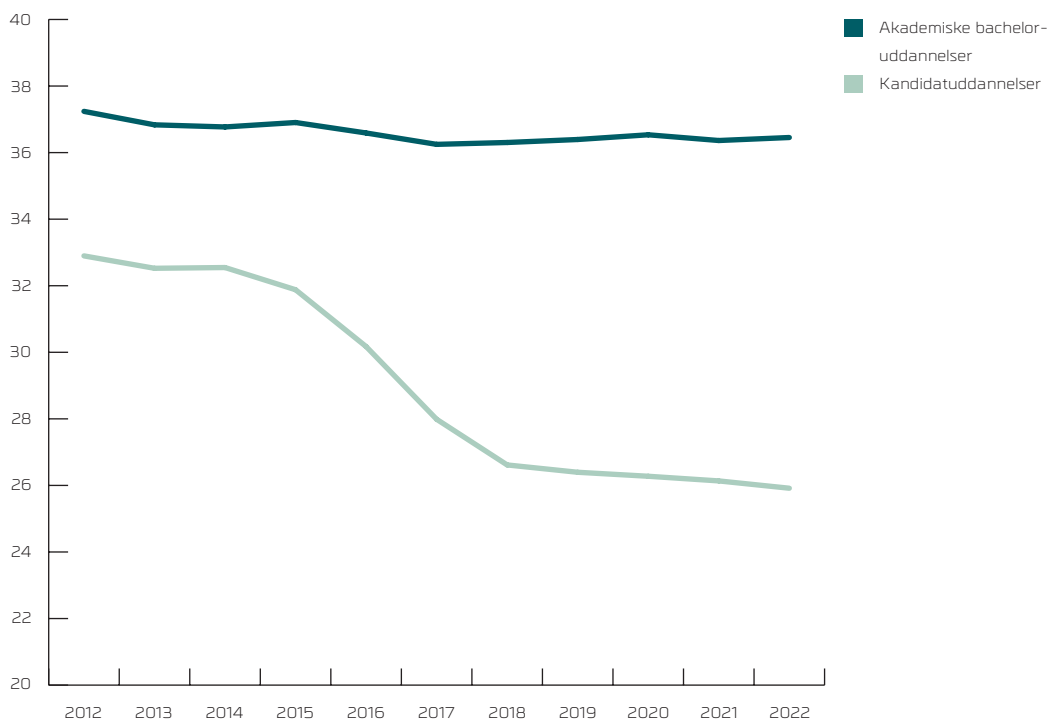
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2022

Anmærkning: Universiteternes frafald opgøres som den procentdel af KOT-optaget, der 1 år efter optagelse ikke er indskrevet på institutionen. Opgørelsen inkluderer universiteternes professionsbacheloruddannelser. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

De universitetsstuderende kommer hurtigere gennem studierne end tidligere. Den gennemsnitlige studietid for bacheloruddannelser er siden 2012 faldet med 1 måned, mens studietiden for kandidatuddannelser er faldet med 7 måneder.

GENNEMSNITLIG STUDIETID FOR UNIVERSITETERNES BACHELOR- OG KANDIDATUDDANNELSER OPGJORT I MÅNEDER

FIGUR 1.16

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

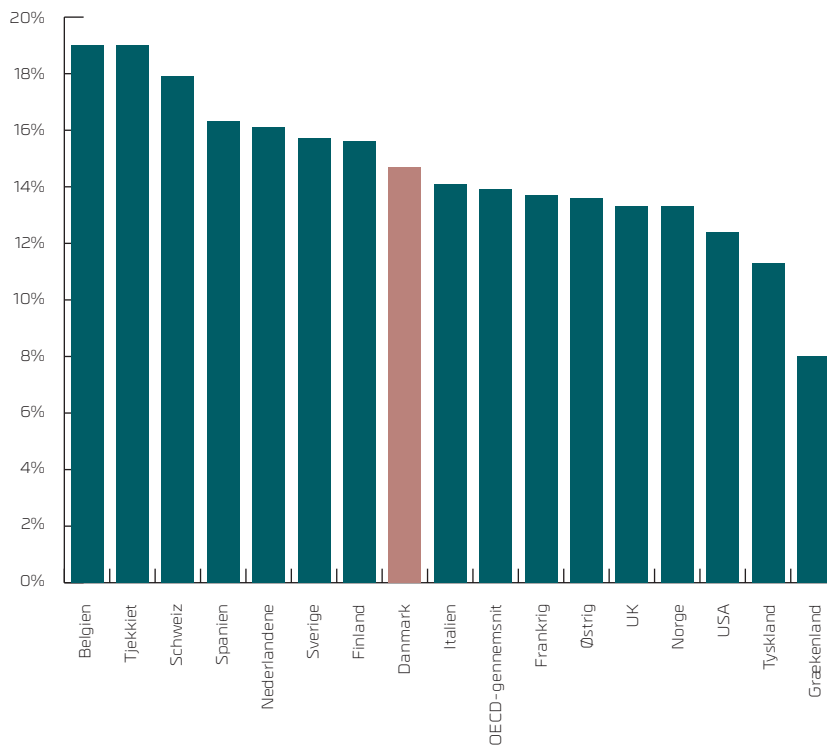
Anmærkning: Den normerede studietid for bacheloruddannelser er som regel 34 måneder og for kandidatuddannelser 22 måneder. Enkelte uddannelser har længere studietid.

INTERNATIONALE SAMMENLIGNINGER

Danmark placerer sig omkring gennemsnittet i andelen af 25-64 med en uddannelse på kandidatniveau. I 2020 havde 14,7 procent af de 25-64-årige en kandidatuddannelse i Danmark, og gennemsnittet blandt OECD-landene var 13,9 procent.

FIGUR 1.17

ANDELE MED KANDIDATUDDANNELSE PR. LAND 2021, 25-64-ÅRIGE

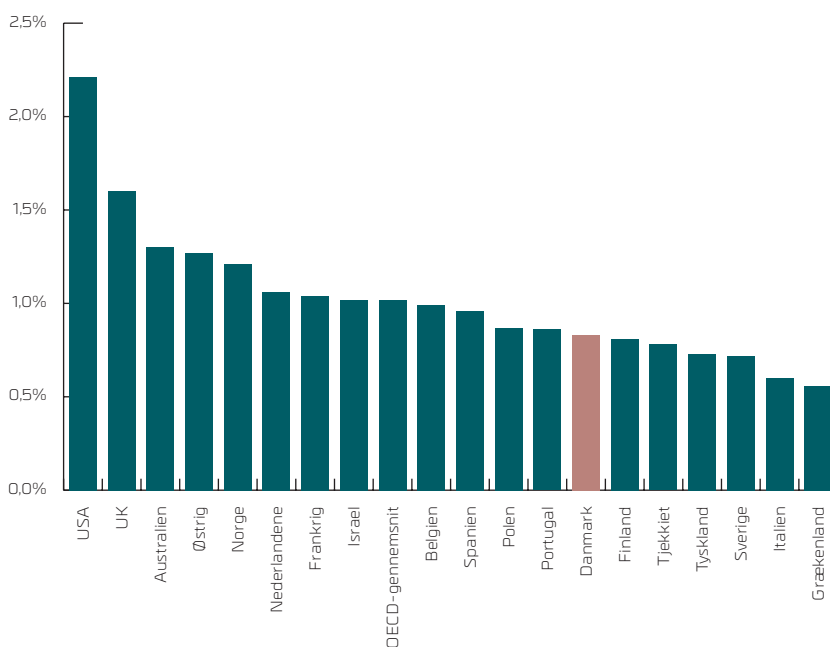
Kilde: OECD, Education at a Glance 2022

Anmærkning: Kandidatuddannelser er uddannelser på ISCED-niveau 7. I Danmark svarer det til lange videregående uddannelser.

Danmark ligger under OECD-gennemsnittet i andelen af BNP, som bruges på videregående uddannelsesinstitutioner fraregnet udgifter til forskning og udvikling. Danmark bruger 0,8 procent af BNP på videregående uddannelser, mens gennemsnittet i OECD er 1 procent. I USA bruges markant mere, hvor de videregående uddannelsesinstitutioners omkostninger svarer til 2,2 procent af BNP.

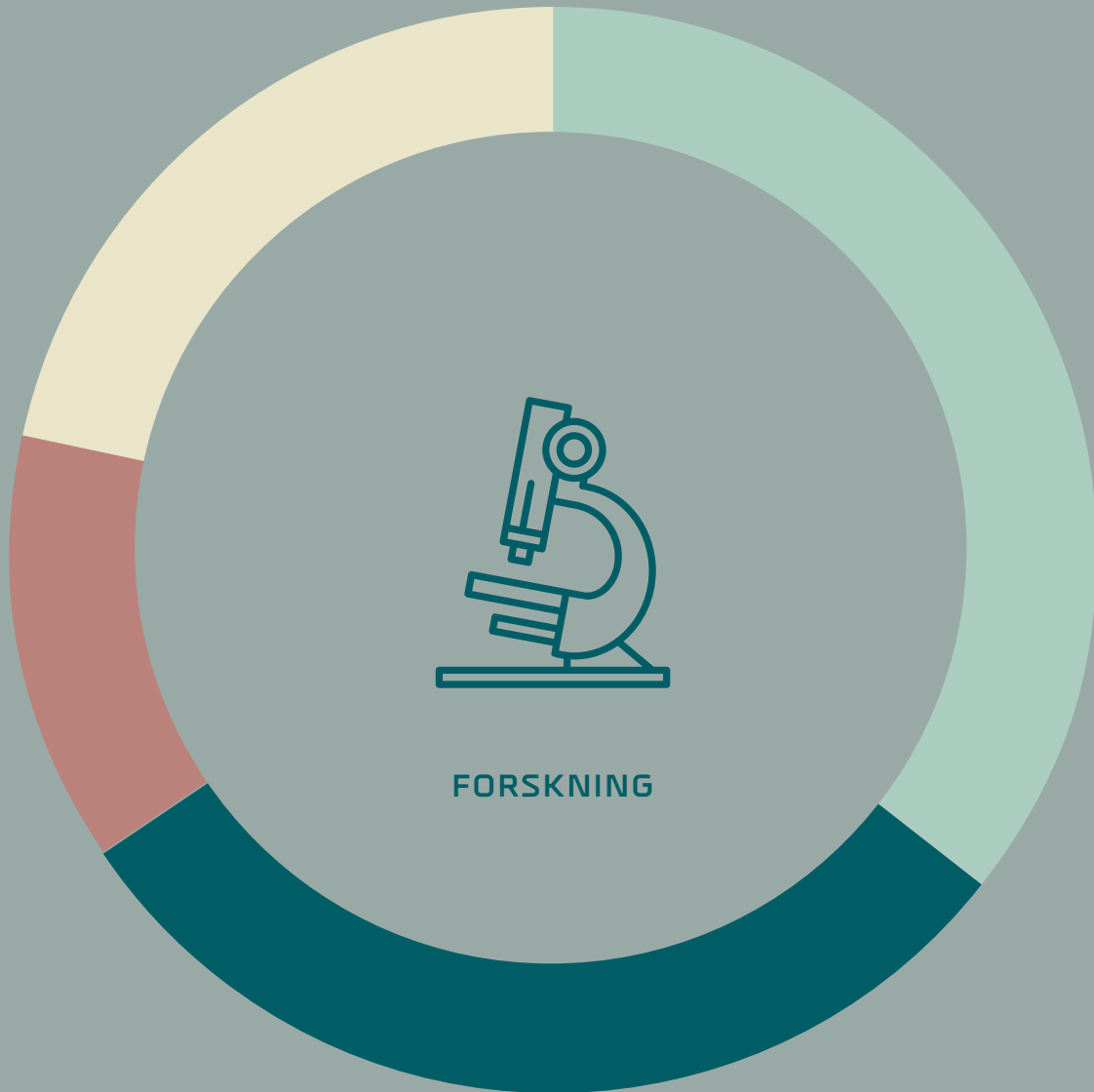
UDGIFTER TIL VIDEREGÅENDE UDDANNELSESINSTITUTIONER UDEN UDGIFTER TIL FORSKNING OG UDVIKLING SOM ANDEL AF BNP, 2019

FIGUR 1.18

Kilde: OECD, Education at a Glance 2022

Anmærkning: Udgifter til SU er ikke medregnet i udgifterne til videregående uddannelse.

FORSKNING

02

De danske universiteter leverer nyskabende og internationalt anerkendt topforskning, der bidrager til at løse samfundets og verdens største udfordringer blandt andet ift. klima, demokrati, sikkerhed og sundhed. Forskningen udgør grundlaget for universiteternes forskningsbaserede uddannelser, der udbydes i samspil med den aktuelle forskning. Kapitlet indeholder nøgletal om centrale udviklinger i forskningsfinansiering, ph.d.-området og indikatorer på forskningens udbredelse og gennemslagskraft.

Hovedpointer:

- Det offentlige forskningsbudget ligger igen under 1 procent af BNP efter at have været over 1 procent under corona i 2020 og 2021.
- Universiteternes indtægter fra eksterne midler fra private kilder, blandt andet fonde, er på ti år steget fra 1.727 mio. kr. til 3.783 mio. kr. i 2021.
- Omtrent 7 ud af 8 ph.d.-grader tildeles inden for sundhedsvidenskab, naturvidenskab eller teknisk videnskab.
- Danmark ligger i toppen af lande, der hjemtager flest forskningsmidler fra EU's rammeprogram.
- Dansk forskning har høj gennemslagskraft, når man måler på, hvor mange danske forskningspublikationer der er blandt de mest citerede.

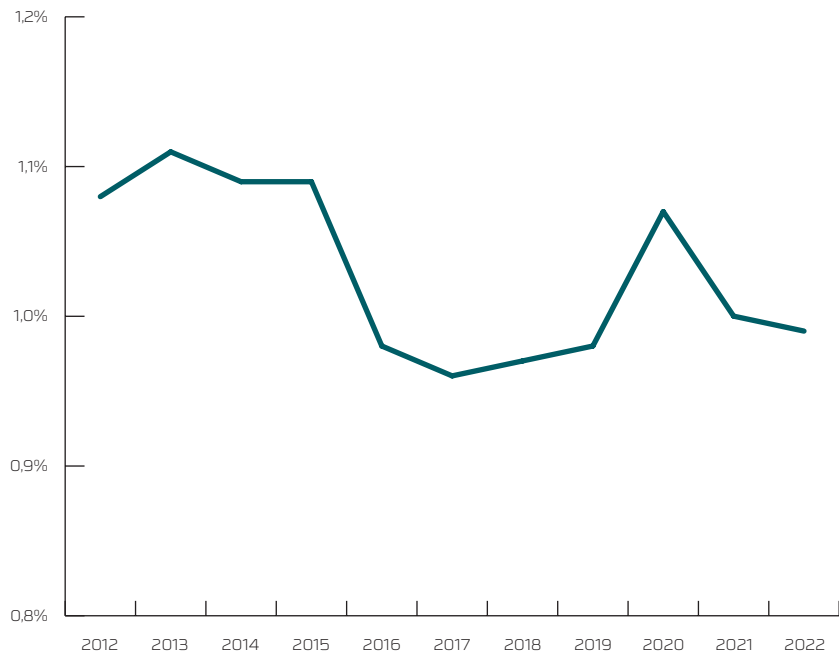
Temaer i kapitlet:

- Investeringer i forskning
- Ph.d.-grader
- Opfindelser og teknologioverførsel
- Dansk forskning i internationalt perspektiv

Det offentlige forskningsbudget som andel af BNP i perioden 2012 til 2022 faldet fra 1,08 procent til 0,99 procent. Forskningsbudgettet har ligget under grænsen på 1 procent af BNP siden 2016, med undtagelse af en midlertidig stigning i 2020 og 2021. Under coronaepidemien blev det offentlige forskningsbudget fastholdt trods fald i BNP, hvorfor forskningsbudgettets andel af BNP steg for 2020 og 2021.

FIGUR 2.1

DET OFFENTLIGE FORSKNINGSBUDGET I PROCENT AF BNP

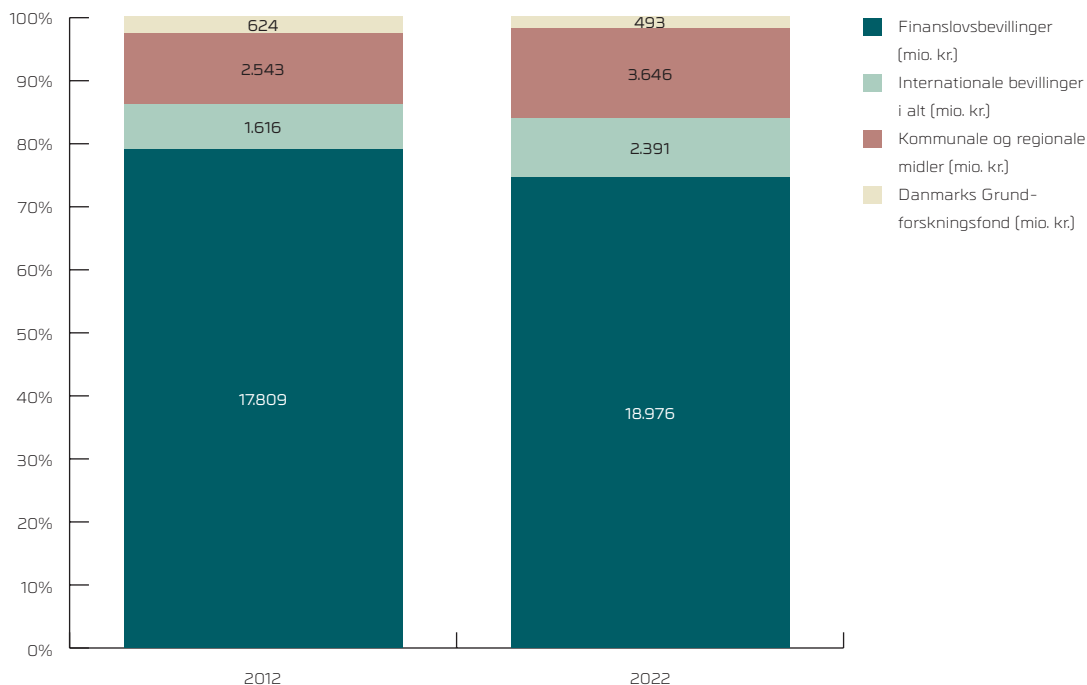
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel: FOUBUD)

Anmærkning: Budgettet for offentlige forskningsbevillinger i Danmark omfatter budgetterede udgifter til forskning og udvikling på finanslovens konti samt i kommuner og regioner. Hertil kommer bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond samt internationale bevillinger. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Det offentlige forskningsbudget var på i alt 25.506 mio. kr. i 2022, mod 22.591 mio. kr. i 2012, opgjort i faste priser. Andelen af det offentlige forskningsbudget, der stammer fra finanslovsbevillinger, er faldet fra 2012 til 2022, selvom finanslovsbevillingerne er steget med 1,1 mia. kr. Dette skyldes stigende bevillinger i de kommunale og regionale midler samt stigninger i de internationale bevillinger.

DET OFFENTLIGE FORSKNINGSBUDGET I 2012 OG 2022

FIGUR 2.2

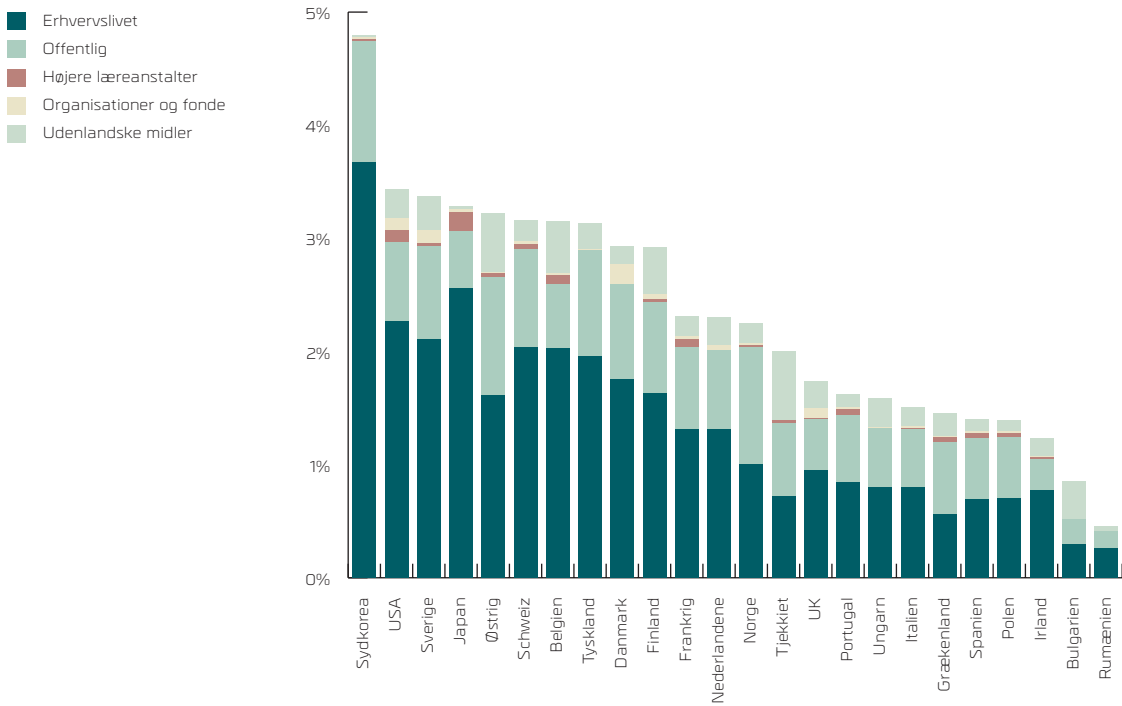
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel: FOUBUD)

Anmærkning: Opgjort i faste priser. Budgettet for offentlige forskningsbevillinger i Danmark omfatter budgetterede udgifter til forskning og udvikling på finanslovens konti samt i kommuner og regioner. Hertil kommer bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond samt internationale bevillinger. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

2020 levede Danmark ikke op til Barcelona-målsætningen om forskningsinvesteringer på i alt 3 procent af BNP. Internationalt placerer Danmark sig på en tiendeplads i samlede FoU-investeringer blandt OECD-landene. I Danmark finansierer erhvervslivet forskning for et beløb, der svarer til 1,75 procent af BNP, det offentlige finansierer 0,84 procent af BNP, organisationer og fonde 0,18 procent, og midler svarende til 0,16 procent af BNP er udenlandske midler.

FIGUR 2.3

SAMLEDE INVESTERINGER I FORSKNING OG UDVIKLING I PROCENT AF BNP FORDELT PÅ FINANSIERINGSKILDE, 2020 ELLER NYESTE DATA

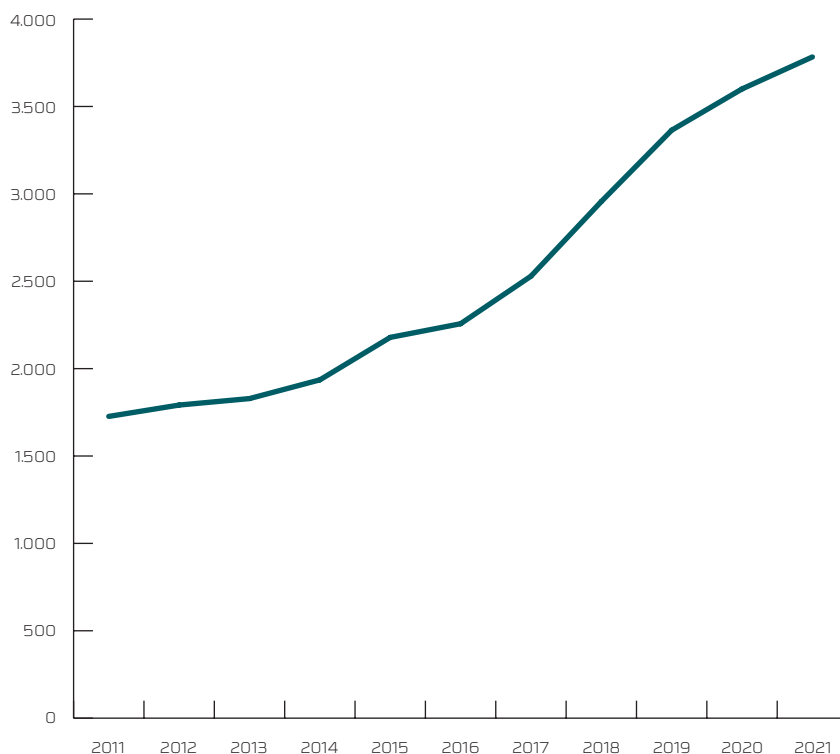
Kilde: Eurostat

Anmærkning: Barcelona-målsætningen er en forpligtelse på at investere midler svarende til mindst 3 procent af BNP på forskningsinvesteringer.

Universiteternes forskningsindtægter fra danske private kilder som eksempelvis fonde eller virksomheder er steget fra 1.792 mio. kr. i 2011 til 3.783 mio. kr. i 2021, svarende til en stigning på 119 procent. Jf. figur 2.3 finansieres forskning i Danmark for et beløb svarende 0,18 procent af BNP af organisationer og fonde. Nedenstående indtægter er et udtryk for de private midler fra blandt andet fonde, der går til tilskudsfinansieret forskning, som udføres af universiteterne.

UNIVERSITETERNES FORSKNINGSINDTÆGTER FRA DANSKE PRIVATE KILDER, MIO. KR.

FIGUR 2.4

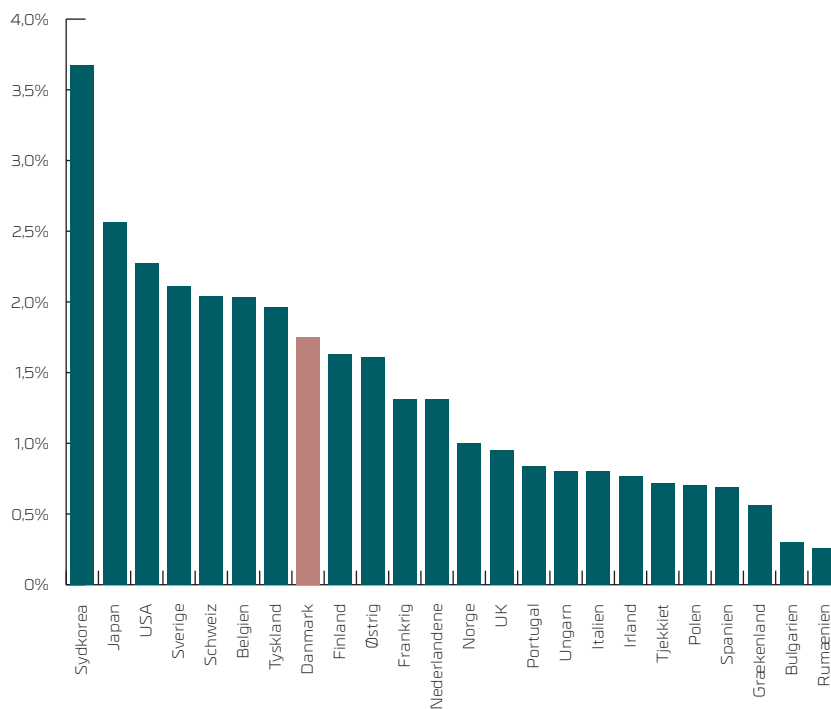
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel A: Indtægter, sektorniveau 2007-2021

Anmærkning: Indtægten er opgjort i faste 2021-priser. De danske private kilder dækker primært over private fonde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Forskningssinvesteringer fra det danske erhvervsliv udgør 1,75 procent af BNP. Dermed placerer Danmark sig internationalt på en ottendeplads blandt de udvalgte lande over den private forskningsinvesterings andel af samfundsøkonomien.

FIGUR 2.5

FORSKNINGSINVESTERINGER I PROCENT AF BNP FINANSIERET AF ERHVERVSLIVET

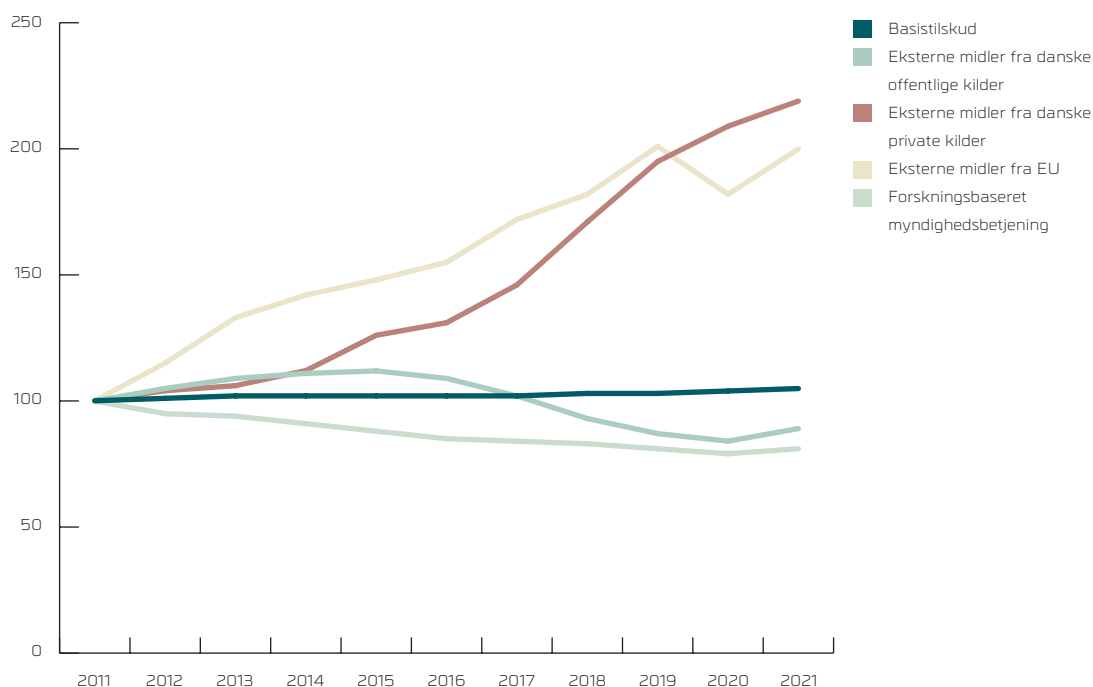
Kilde: Eurostat

Anmærkning: Opgjort for 2020 eller senest tilgængelige år.

Siden 2011 er universiteternes forskningsindtægter fra EU steget med 100 procent samtidig med, at forskningsindtægterne fra private kilder er steget med 119 procent. I samme periode har universiteternes basistilskud kun ændret sig marginalt. Indtægterne fra den forskningsbaserede myndighedsbetjening er faldet med 19 procent, og indtægterne fra eksterne midler fra offentlige kilder er faldet med 11 procent siden 2011.

UDVIKLING I FORSKNINGSPINDTÆGTER OPDELT PÅ KILDER, INDEKSERET (2011=100)

FIGUR 2.6

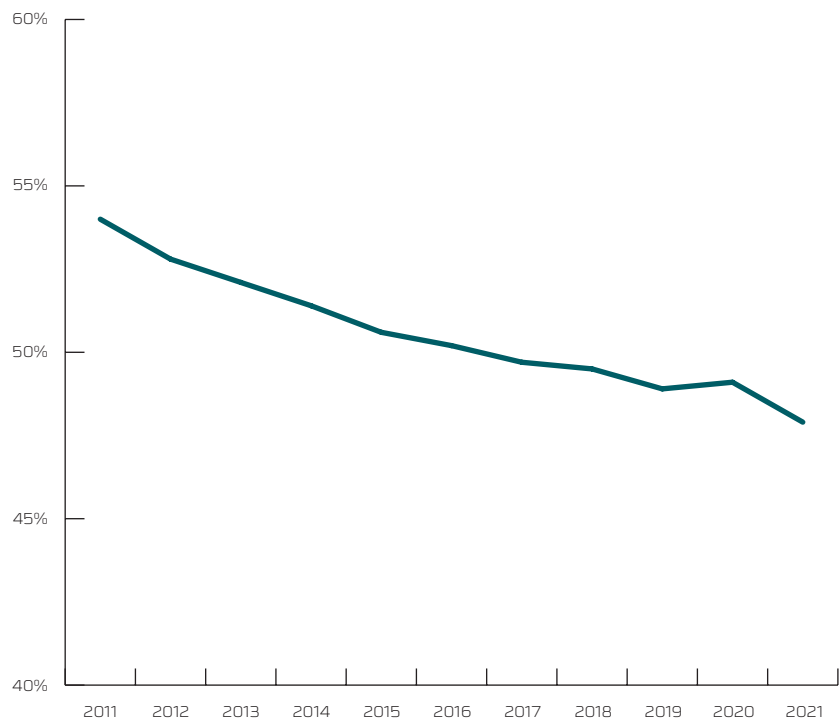
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel A: Indtægter, sektorniveau 2007-2021

Anmærkning: Indtægterne er opgjort i faste 2021-priser. Sektorrelateret forskning er lagt ind under forskningsbaseret myndighedsbetjening. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Basistilskuddet til forskning udgør en faldende del af universiteternes forskningsindtægter. Basistilskuddet udgjorde i 2011 54 procent af indtægterne, mens andelen er faldet til 47,9 procent i 2021. Det skyldes primært, at forskningsindtægter fra private kilder og EU er steget markant, mens basistilskuddet kun er steget marginalt (se evt. figur 2.6).

FIGUR 2.7

BASISTILSKUDDETS ANDEL AF UNIVERSITETERNES SAMLEDE FORSKNINGSINDTÆGTER

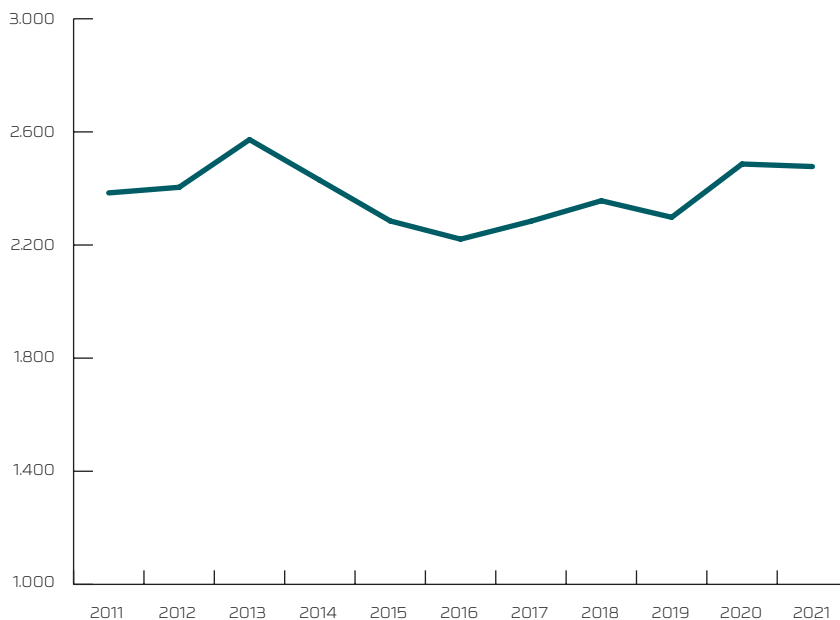
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel A: Indtægter, sektorniveau 2007-2021

Anmærkning: Indtægterne er opgjort i faste 2021-priser. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Tilgangen til universiteternes ph.d.-uddannelser har ligget relativt stabilt mellem 2.200 og 2.500 siden 2011. I 2021 blev 2.478 ph.d.-studerende indskrevet på de danske universiteter.

UDVIKLINGEN I TILGANGEN TIL PH.D.-UDDANNELSER

FIGUR 2.8

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2021

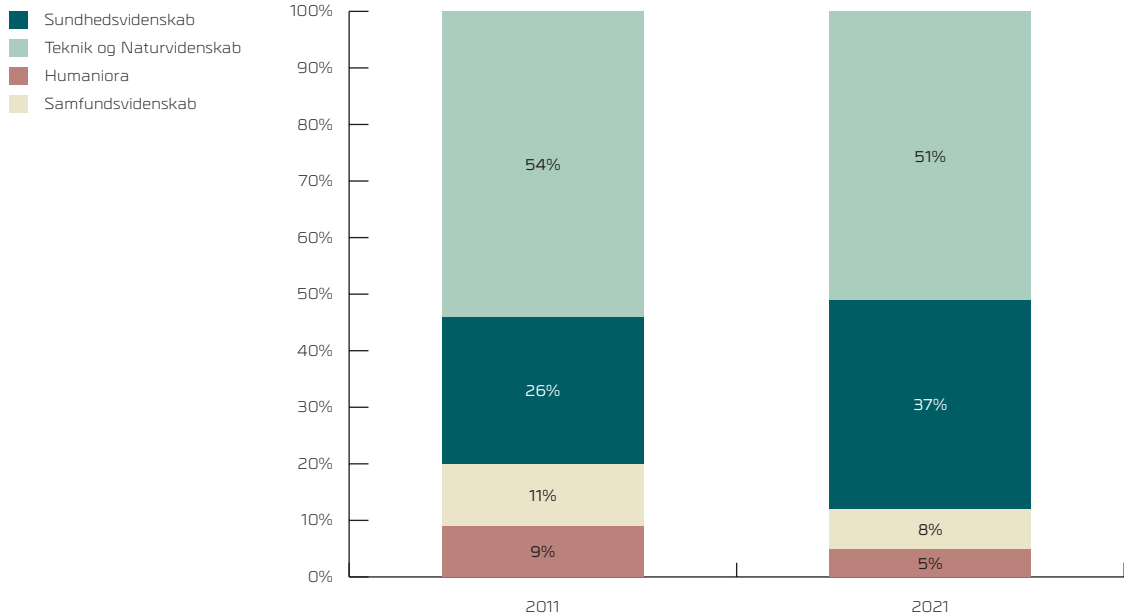
Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår uanset finansieringskilde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

PH.D.-GRADER

Siden 2011 er andelen af optagne ph.d.-studerende indskrevet på humaniora og samfundsvidenskab faldet, mens den er steget inden for det sundhedsvidenskabelige område. Godt halvdelen af de optagne ph.d.-studerende er fortsat indskrevet inden for de naturvidenskabelige og tekniske hovedområder.

FIGUR 2.9

PH.D.-TILGANG FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

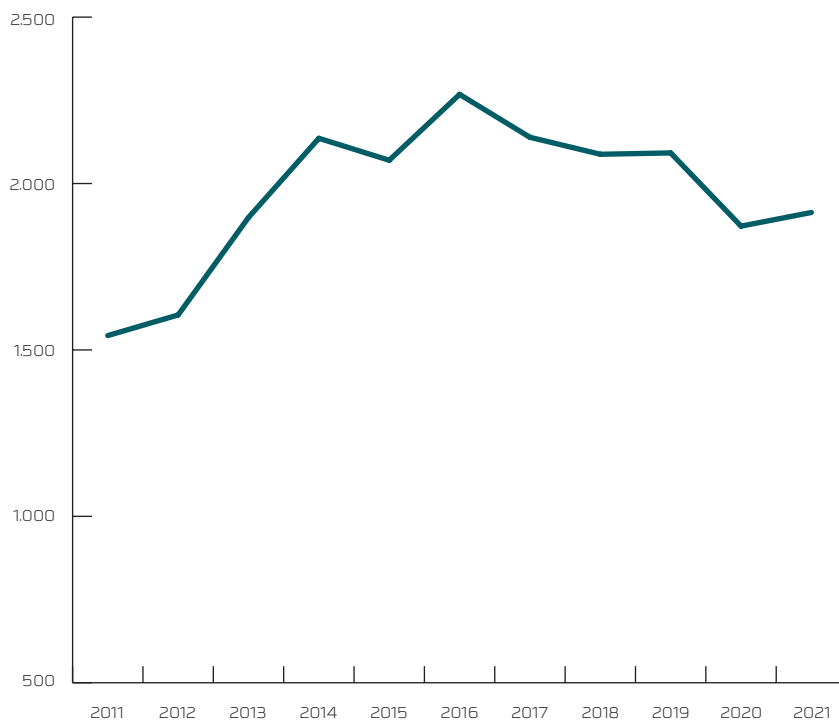
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2021

Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår uanset finansieringskilde. Bagvedliggende tal findes i appendiks. Grundet afrunding summer tallene ikke til 100.

Som følge af globaliseringsstrategien fra 2006 blev det besluttet at fordoble optaget på forskeruddannelser. Frem til 2016 steg det årlige antal af tildelte ph.d.-grader således til 2.268. Antallet af årlige tildelte ph.d.-grader var i 2021 faldet til 1.913.

UDVIKLINGEN I ANTAL TILDELTE PH.D.-GRADER

FIGUR 2.10

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2021

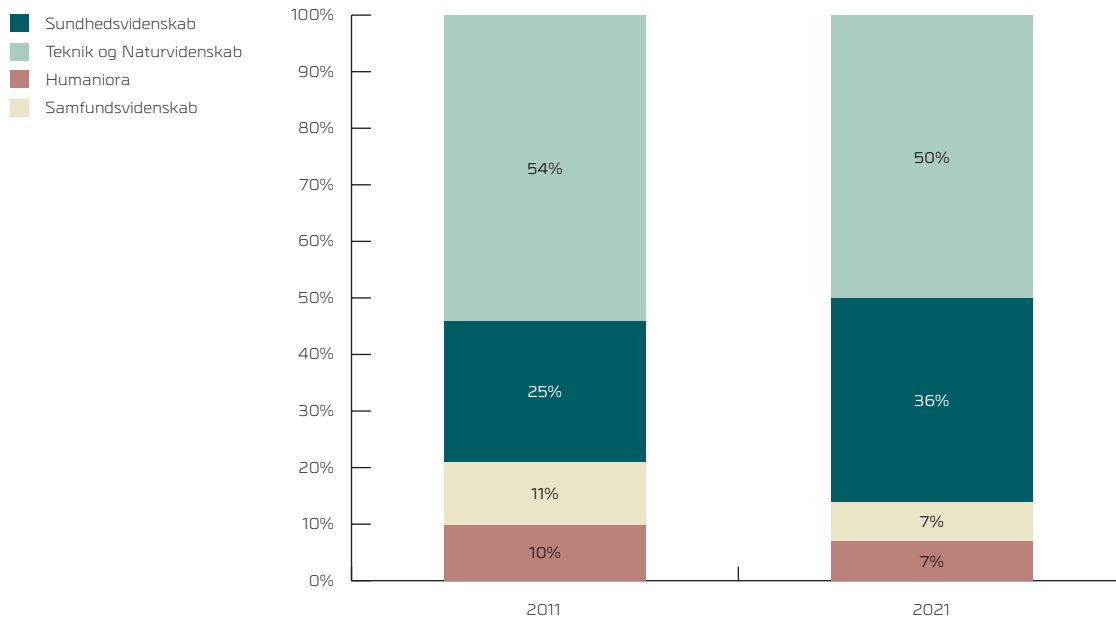
Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter antallet af ph.d.-grader i det givne kalenderår.

En ph.d.-grad tæller først som tildelt, når den er godkendt af Akademisk Råd. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Andelen af årlige ph.d.-grader tildelt inden for humaniora og samfundsvidenskab er faldende, mens andelen af ph.d.-grader, der bliver tildelt inden for det sundhedsvidenskabeligt område, er stigende. Halvdelen af ph.d.-grader tildes stadig inden for de tekniske og naturvidenskabelige hovedområder.

FIGUR 2.11

TILDELTE PH.D.-GRADER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

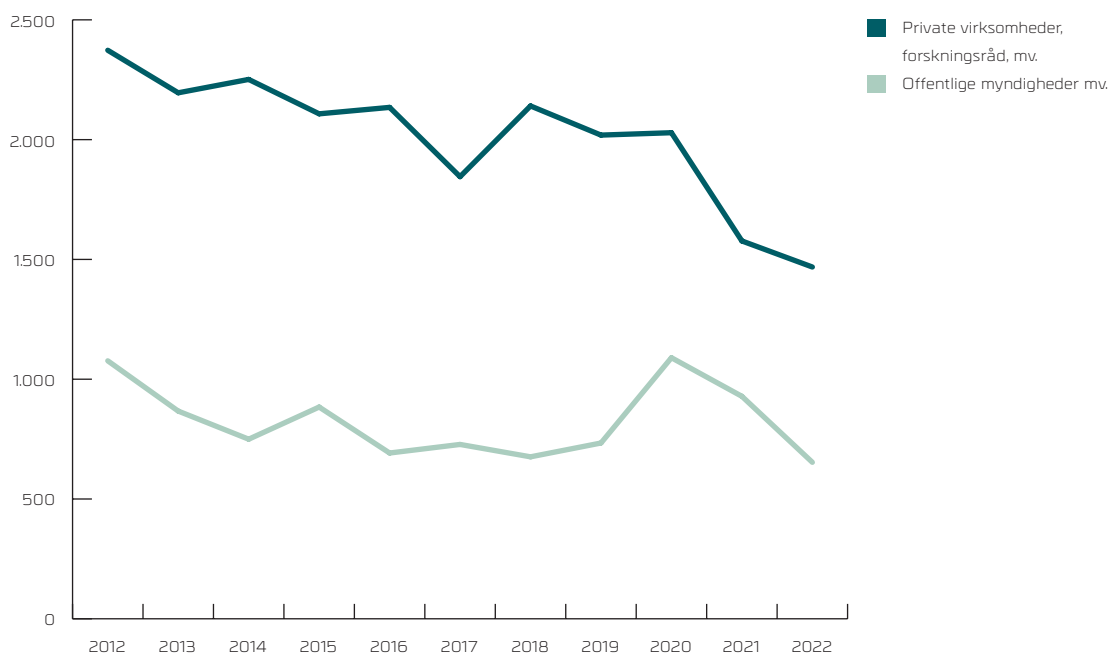
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2021

Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter antallet af ph.d.-grader i det givne kalenderår. En ph.d.-grad tæller først som tildelt, når den er godkendt af Akademisk Råd. Bagvedliggende tal findes i appendiks. Grundet afrunding summer tallene ikke til 100.

Ud af 2.119 forskningssamarbejdsaftaler indgået i 2022, blev 1.467 indgået med private aktører, svarende til 69 procent. 652 af forskningssamarbejdsaftalerne blev indgået med offentlige parter. Antallet af forskningssamarbejdsaftaler indgået med offentlige parter er faldet med godt 400 siden 2020.

UDVIKLINGEN I ANTALLET AF FORSKNINGSSAMARBEJDSAFTALER MED HENHOLDSVIS OFFENTLIGE OG PRIVATE PARTNERE

FIGUR 2.12

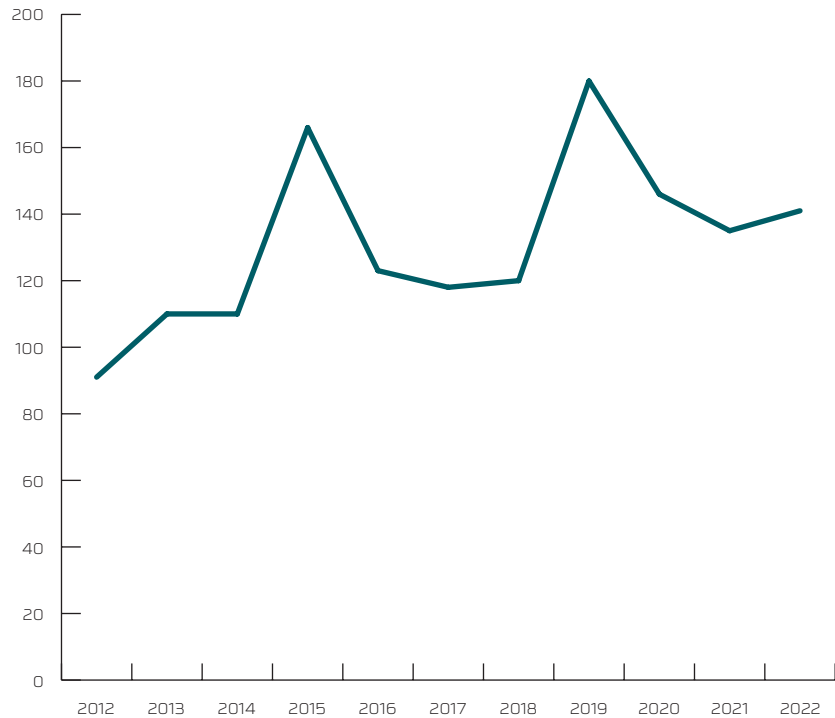
Kilde: Kommercialiseringsstatistikken 2022

Anmærkning: Forskningsaftaler er opgjort som antallet af nye aftaler i året.

Det samlede antal af licens-, salgs- og optionsaftaler er steget fra 91 i 2012 til 141 i 2022, svarende til en stigning på 55 procent.

FIGUR 2.13

ANTAL LICENS-, SALGS- OG OPTIONSÅFTALER

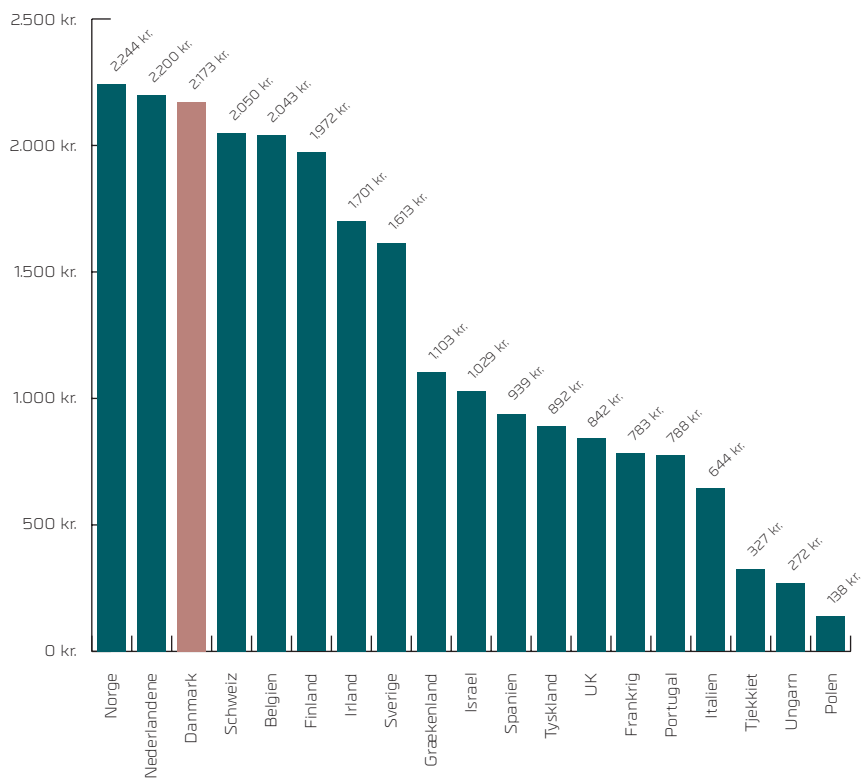

Kilde: Kommercialiseringsstatistikken 2022

I 2022 havde Danmark hjemtaget ca. 12,5 mia. kr. i forskningsmidler fra EU's rammeprogram Horizon 2020, svarende til 2.173 kr. pr. indbygger. Danmark er således det land, der hjemtager tredjeflest forskningsmidler fra Horizon pr. indbygger.

HJEMTAG AF FORSKNINGSMIDLER FRA HORIZON PR. INDBYGGER

FIGUR 2.14

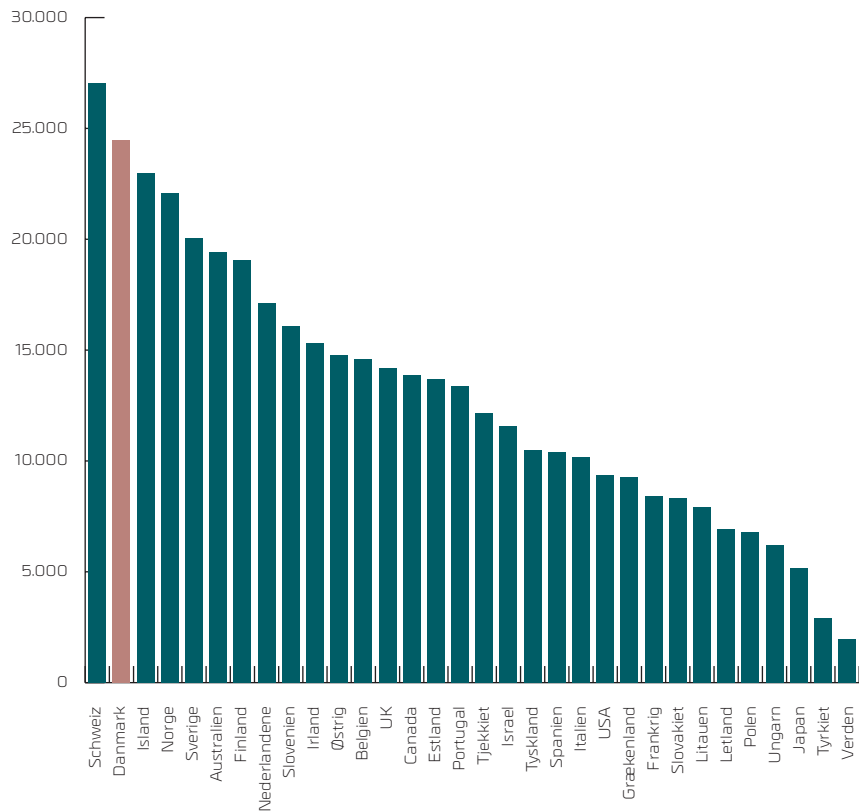
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet og Eurostat

Anmærkning: Hjemtaget er beregnet pr. indbygger for befolkningstallet per 1. januar 2020. Fremover erstattes Horizon 2020 af EU's nye rammeprogram for forskning Horizon Europe.

I perioden 2017-2021 blev der publiceret 24.491 videnskabelige udgivelser pr. mio. indbyggere i Danmark. Danmark er således det land, hvor der publiceres næstmest forskning pr. mio. indbyggere efter Schweiz.

FIGUR 2.15

ANTAL VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER PR. MIO. INDBYGGERE I PERIODEN 2017-2021

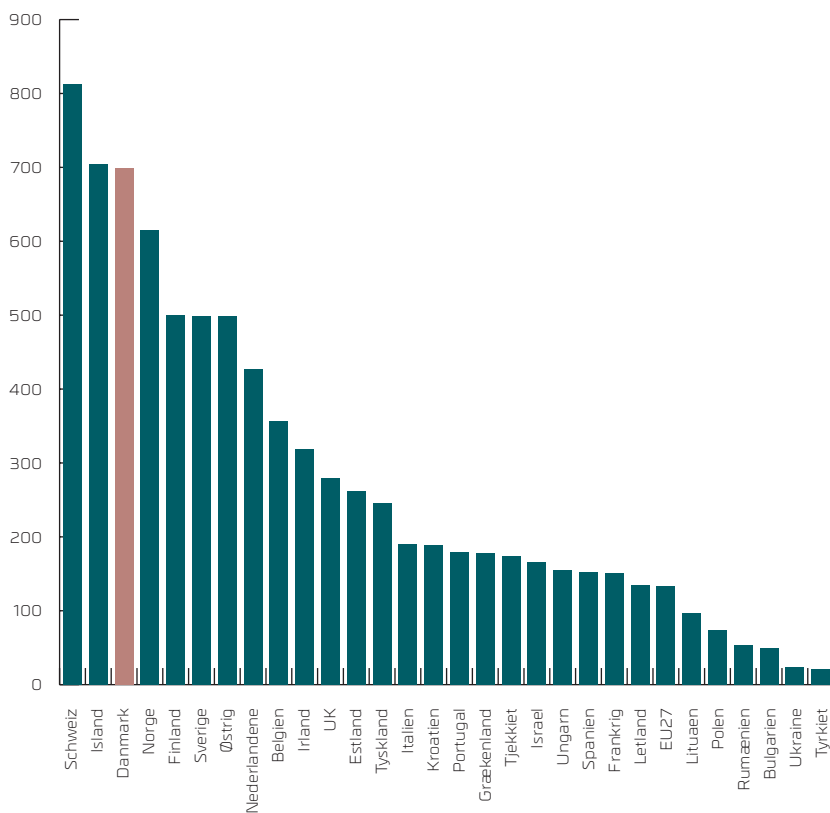
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet via. Scival

Anmærkning: Antallet af videnskabelige publikationer, som indikator for forskningsresultater, tager ikke højde for faglige forskelle. På tværs af forskellige fagområder findes forskellige forskningstraditioner, hvor der på nogle områder er tradition for udgivelse af flere korte publikationer, mens der på andre områder er tradition for færre men mere omfattende publikationer. Typer af publikationer: Artikler, reviews og konferencebidrag.

2021 blev der udgivet knap 700 sampubliceringer pr. mio. indbyggere i Danmark. Danmark placerer sig således på en international tredjeplads i antallet af offentlige og private sampubliceringer efter Schweiz og Island.

ANTAL OFFENTLIGE OG PRIVATE SAMPUBLICERINGER PR. MIO. INDBYGGER

FIGUR 2.16

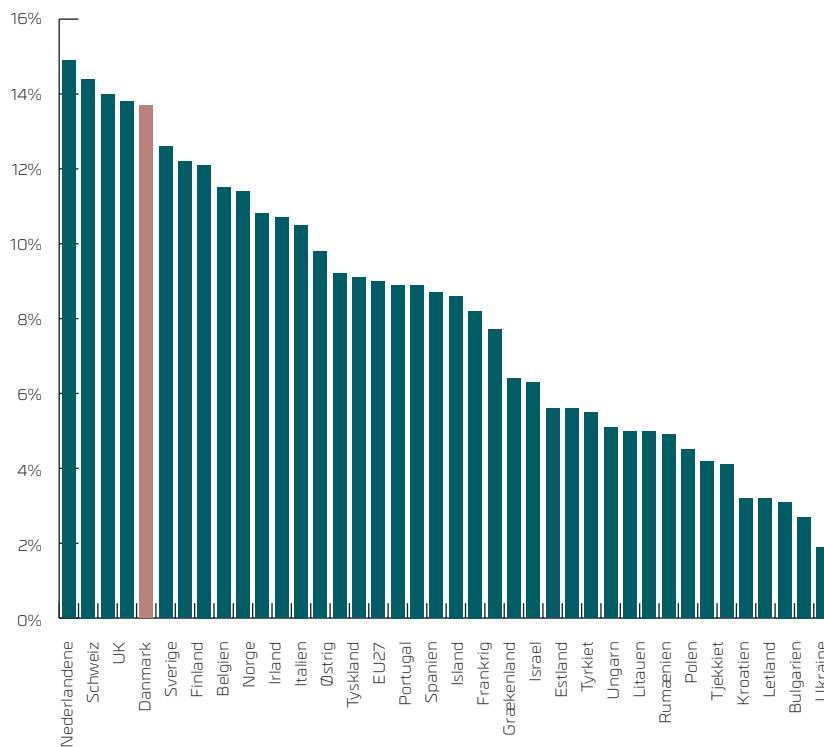
Kilde: Innovation Scoreboard 2022

Anmærkning: Offentlige og private sampubliceringer er et parameter i EU's Innovation Scoreboard.

2019 var knap 14 procent af danske forskningspublikationer blandt de 10 mest citerede i verden. Gennemsnittet for EU-landene er på 10 procent. Danmark er placeret på en international fjerdeplads.

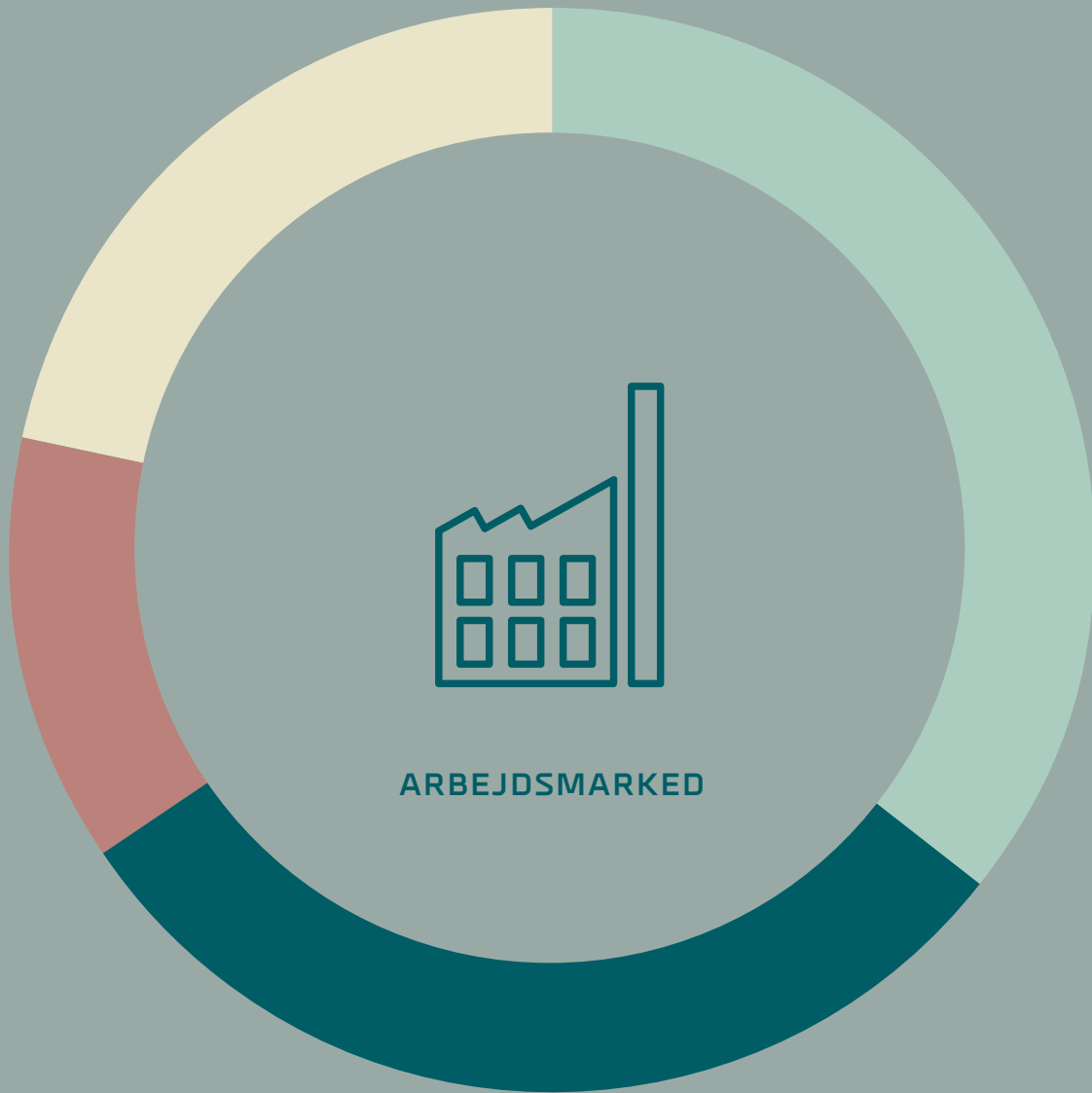
FIGUR 2.17

ANDEL VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER, DER ER BLANDT DE TI PROCENT MEST CITEREDE I VERDEN

Kilde: Innovation Scoreboard 2022

Anmærkning: Andel af publikationer, der er blandt de mest citerede, er et parameter i EU's Innovation Scoreboard.

03

Universiteterne forsyner det danske arbejdsmarked med kvalificeret arbejdskraft, der har gennemført en forskningsbaseret bachelor-, professionsbachelor- eller kandidatuddannelse. Derudover leverer universiteterne ph.d.er, der har taget en forskeruddannelse. Kapitlet indeholder en række centrale nøgletal om universitetsuddannedes færd på arbejdsmarkedet i form af f.eks. ledigheds- og beskæftigelsesopgørelser.

Hovedpointer:

- Antallet af universitetskandidater beskæftiget i den private sektor er vokset med ca. 72.000 siden 2010, mens den offentlige sektor er vokset med ca. 35.000 i samme periode. Samlet set arbejder 6 ud af 10 kandidater i den private sektor.
- Danmark har den laveste grad af overkvalificering på arbejdsmarkedet i OECD.
- Ledigheden for sommerdimittender er på det laveste niveau siden tiden inden finanskrisen i 2008.
- Antallet af dimittender i juni måned stiger forsat og udgør nu over halvdelen af en årgang. Førhen var det omkring 20 procent af en årgang, der afsluttede deres studie i juni.
- Andelen af arbejdsstyrken med lang videregående uddannelse er steget fra 10 til 15 procent siden 2011.

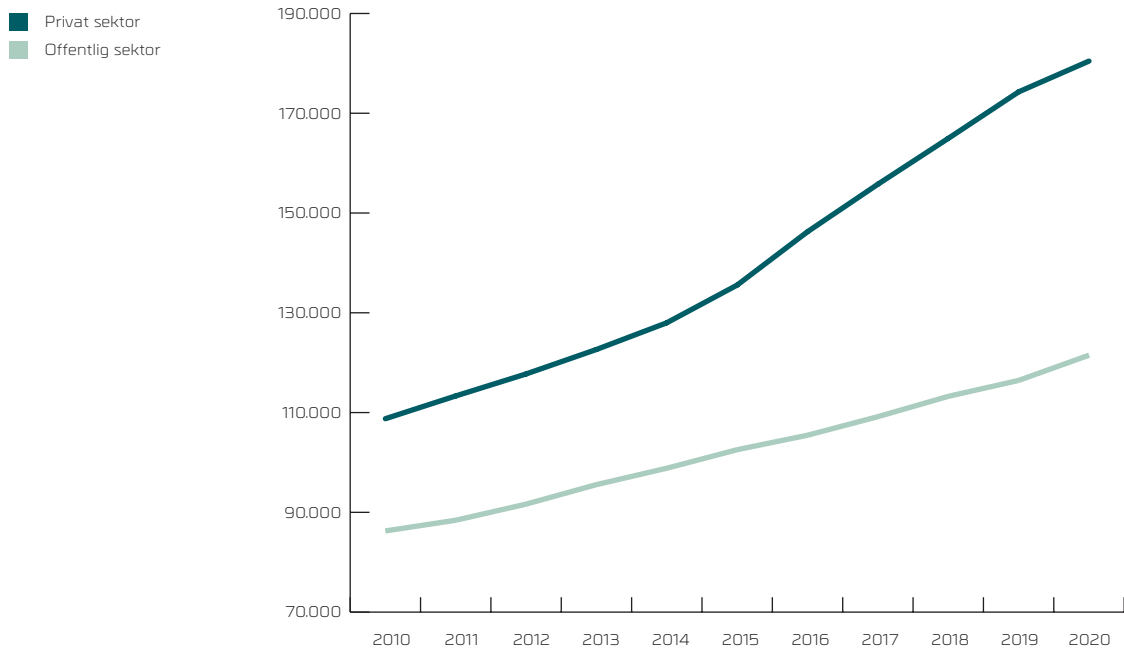
Temaer i kapitlet:

- Kandidaters beskæftigelse
- Ph.d.-uddannedes beskæftigelse
- Ledighed og overgang til arbejdsmarkedet
- Universitetsuddannede i arbejdsstyrken

Flerparten af kandidater fra de danske universiteter er beskæftiget i det private erhvervsliv. Seks ud af ti kandidater fra universiteterne er beskæftiget i den private sektor. I de seneste år er antallet af beskæftigede kandidater vokset generelt, men antallet af kandidater beskæftiget i den private sektor er vokset mere end i den offentlige sektor. Siden 2010 er beskæftigelsen i den offentlige sektor vækset med ca. 35.000, mens den private sektor er vokset med knap 72.000 beskæftigede kandidater.

FIGUR 3.1

KANDIDATERS BESKÆFTIGELSE FORDELT PÅ SEKTOR

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

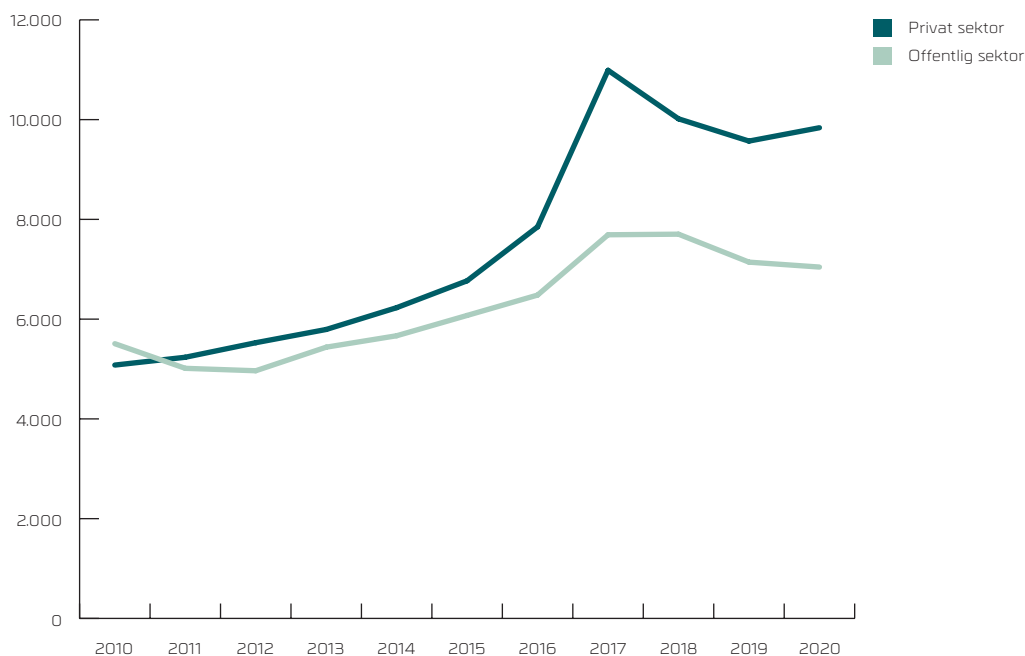
Anmærkninger: Beskæftigelsen fordelt på sektor er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november.

KANDIDATERS BESKÆFTIGELSE

De fleste nyuddannede kandidater har deres beskæftigelse i den private sektor. I 2020 var 58,3 procent af de beskæftigede nyuddannede universitetskandidater ansat i den private sektor. Antallet af beskæftigede nyuddannede kandidater afhænger af, hvor mange kandidater der blev uddannet 1-2 år før tidspunktet, hvor beskæftigelsen er målt.

NYUDDANNEDE KANDIDATERS BESKÆFTIGELSE FORDELT PÅ SEKTOR

FIGUR 3.2

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

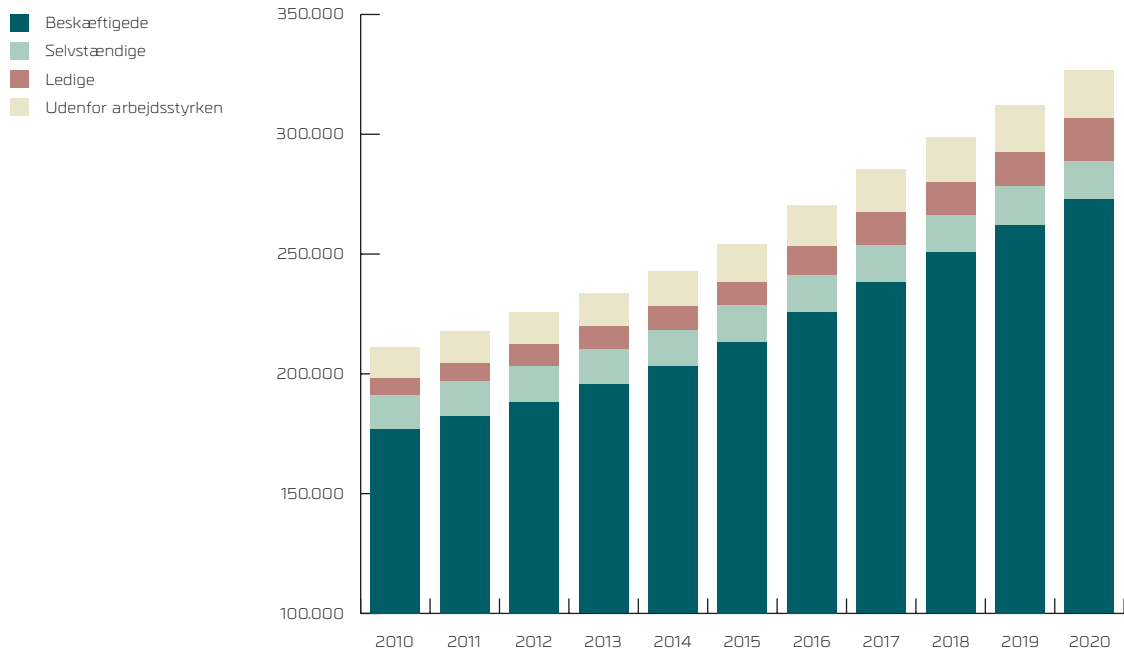
Anmærkninger: Nyuddannede er defineret som kandidater fra universiteternes kandidatuddannelser, hvor der er gået 1-2 år siden dimission. Beskæftigelsen fordelt på sektor er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november. Årstallet angiver året, hvor beskæftigelsen er målt.

KANDIDATERS BESKÆFTIGELSE

Antallet af kandidatuddannede i den danske arbejdsstyrke har været stigende. I 2020 havde 272.800 kandidater status som beskæftigede, 16.000 var selvstændige, 17.600 ledige og 20.100 var uden for arbejdsmarkedet. I 2010 havde 176.900 kandidater status som beskæftigede, 14.300 var selvstændige, 7.100 var ledige, mens 12.800 stod uden for arbejdsmarkedet.

FIGUR 3.3

UNIVERSITETSKANDIDATERS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET, 20-64-ÅRIGE

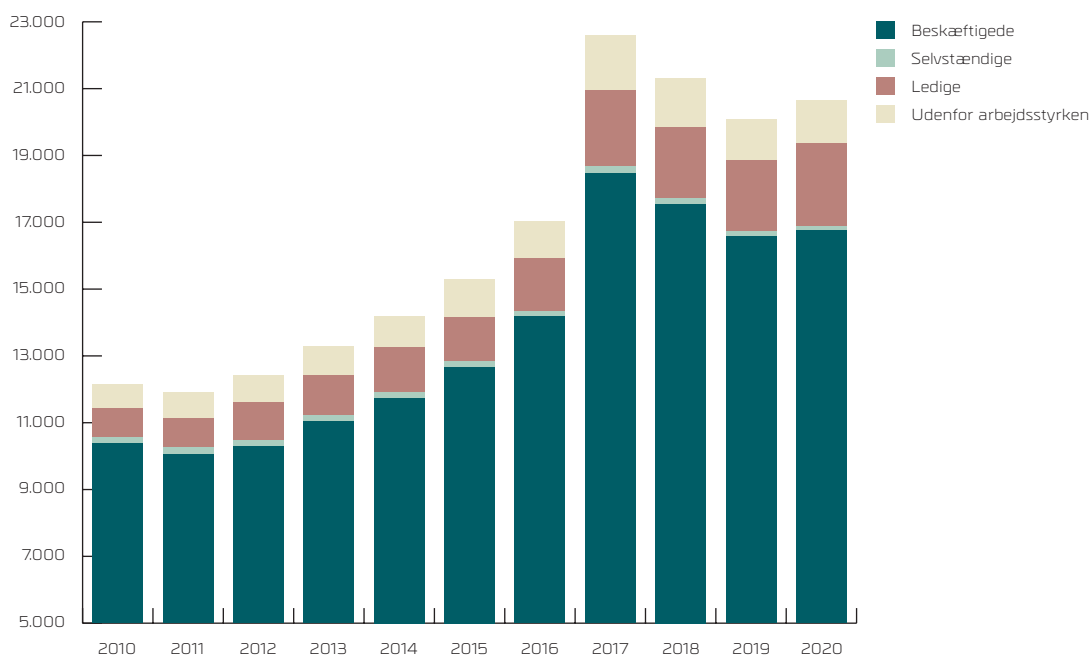
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkninger: Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november og de angivne år er året hvor den socioøkonomiske status er opgjort.

Siden 2017 er antallet af beskæftigede nyuddannede kandidater faldet. Det skyldes primært, at der i tiden efter fremdriftsreformen blev indført i 2016, blev uddannet markant flere, da forsinkede studerende skulle afslutte deres universitetsstudie. Siden 2019 har der været en lille stigning i antallet af ledige på ca. 200 personer, men det må formodes at hænge sammen med covid, da nedenstående opgørelse er målt den 30. november 2020.

NYUDDANNEDES KANDIDATERS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET

FIGUR 3.4

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

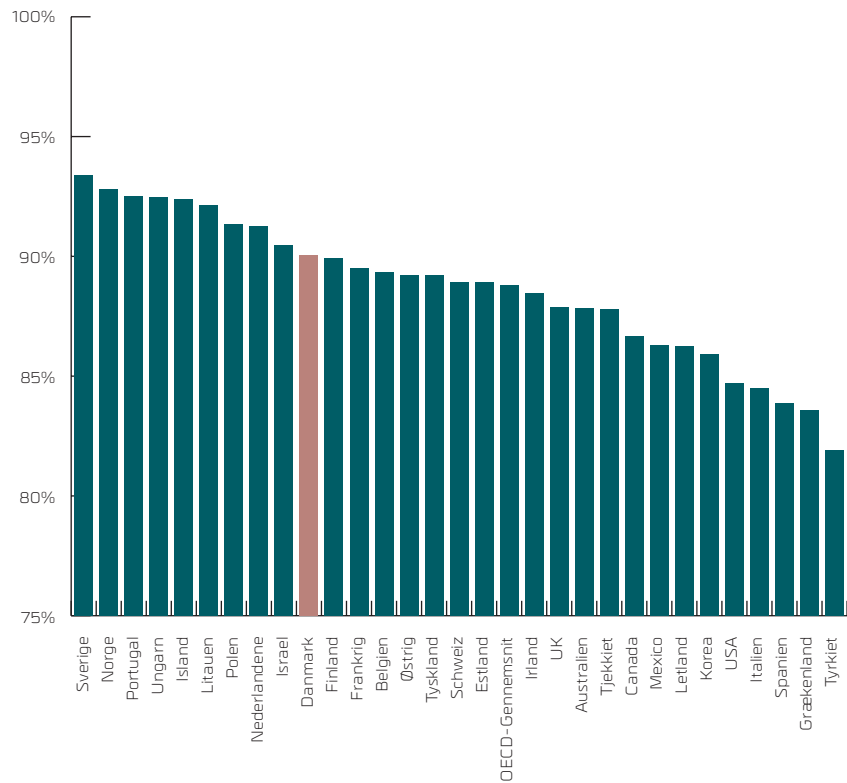
Anmærkninger: Nyuddannede er defineret som kandidater fra universiteternes kandidatuddannelser, hvor der er gået 1-2 år siden dimission. Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november, og de angivne år er året, hvor den socioøkonomiske status er opgjort.

KANDIDATERS BESKÆFTIGELSE

forhold til andre lande ligger beskæftigelsesfrekvensen for kandidater i Danmark i den høje ende, hvor Sverige ligger i top med 93 procent. Gennemsnittet i OECD-landene er på knap 89 procent.

FIGUR 3.5

BESKÆFTIGELSESFREKVENS FOR 25-64-ÅRIGE KANDIDATER, 2021

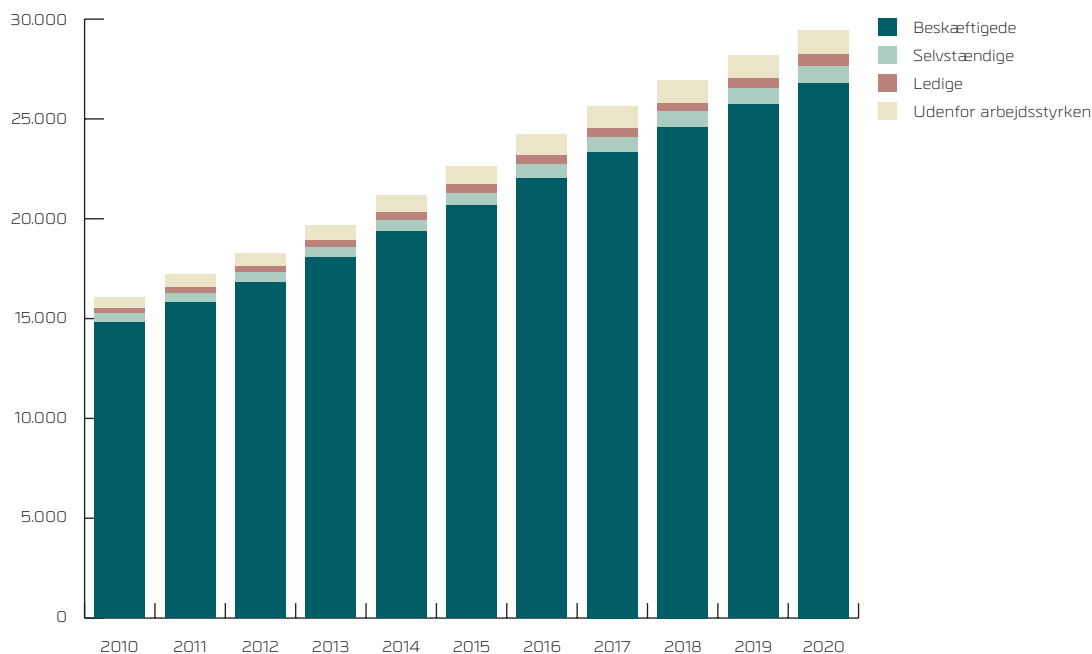
Kilde: OECD, Education at a Glance 2022

Anmærkninger: Beskæftigede kandidater inkluderer, personer som arbejdede mindst én time om ugen på opgørelsestidspunktet eller havde et job, men var midlertidigt fraværende på grund af ferie, barsel eller sygdom. På grund af forskellige definitioner er tallene ikke direkte sammenlignelige med figur 3.3 og 3.4.

Ph.d.-uddannede i Danmark er kendetegnet ved at have en høj beskæftigelsesfrekvens. I 2020 var 26.800 i beskæftigelse, svarende til 91 procent. 3 procent var selvstændige, 2 procent ledige og 4 procent var uden for arbejdsstyrken.

PH.D.ERS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET, 20-64-ÅRIGE

FIGUR 3.6

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

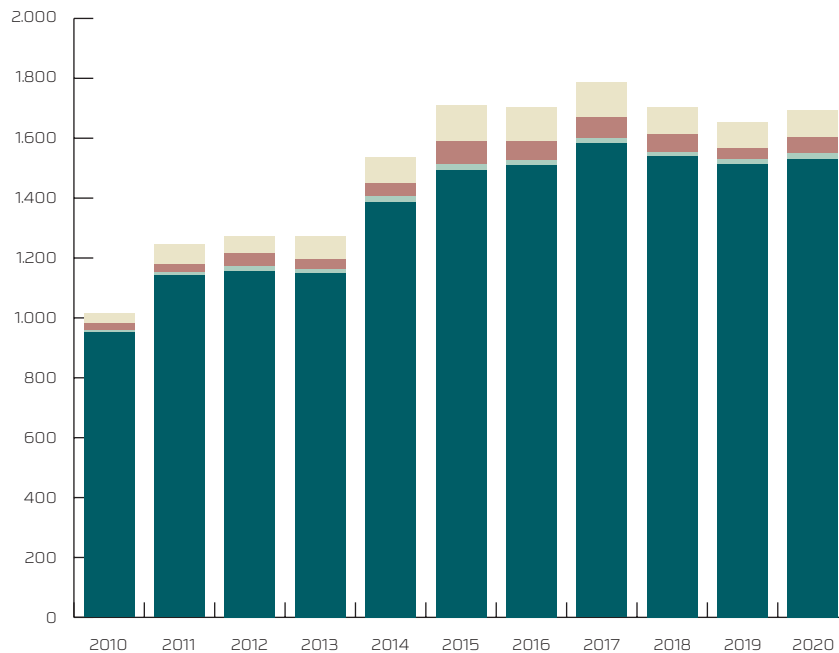
Anmærkninger: Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november, og de angivne år er året, hvor den socioøkonomiske status er opgjort. Kun ph.d.-uddannede fra et dansk universitet indgår i opgørelsen.

Blandt nyuddannede ph.d.er var 90 procent beskæftigede i 2020, 1 procent var selvstændige, 3 procent var ledige og 5 procent stod uden for arbejdsstyrken.

FIGUR 3.7

NYUDDANNEDE PH.D.ERS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET

- Beskæftigede
- Selvstændige
- Ledige
- Udenfor arbejdsstyrken

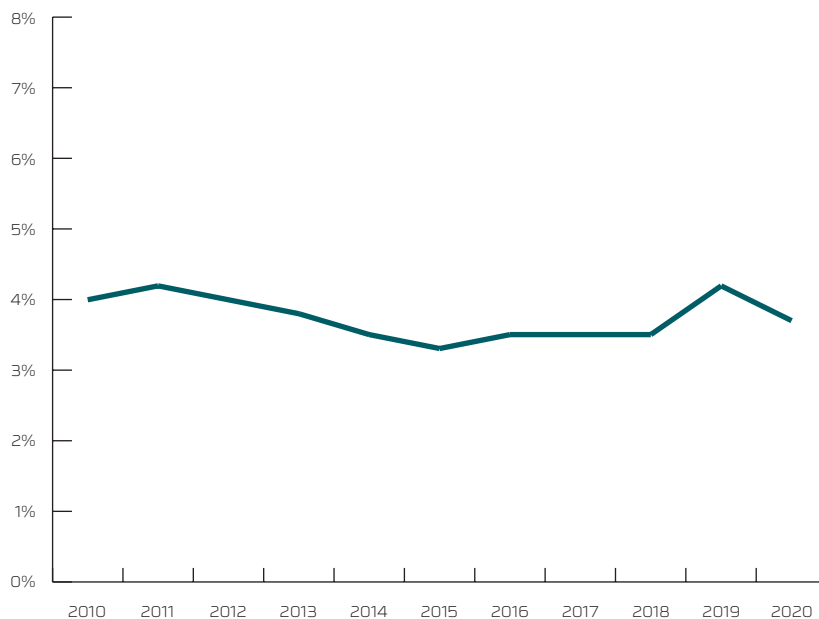
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkninger: Nyuddannede er defineret som ph.d.er fra danske universiteter, hvor der er gået 1-2 år siden dimission. Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november, og de angivne år er året, hvor den socioøkonomiske status er opgjort.

Fuldtidsledigheden for akademikere over 30 år har været omkring 4 procent i de seneste 10 år. Ledigheden i 2020 var 3,7 procent og lader ikke til at være steget på trods af corona-nedlukninger i 2020.

UDVIKLINGEN I FULDTIDSLEDIGHEDEN PÅ ARBEJDSMARKEDET FOR KANDIDATER, 30-ÅRIGE OG DEROVER

FIGUR 3.8

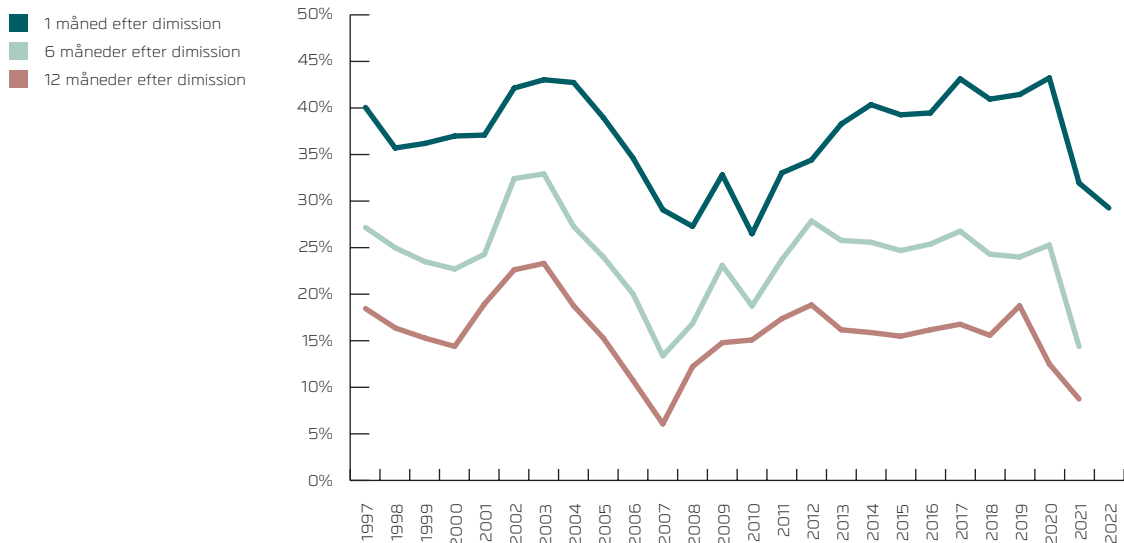

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel AUL08)

Anmærkninger: Kandidater inkluderer alle lange videregående uddannelser med undtagelse af de kunstneriske uddannelser. Begrebet fuldtidsledige/fuldtidsvolumen af ledighed beregnes ved at omregne ledighedsberørtes ledighed til den tilsvarende fuldtidsvolumen (altså hvor mange fuldtidsledige de ledighedsberørtes ledighed svarer til). Konkret gøres dette ved dagsreduktion (hvor man dividerer antallet af dage med ledighed med antallet af dage i perioden), samt dels ved hjælp af en yderligere timerreduktion (timer med ledighed pr. dag divideret med 7,4 timer).

For nyuddannede sommerdimittender falder ledigheden hurtigt i tiden efter dimission. For sommerdimittenderne fra juni, juli og august 2021 var ledigheden f.eks. 31,9 procent efter 1 måned, 14,3 procent efter 6 måneder og 8,7 procent efter 12 måneder. Ledigheden for sommerdimittender toppede i 2003, hvor 43,1 procent var ledige efter 1 måned, 33 procent efter 6 måneder og 23 procent efter 12 måneder. Ledigheden faldt markant for sommerdimittender fra årgang 2021 ift. i 2020, og ledigheden efter 6 og 12 måneder ligger på det laveste niveau siden årgang 2007.

FIGUR 3.9

UDVIKLINGEN I LEDIGHEDEN FOR SOMMERDIMITTENDER I MÅNEDERNE EFTER DIMISSION 1997-2022

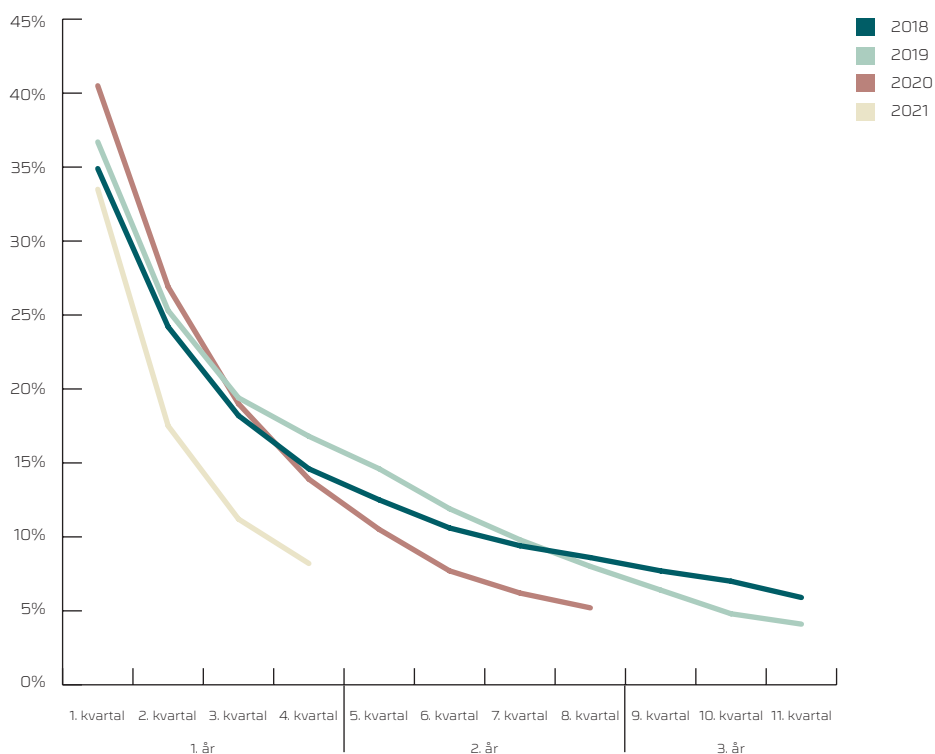
Kilde: Akademikernes (AC) ledighedsstatistik

Anmærkninger: Sommerdimittender er kandidater, som har afsluttet uddannelsen i juni, juli og august. Året angiver året for sommerdimittendernes dimission hvor ledigheden er målt efterfølgende. Ledigheden er opgjort som bruttoledigheden omregnet til fuldtidspersoner.

For nyuddannede kandidater er ledigheden højere i den første periode umiddelbart efter dimission, men den falder markant gennem de første kvartaler efter afsluttet uddannelse. Faldet i ledigheden for de seneste årgange af nyuddannede har været stejlere end tidligere, hvor ledigheden for årgang 2021 f.eks. var 11,2 procent i andet kvartal, mens ledigheden for årgang 2019 var 19,4 procent i andet kvartal efter dimission.

UDVIKLINGEN I LEDIGHEDSGRADER FOR SENESTE KANDIDATÅRGANGE I DE FØRSTE 11 KVARTALER EFTER DIMISSION

FIGUR 3.10

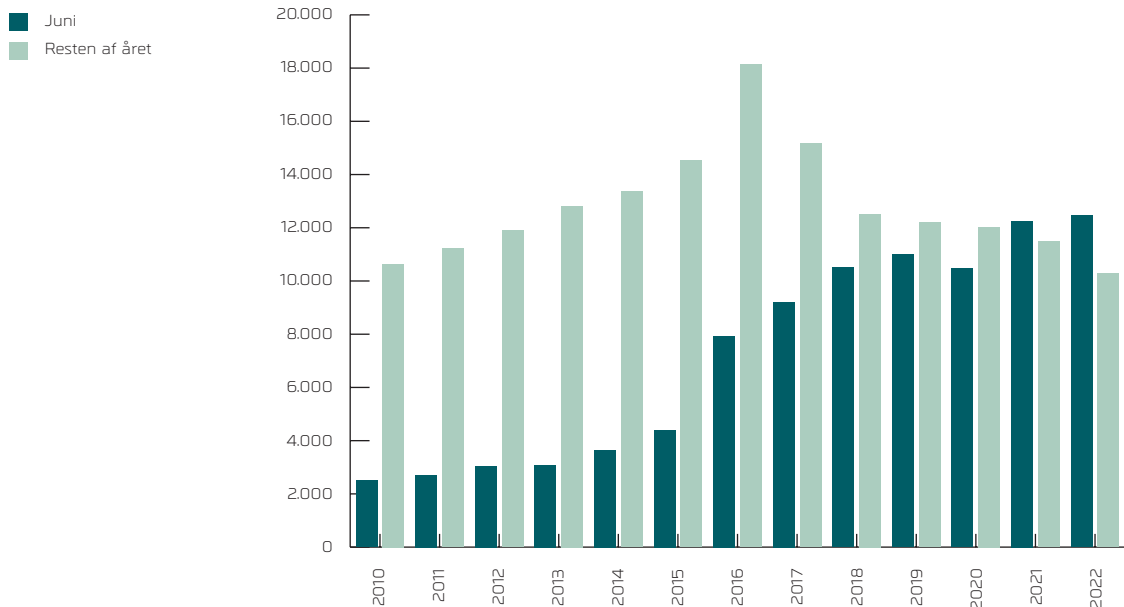
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkninger: Ledigheden er målt som antallet af dage med ledighed ud af det totale antal dage i hvert kvartal. For eksempel tæller to personer, der hver har været ledige i halvdelen af dagene i et kvartal som én ledig i det givne kvartal.

Traditionelt har det været mest almindeligt, at flest studerende afslutter kandidatuddannelsen i juni måned op mod sommerferien, men i de senere år er antallet af juni-dimittender alligevel steget markant. Stigningen formodes at hænge sammen med fremdriftsreformen, der betyder, at flere studerende følger et mere strømlinet uddannelsesforløb. I 2021 dimittede flere kandidater i juni end resten af året tilsammen, og i 2022 dimittede endnu flere i juni ift. resten af året. De mange dimittender på samme tidspunkt af året kan skabe flaskehalse på arbejdsmarkedet og længere dimittendledighedsperioder for kandidatdimittender fra universiteterne.

FIGUR 3.11

ANTALLET AF KANDIDATDIMITTENDER I JUNI MÅNED OG RESTEN AF ÅRET

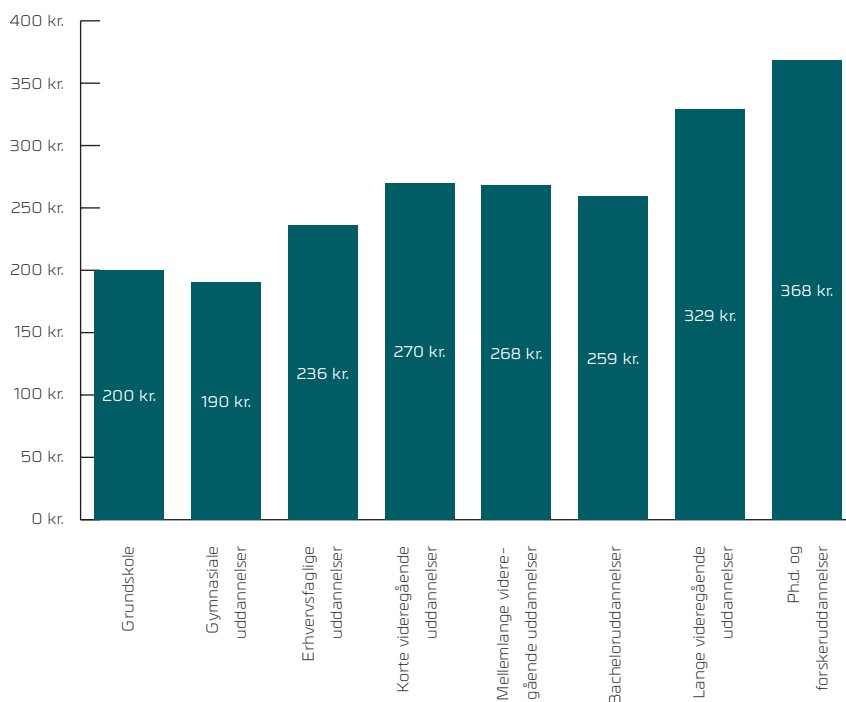
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkninger: Det stigende antal dimittender i juni måned formodes at hænge sammen med indførelsen af fremdriftsreformen, der betyder at flere afslutter på normeret tid og følger et mere strømlinet uddannelsesforløb. Opgørelsen er baseret på studieår.

Den typiske timeløn er højest for personer med lang videregående uddannelse og ph.d.-uddannelser med mediantimelønninger på henholdsvis 329 kr. og 368 kr. Blandt de resterende videregående uddannelser er den typiske løn højest for personer med en kort videregående uddannelse med en medianløn på 270 kr. Ufaglærte har en medianløn på 200 kr. og personer med gymnasial uddannelse tjener typisk 190 kr. i timen.

MEDIANTIMELØN EFTER HØJST FULDFØRTE UDDANNELSE, 2021

FIGUR 3.12

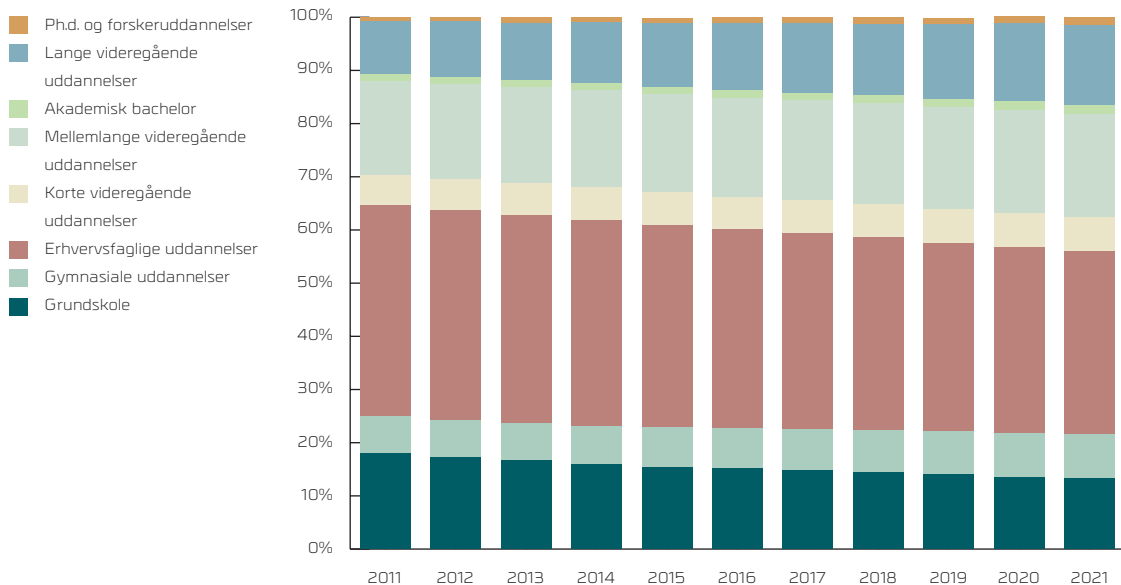
Kilde: Danmarks Statistik; Statistikbanken (tabel:Lons11)

Anmærkninger: Timelønnen er opgjort som standardberegnet timefortjeneste.

Uddannelsesniveaet i den danske arbejdsstyrke har været stigende. I 2011 havde 10 procent en lang videregående uddannelse, og 0,8 procent havde en ph.d. I 2021 udgør personer med lang videregående uddannelse 15 procent og ph.d.-uddannede 1,4 procent af arbejdsstyrken. Andelen af ufaglærte med grundskole som højeste uddannelse er faldet fra 17,9 procent i 2011 til 13,3 procent i 2021.

FIGUR 3.13

UDVIKLINGEN AF ANDELEN PÅ FORSKELLIGE UDDANNELSESNIWAUER I ARBEJDSSTYRKEN

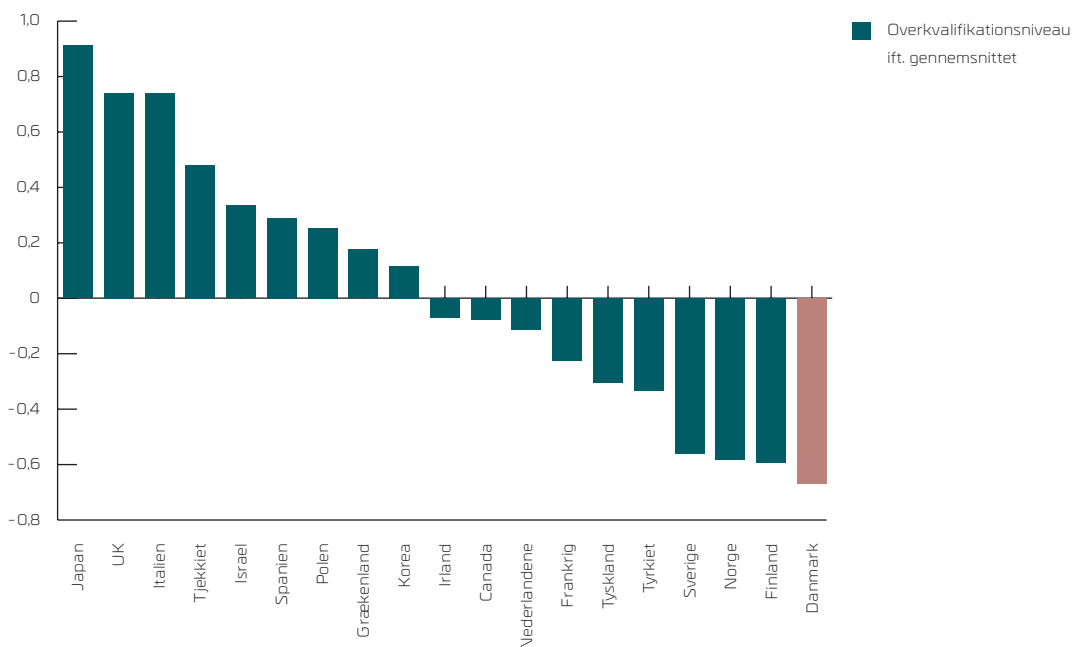
Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel:HFUDD16)

Anmærkninger: Medregnet er 15-69-årige, der enten er beskæftigede eller arbejdsløse. Personer uden for arbejdsstyrken er ikke talt med f.eks. studerende og pensionister, der ikke er i beskæftigelse. Uddannelse er opgjort som højeste fuldførte uddannelse. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

I international sammenhæng har Danmark den laveste grad af overkvalificering på arbejdsmarkedet ift. andre lande. En nylig opgørelse fra OECD viser, at den danske grad af overkvalificering er omtrent en tredjedel af gennemsnittet i OECD.

GRADEN AF OVERKVALIFICERING PÅ ARBEJDSMARKEDET I UDVALGTE LANDE, OECD

FIGUR 3.14

Kilde: OECD, Education at a Glance 2022

Anmærkninger: At være overkvalificeret er defineret som personer med videregående uddannelse, der arbejder i jobs, der ikke kræver videregående uddannelse. Graden er opgjort relativt til den gennemsnitlige grad af overkvalificering på arbejdsmarkedet, dvs. en grad af overkvalificering på 0 kan aflæses som at man ligger på gennemsnittet og 1 betyder det dobbelte af gennemsnittet og -0,5 betyder halvdelen af gennemsnittet.

STUDENTERMOBILITET OG
INTERNATIONALISERING

04

Dette kapitel sætter fokus på universiteternes internationale udsyn i forhold til studerende og forskning. Kapitlet sætter spot på udenlandske studerende på hele uddannelser, udvekslingsaktivitet og udenlandske ph.d.-er. Særlig fokuserer kapitlet på engelsksprogede studerende på universiteternes kandidatuddannelser.

Hovedpointer:

- Årgang 2019 havde en beskæftigelsesgrad på 36,7 procent blandt engelsksprogede kandidatdimittender i andet år efter dimission. Det er en stigning på 1,5 procentpoint ift. årgang 2018.
- Antallet af engelsksprogede dimittender fra universiteternes kandidatuddannelser er stagneret omkring 4.000 siden 2016, med et fald i 2022 til 3.702.
- Fire ud af fem beskæftigede engelsksprogede dimittender har deres job i den private sektor.
- Der er sket en tredobling i antallet af udenlandske studerende, der selv betaler for deres uddannelse på de danske universiteter.
- I 2022 havde næsten 40 procent af de ph.d.-uddannede i Danmark baggrund som indvandrere.
- Aktiviteten på udvekslingsområdet er steget ift. 2021, men ligger stadig under niveauet før coronaepidemien.
- De fleste studerende, der tager på udveksling, læser på samfundsvidenskabelige uddannelser.

Temaer i kapitlet:

- Engelsksprogede studerende på hele uddannelser
- Internationale ph.d.er
- Udvekslingsstuderende

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

Antallet af engelsksprogede kandidatdimittender fra kandidatuddannelser i Danmark har ligget på omtrent 4.000 siden 2016, dog med et mindre fald i 2022 til 3.700 dimittender. Tilgangen af engelsksprogede studerende på kandidatuddannelser var i 2022 på 5.055, hvilket svarer til en stigning på 17 procent ift. 2019.

FIGUR 4.1

ANTAL ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER OG OPTAGNE ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE KANDIDATUDDANNELSER

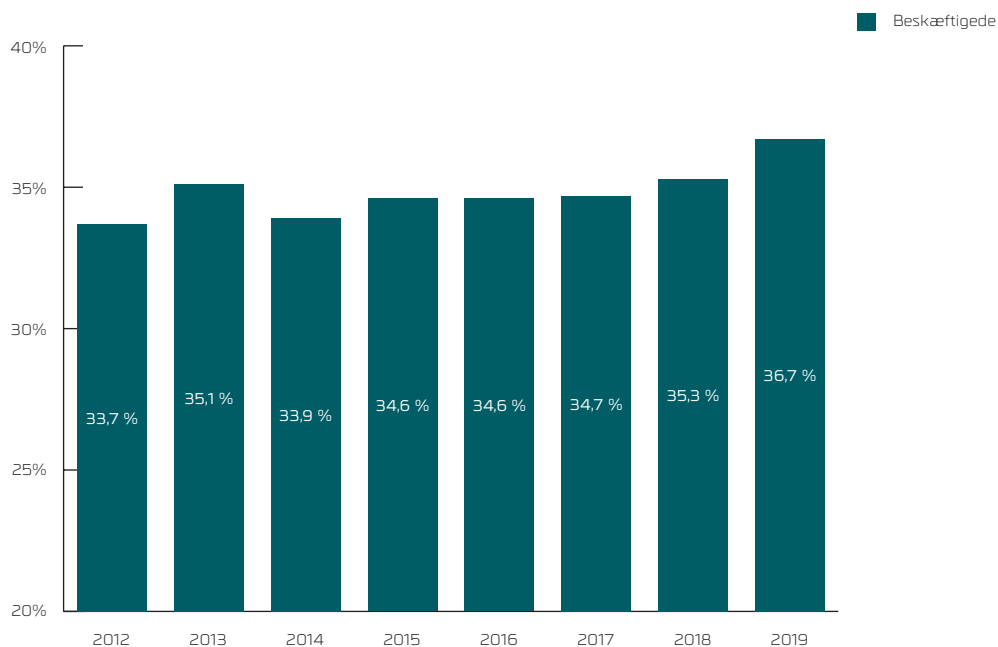
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. Engelsksprogede studerende har ikke et statsborgerskab i de nordiske lande og har ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

2019-årgangen af engelsksprogede dimittender havde en beskæftigelsesgrad på 36,7 procent i andet år efter dimission. Det er den højeste beskæftigelsesgrad der er målt siden årgang 2012. For årgang 2019 var der ud over en beskæftigelsesgrad på 36,7 procent, en ledighedsgrad på 8,7 procent, 9,8 procent var uden for arbejdsmarkedet, og 44,8 procent var udrejste.

BESKÆFTIGELSESGRAD FOR ENGELSKSPROGEDE KANDIDATDIMITTENDER I ANDET ÅR EFTER DIMISSION

FIGUR 4.2

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: Årstallet angiver året, hvor kandidatuddannelsen er afsluttet. Herefter er beskæftigelsen målt som andelen af dage i beskæftigelse i andet år efter dimission. Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. Engelsksprogede studerende har ikke et statsborgerskab i de nordiske lande og har ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

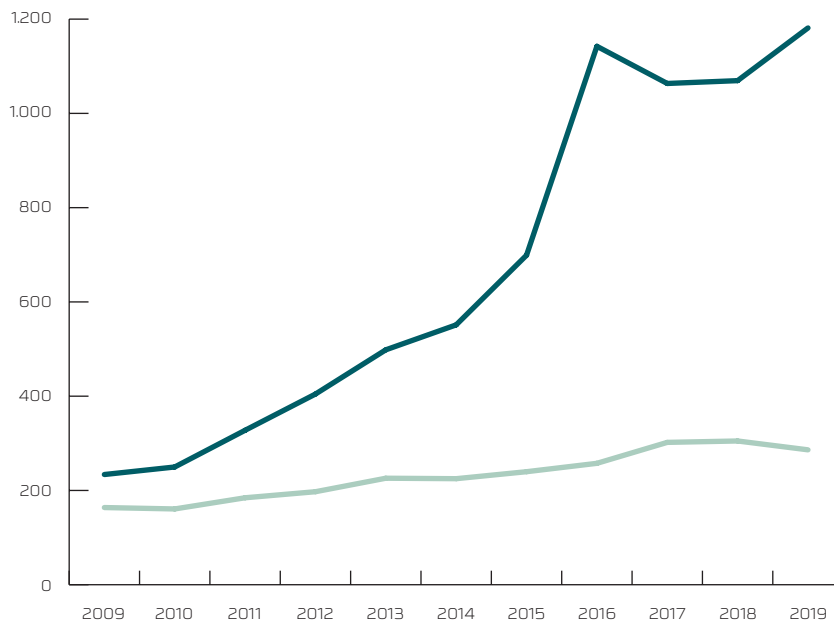
ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

Fire ud af fem engelsksprogede dimittender finder deres beskæftigelse i det private erhvervsliv. 1.469 personer fra årgang 2019 var i alt beskæftiget 23 måneder efter dimission, heraf var 1.182 beskæftiget i den private sektor, og 287 var i offentlig beskæftigelse.

FIGUR 4.3

SEKTOR FOR BESKÆFTIGELSE FOR ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER PR. ÅRGANG, 23 MÅNEDER EFTER DIMISSION

■ Privat sektor
■ Offentlig sektor

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: Årstallet angiver året, hvor uddannelsen er afsluttet. Oplysninger om sektor findes kun for beskæftigede engelsksprogede dimittender. Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. Engelsksprogede studerende har ikke et statsborgerskab i de nordiske lande og har ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

Antallet af udenlandske selvbetalere har været stigende. I 2022 betalte 2.352 udenlandske studerende selv for deres uddannelse ved de danske universiteter. Selvbetalere er oftest studerende fra lande uden for EU, der typisk ikke modtager SU.

ANTALLET AF UDENLANDSKE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER, SOM SELV BETALER FOR DERES UNIVERSITETSUDDANNELSE I DANMARK

FIGUR 4.4

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel H: Internationalisering, sektorniveau 2007-2022

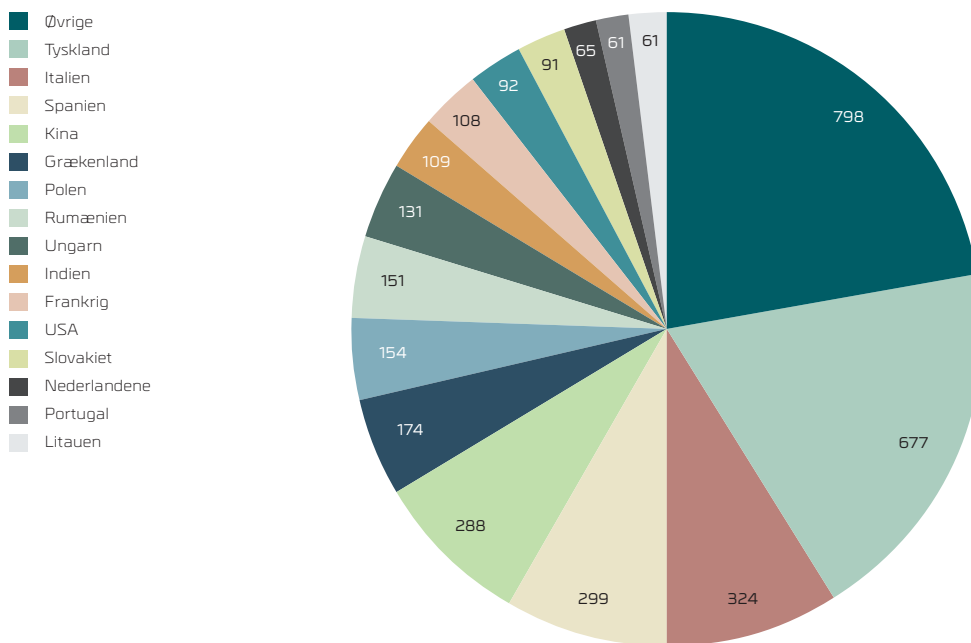
Anmærkning: Udenlandske selvbetalere er udenlandske studerende fra lande uden for EU/EØS, der er indskrevet på en ordinær heltidsuddannelse og selv betaler for deres uddannelser på et dansk universitet. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

De fleste engelsksprogede studerende stammer fra Tyskland, efterfulgt af Italien, Spanien og Kina. De tyske dimittender udgjorde alene 19 procent af de engelsksprogede kandidatdimittender fra årgang 2022.

FIGUR 4.5

STATSBORGERSKAB FOR ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER, ÅRGANG 2022

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

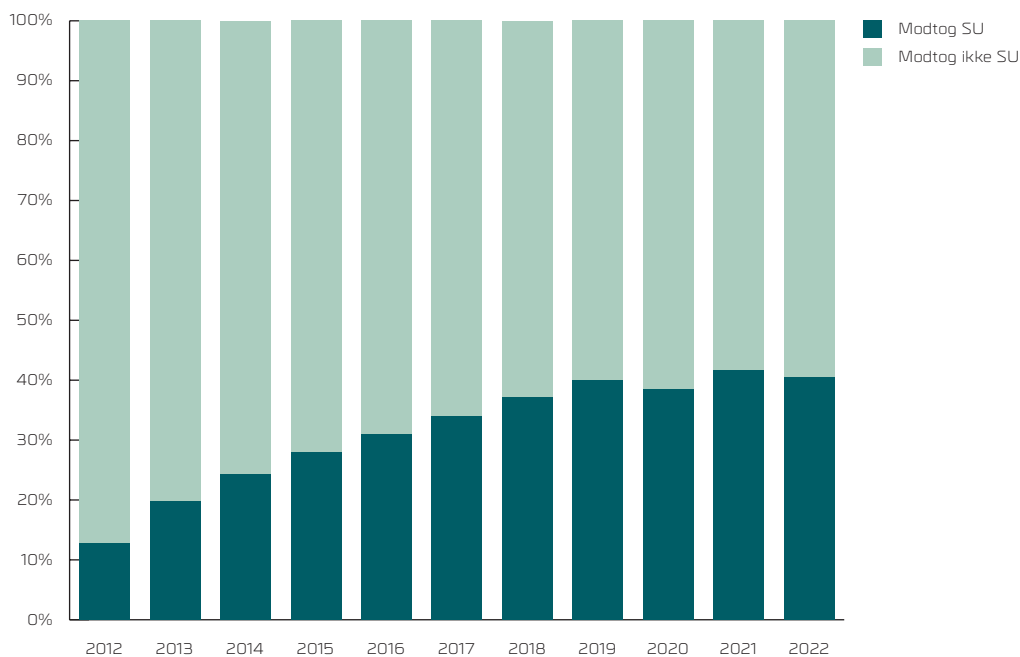
Anmærkning: I 2022 havde 3.583 af de engelsksprogede studerende, der afsluttede en kandidatuddannelse ved de danske universiteter et kendt statsborgerskab. Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. Engelsksprogede studerende har ikke et statsborgerskab i de nordiske lande og har ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

Det er under halvdelen af de engelsksprogede studerende, der er SU-modtagere. I de senere år er andelen af engelsksprogede studerende, der har modtaget SU, været på omkring 40 procent. LN-dommen i 2013 betød, at flere engelsksprogede studerende kunne få SU via EU-regler om vandrende arbejdstagere.

ANDELEN AF ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ KANDIDATUDDANNELSER, DER MODTAGER SU

FIGUR 4.6

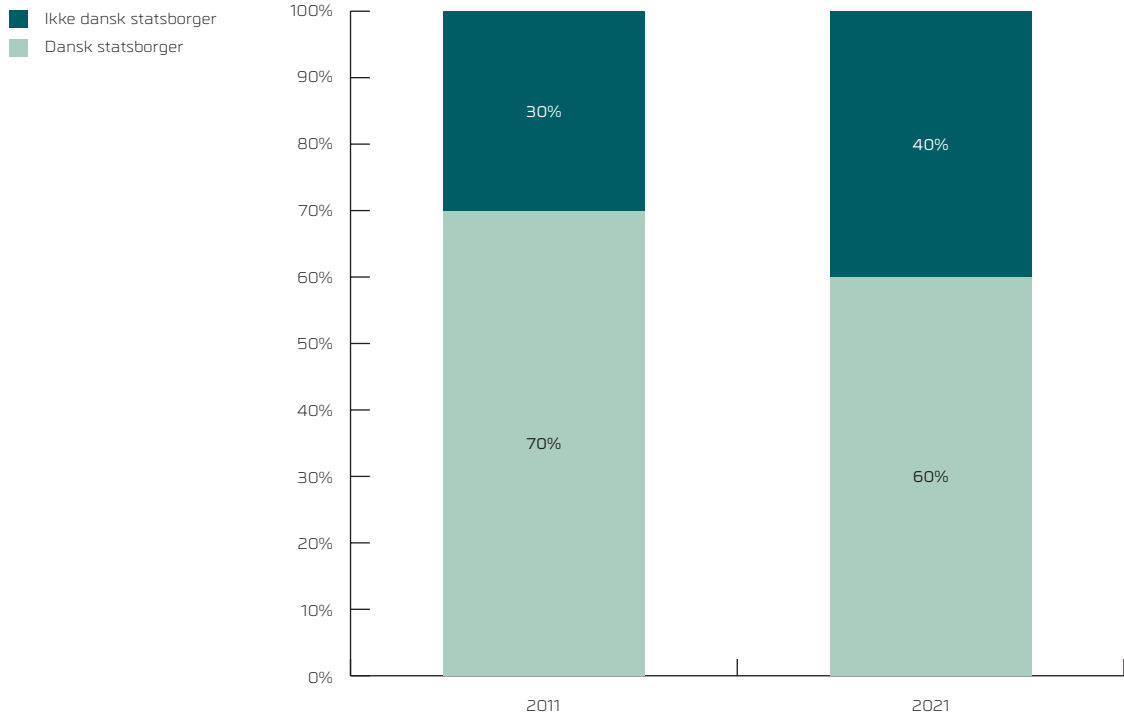
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. Engelsksprogede studerende har ikke et statsborgerskab i de nordiske lande og har ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

De danske universiteter er en attraktiv destination for udenlandske forskertalenter, og en stigende del af de færdiguddannede ph.d.er har rødder i udlandet. Andelen af ph.d.-dimittender med udenlandsk statsborgerskab er steget fra 30 til 40 procent siden 2011.

FIGUR 4.7

ANDELEN AF PH.D.-DIMITTENDER MED HHV. DANSK ELLER IKKE-DANSK STATSBOGERSKAB

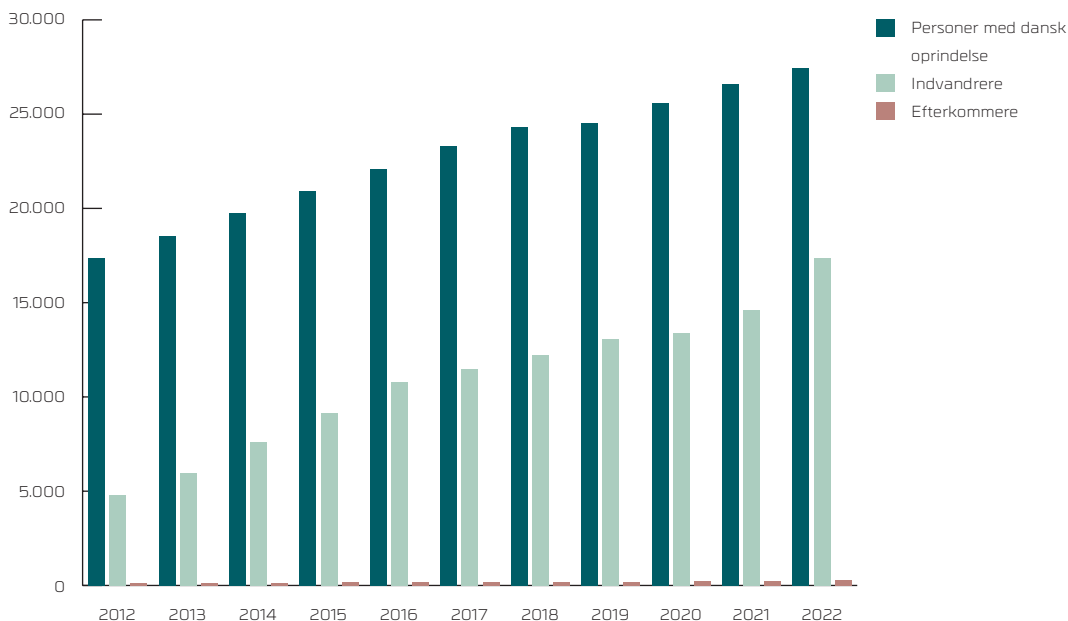
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus på baggrund af Danmarks Statistik

Anmærkning: I 2011 var der i alt 1.629 ph.d.-dimittender mod 1.892 i 2021. Tallene bygger på Danmarks Statistiks ph.d.-register, og der vil derfor være afvigelser ift. ph.d.-opgørelsen i Danske Universiteters Statistiske Beredskab.

Dansk forskning på både universiteter og i virksomheder tiltrækker udenlandske forskere med en ph.d.-uddannelse. En væsentlig del af de 45.081 ph.d. under 69 år i Danmark stammer fra udlandet, og andelen er stigende. I 2022 var ca. 40 procent af ph.d.-bestanden i Danmark indvandrere eller efterkommere mod omkring en femtedel i 2012. Mellem 2021 og 2022 voksede ph.d.-bestanden i Danmark med 2.714 flere indvandrere med en ph.d.-uddannelse. Til sammenligning voksede antallet af danske statsborgere med en ph.d. med 851 personer i samme periode.

ANTAL PH.D.-UDDANNEDE I DEN DANSKE BEFOLKNING, 15-69-ÅRIGE, FORDELT PÅ OPRINDELSE

FIGUR 4.8

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel:HFUDD11)

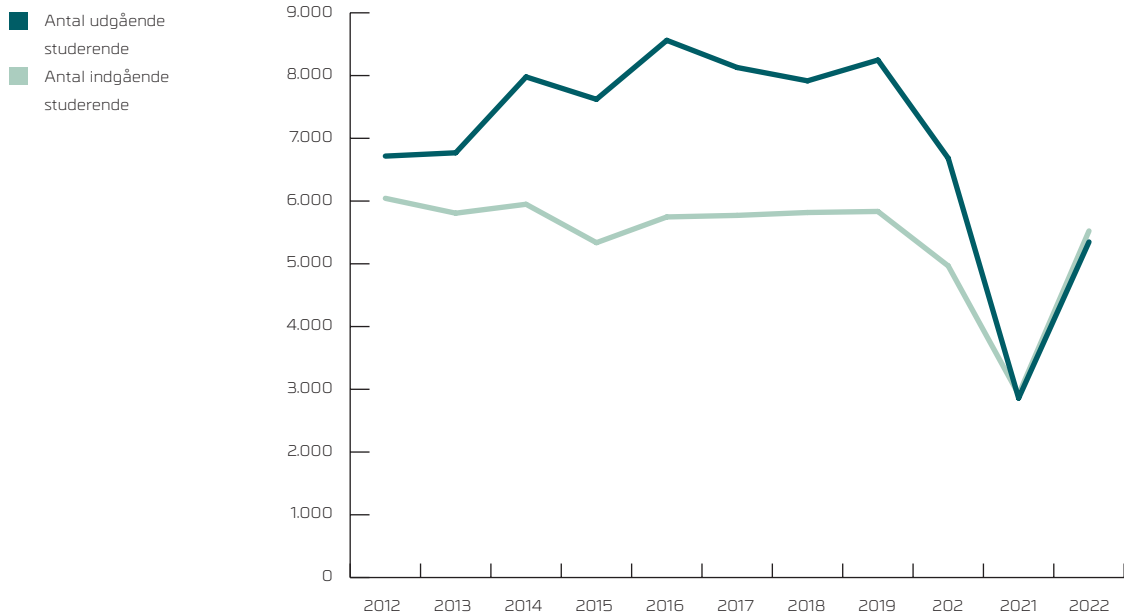
Anmærkning: En indvandrer er født i udlandet, og ingen af forældrene er danske statsborgere og født i Danmark. En efterkommer er født i Danmark, og ingen af forældrene er danske statsborgere og født i Danmark. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Under coronaepidemien faldt udvekslingsaktiviteten kraftigt. I 2021 lå både den udgående og indgående aktivitet på omkring 2.900 studerende, mod hhv. 5.840 indgående i 2019 og 8.252 udgående. I 2022 steg udvekslingsaktiviteten igen, men den udgående aktivitet ligger stadig markant under niveauet før corona. I 2022 var der 5.347 udgående studerende og 5.528 indgående.

FIGUR 4.9

ANTAL INDGÅENDE OG UDGÅENDE STUDERENDE

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel H: Internationalisering, sektorniveau 2007-2022

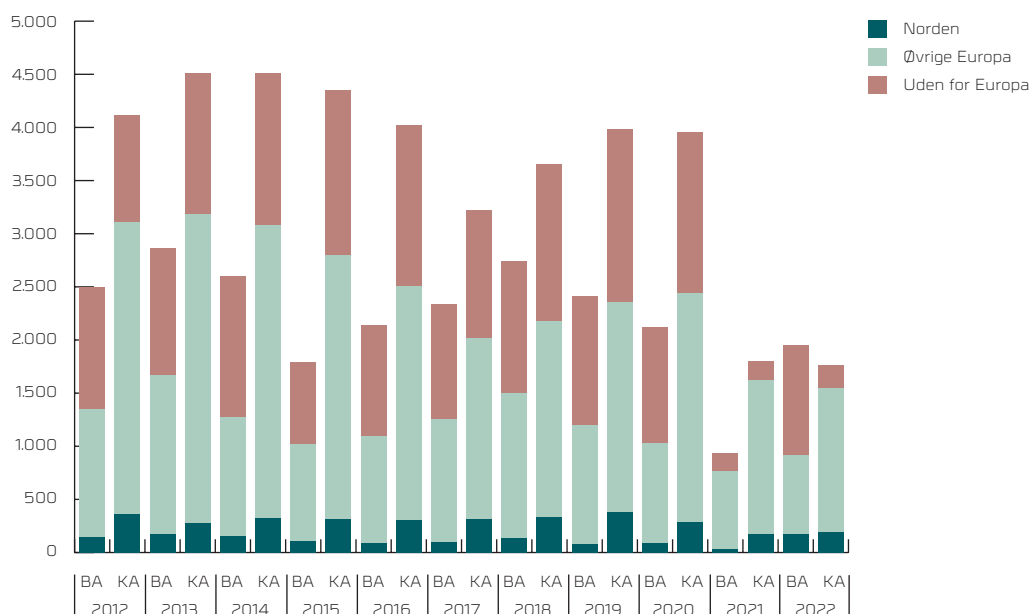
Anmærkning: Antallet af udgående studerende er opgjort som antallet af studerende, der har gennemført et praktik-, udvekslings- eller selvarrangeret studieophold i perioden fra den 1. september året før til den 31. august i det pågældende år. Indgående studerende er opgjort som antallet af studerende, der er indskrevet på et dansk universitet som udvekslingsstuderende i perioden fra den 1. september året før til den 31. august i det pågældende år. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Historisk set har de fleste udvekslingsstuderende i Danmark været at finde på kandidatuddannelserne, men efter udvekslingen gik kraftigt ned under coronaepidemien, er der kommet flere udvekslingsstuderende på bachelorniveau end på kandidat. Det skyldes primært, at studerende uden for Europa endnu ikke er tilgået kandidatuddannelserne. I 2020 var der f.eks. 1.521 udvekslingsstuderende fra lande uden for Europa på kandidatuddannelserne, mens der i 2022 kun var 223, svarende til et fald på 85 procent.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE I DANMARK EFTER OPRINDELSE OG UDDANNELSESNIVEAU

FIGUR 4.10

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel UDVSTD02)

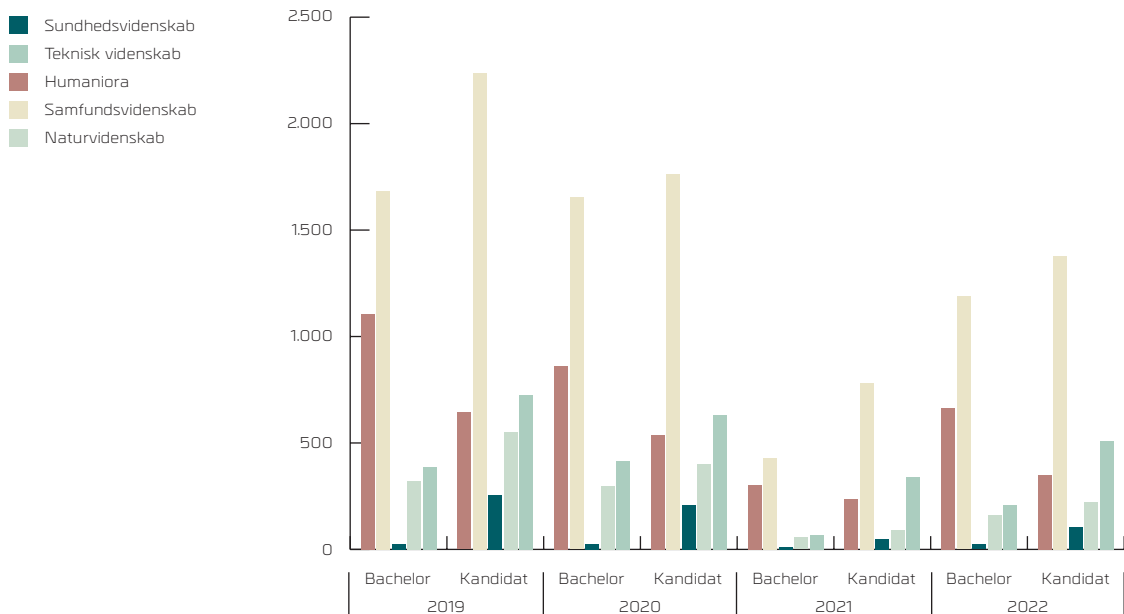
Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Coronaepidemien betød, at udvekslingen faldt særligt meget i 2021, men 2022 ligger stadig betydeligt under niveauet i 2019. I 2022 rejste 4.812 studerende på udveksling mod 7.941 i 2019, svarende til et fald på 39 procent. De fleste danske studerende, der rejser ud i verden på udveksling, er fra de samfundsvidenskabelige uddannelser, mens der generelt er færrest fra de sundhedsvidenskabelige uddannelser.

FIGUR 4.11

DANSKE UDVEKSLINGSSTUDERENDE I UDLANDET EFTER HOVEDOMRÅDE OG UDDANNELSESNIVEAU, 2019-2022

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel UDVSTD02)

Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

ØKONOMI OG PERSONALE

05

Universitetssektoren i Danmark udgør med sine 34.500 ansatte og en omsætning på over 31. mia. kr. en væsentlig del af samfundsøkonomien. F.eks. svarer universiteternes omsætning til mere end 1 procent af hele Danmarks bruttonationalprodukt. Dette kapitel zoomer ind på nøgletal om universiteternes indtægter, omkostninger og personale.

Hovedpointer:

- Finanslovsbevillingen til uddannelse står til at falde i fremtiden. Bevillingen falder, særligt hvis en midlertidig forhøjelse af takst 1, der primært går til humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser, bortfalder.
- 29 procent af universiteternes indtægter stammer fra uddannelse, 30 procent er basismidler og 32 procent eksterne midler til forskning.
- 6.038 mio. kr. eller ca. 19 procent af universiteternes omkostninger går til bygninger og bygningsdrift.
- Der er flest mænd blandt det videnskabeligt ansatte personale på universiteterne, særligt på professorniveau er kønsfordelingen skæv, selvom andelen af kvinder har været stigende.

Temaer i kapitlet:

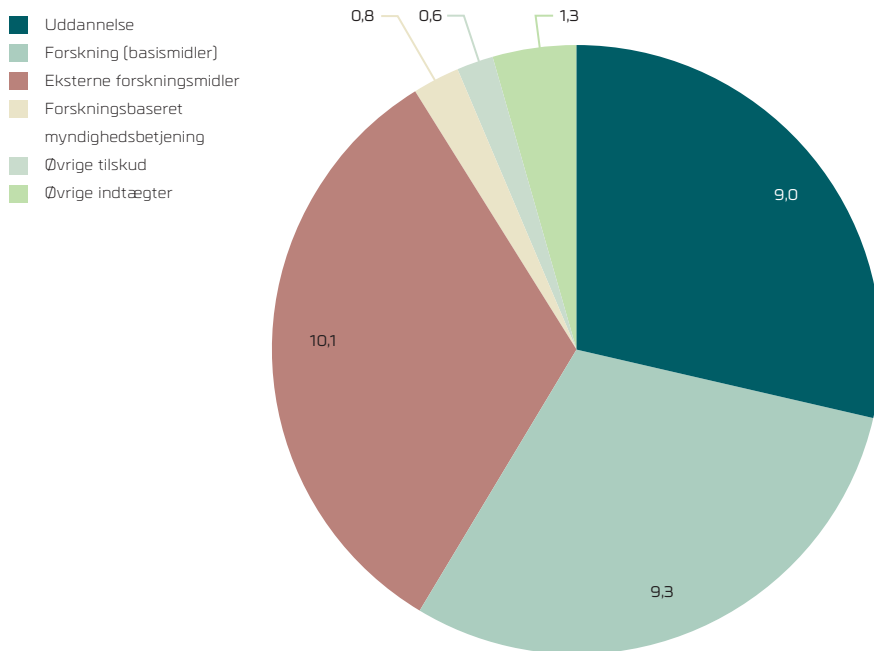
- Universiteternes indtægter
- Universiteternes omkostninger
- Universiteternes personale
- Forskere fordelt på køn

UNIVERSITETERNES INDTÆGTER

Universiteterne havde i 2021 i alt indtægter for 31,25 mia. kr. Af indtægterne stammer 29 procent fra uddannelse, 30 procent er basismidler til forskning, og 32 procent var eksterne forskningsmidler.

FIGUR 5.1

UNIVERSITETERNES INDTÆGTER I MIA. KR. 2021

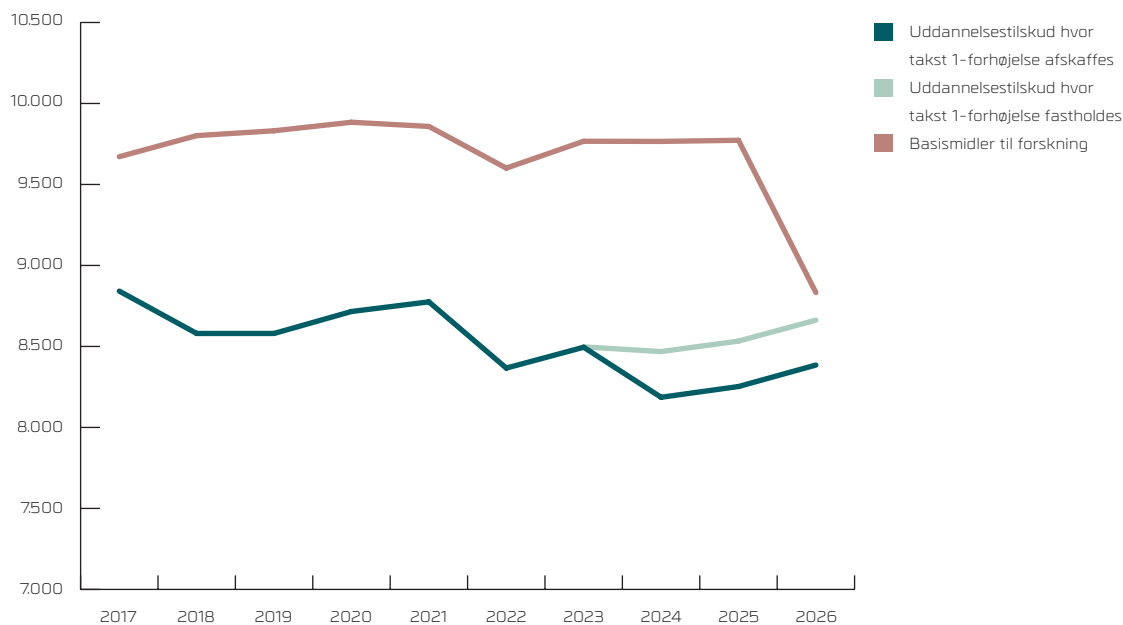
Kilde: Universiteterne Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau 2007-2021

Anmærkning: Universiteternes indtægter (figur 5.1) og universiteternes driftsomkostninger (figur 5.5) er ikke direkte sammenlignelige, da de bygger på forskellige kilder og definitioner. F.eks. findes der generelle fællesomkostninger, men der findes ingen tilsvarende indtægtskategori. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Universiteternes samlede midler til uddannelse har været faldende gennem de seneste år. Uddannelsesmidlerne vil falde yderligere, hvis en midlertidig forhøjelse af takst 1 ikke forlænges. Universiteterne står ifølge finansloven til et kraftigt fald i basismidler i 2026, hvor midler fra globaliseringspuljen står til at udløbe.

UDDANNELSESTILSKUD OG BASISMIDLER TIL FORSKNING PÅ UNIVERSITETERNE PÅ FINANSLOVEN

FIGUR 5.2

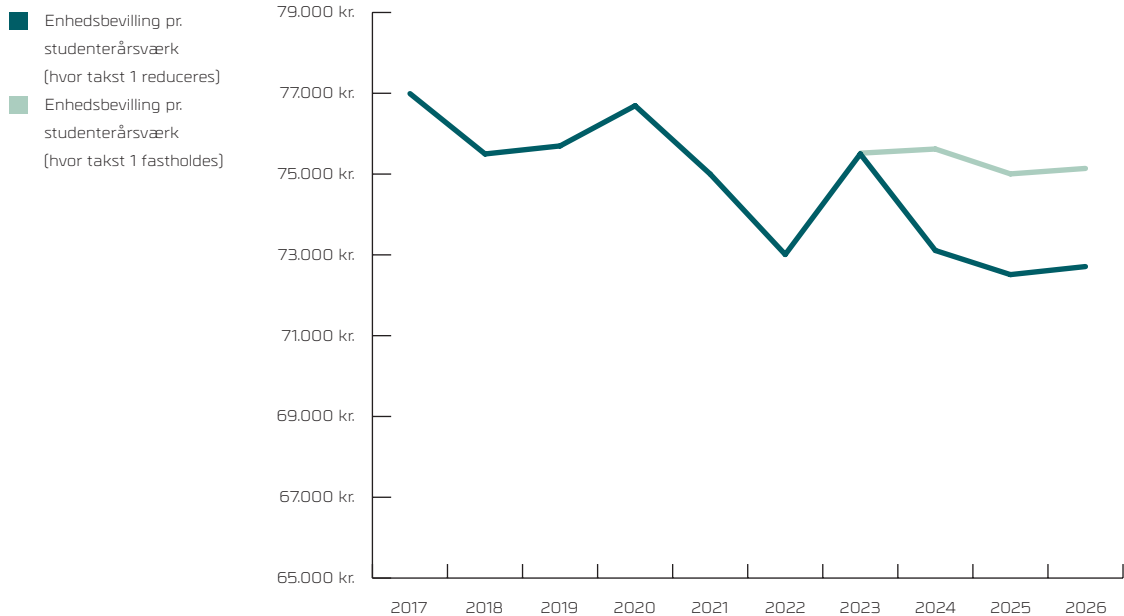
Kilde: Finanslovsforslag 2023 og egne beregninger

Anmærkning: Opgjort i 2023-priser. Det samlede uddannelsestilskud afhænger af aktiviteten på uddannelserne og fordelingen af aktiviteten på de tre taxametertakster. Den laveste takst kaldes takst 1 og dækker primært samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser, hvor der ikke kræves særlige faciliteter som værksteder og laboratorier.

Bevillingen til uddannelse på universiteterne pr. studenterårsværk har været faldende. I 2017 havde universiteterne gennemsnitligt 77.000 kr. pr. studenterårsværk. Ifølge seneste finanslov vil enhedsbevillingen falde til under 73.000 kr. Hvis en forhøjelse af takst 1 fastholdes, forventes enhedsbevillingen i 2025 at blive omtrent 75.000 kr.

FIGUR 5.3

ENHEDSBEVILLING PR. STUDENTERÅRSVÆRK

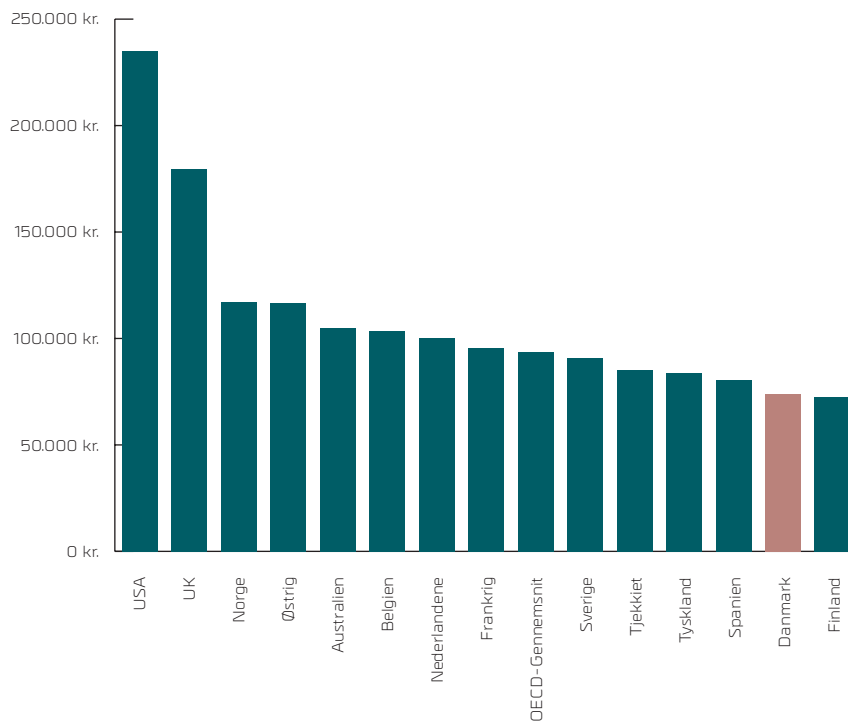
Kilde: Finanslovsforslag 2023 og egne beregninger

Anmærkning: Opgjort i 2023-priser. Finanslovens uddannelsesbevillinger til universiteterne afhænger af den fremtidige produktion af studenterårsværk. Bevillinger er fordelt på tre takster. Den laveste takst kaldes takst 1 og dækker primært samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser, hvor der ikke kræves særlige faciliteter som værksteder og laboratorier.

Danmark bruges færre midler på videregående uddannelsesinstitutioner pr. studerende end gennemsnittet i OECD og markant færre midler end i USA og UK. I Danmark var omkostningerne på ca. 74.000 kr., mens gennemsnittet i OECD er på knap 94.000 kr. Uddannelsesinstitutionerne i UK og USA har størst omkostninger med hhv. 180.000 kr. og 225.000 kr. pr studerende.

OMKOSTNINGER PR. STUDENTERÅRSVÆRK, 2019

FIGUR 5.4

Kilde: OECD, Education at a Glance 2022

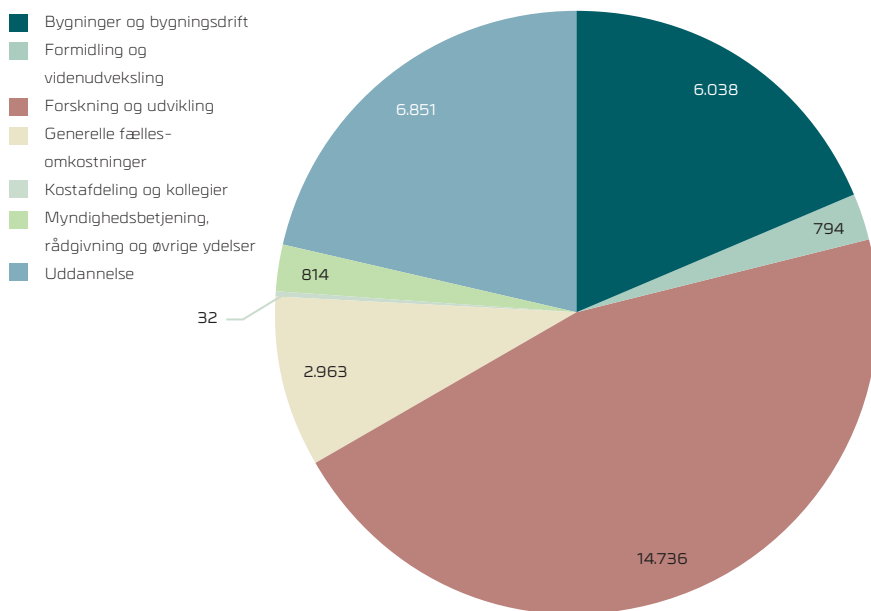
Anmærkning: Udgifterne er PPP-konverteret (purchasing power parity). Udgifterne til uddannelsesinstitutioner er opgjort eksklusive udgifter til forskning og udvikling.

UNIVERSITETERNES OMKOSTNINGER

Universiteterne havde i alt driftsomkostninger på 32,2 mia. kr. i 2022. 46 procent af omkostningerne henføres til formålet forskning og udvikling, 21 henføres til uddannelse, 19 procent går til bygninger og bygningsdrift, og 9 procent er generelle fællesomkostninger.

FIGUR 5.5

UNIVERSITETERNES DRIFTSOMKOSTNINGER FORDELT PÅ FORMÅL, MIO. KR. 2022

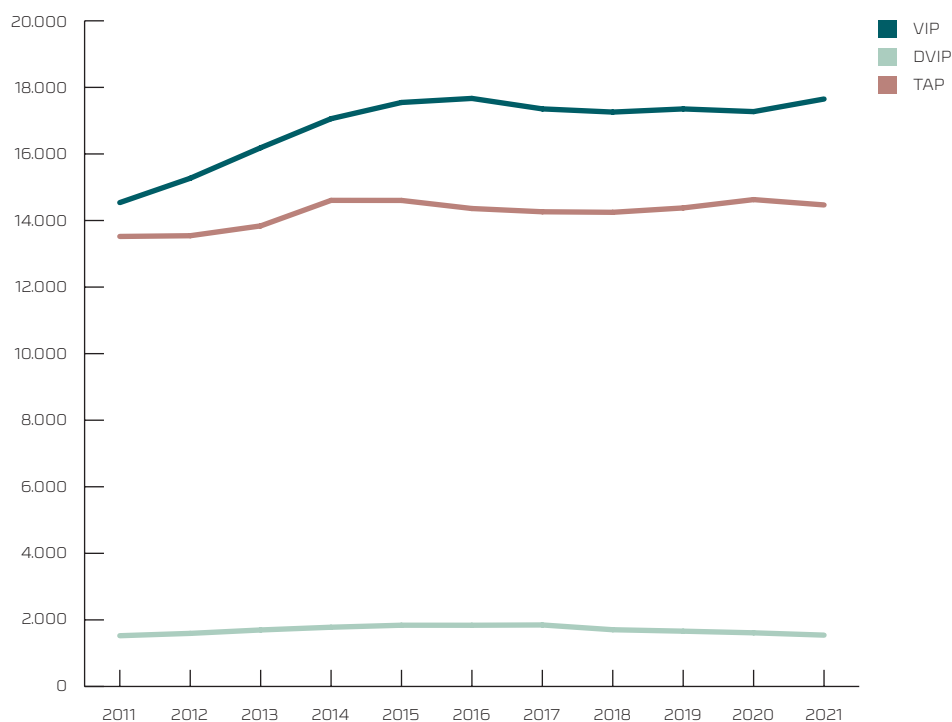
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Opgørelsen omfatter ikke universiteternes finansielle omkostninger. Figuren er ikke direkte sammenlignelig med universiteternes indtægter (figur 5.1), da omkostninger er kategoriseret og defineret anderledes end indtægterne. F.eks. findes der generelle fællesomkostninger, men der findes ingen tilsvarende indtægtskategori.

Universiteterne havde i 2021 i alt ansatte svarende til 34.536 fuldtidsårsværk, mod 30.405 i 2011. Størstedelen af stigningen er sket indenfor personalekategorien VIP (videnskabeligt instruktivt personale). Universiteternes tekniske og administrative personale (TAP) har været på samme niveau siden 2013.

UDVIKLINGEN I ANTALLET AF ANSATTE PÅ UNIVERSITETERNE FORDELT PÅ PERSONALEKATEGORI, ÅRSVÆRK

FIGUR 5.6

Kilde: Universiteterne Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau 2007-2020 og sektorniveau 2021

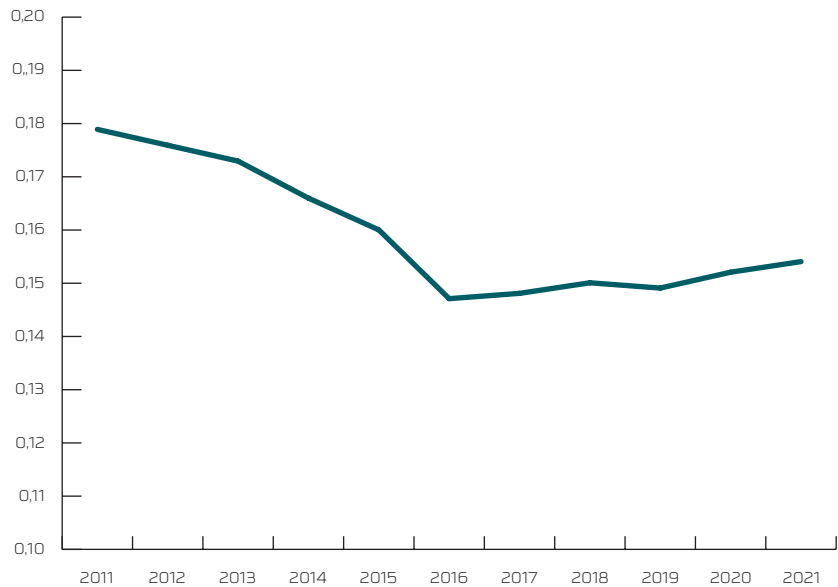
Anmærkning: Personalet er opgjort i fuldtidsårsværk. Personaleopgørelsen i Universiteternes Statistiske Beredskab er opgjort på formål, svarende til den ny fælles kontoplan fra 2021. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UNIVERSITETERNES PERSONALE

2021 var der omtrent 0,15 forsker og underviser pr. studerende. Det er et fald i forhold til 2011, hvor der var 0,18 forsker pr. studerende. Det svarer omtrent til, at der er blevet 1 studerende flere pr. forsker og underviser. Faldet i VIP/STÅ-ratioen er primært sket i perioden 2011-2016.

FIGUR 5.7

UDVIKLING I ANTAL VIP-PERSONALEÅRSVÆRK PR. STUDENTERÅRSVÆRK, VIP/STÅ-RATIO

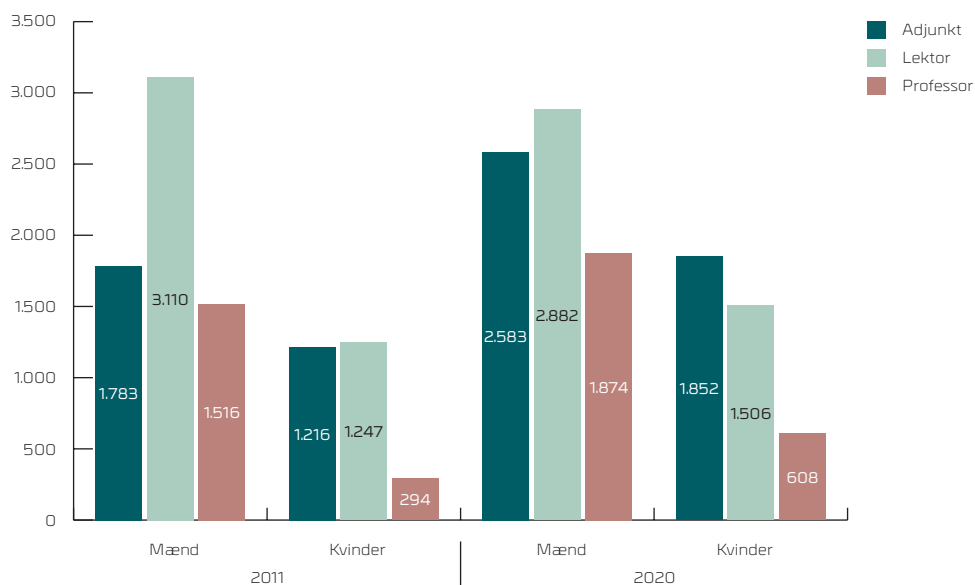
Kilde: Universiteterne Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau 2007-2020 og sektorniveau 2021 og tabel F: Studieaktivitet, (2007-2022), sektorniveau.

Anmærkning: Både undervisere og forskningsårsværk er talt med i figuren. Personale er opgjort i fuldtidsårsværk.

Blandt de videnskabeligt ansatte på universiteterne er de fleste mænd. I 2020 var der 7.339 mandlige forskere mod 3.966 kvindelige. Siden 2011 er antallet af kvindelige forskere dog steget med 1.209, mod 930 mænd, dermed bevæger universiteterne sig mod en mere ligelig kønsfordeling. F.eks. er antallet af kvinder steget både indenfor adjunkter, lektorer og professorer, mens stigningerne blandt mænd har været mere afdæmpet, og antallet af mandlige forskere på lektorniveau er faldet ift. 2011.

VIDENSKABELIGT ANSATTE MÆND OG KVINDER PÅ UNIVERSITETERNE, 2011 OG 2020

FIGUR 5.8

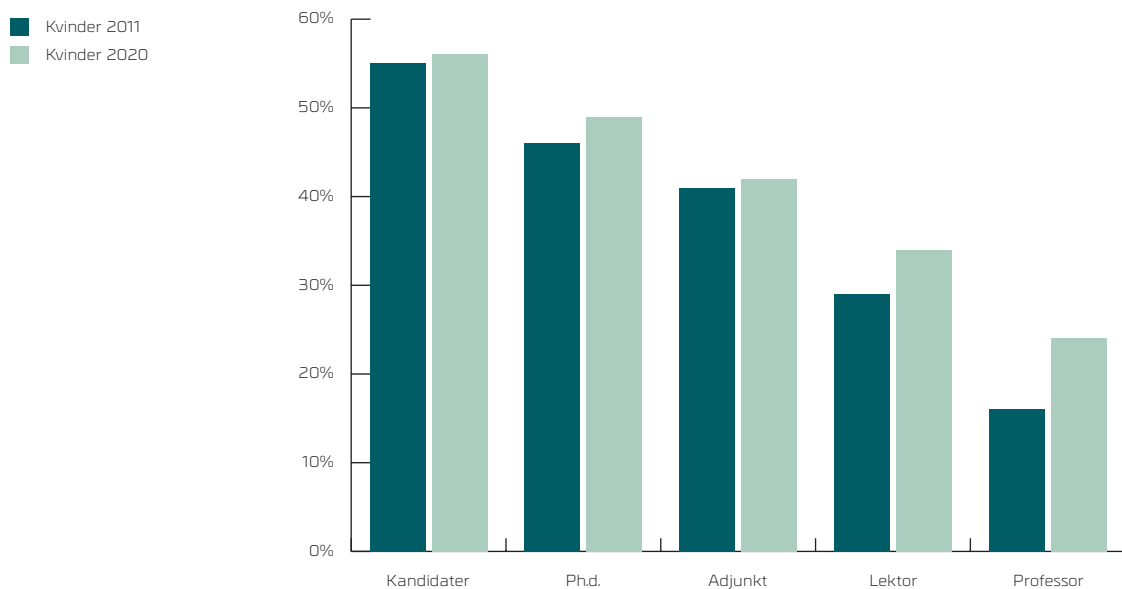

Kilde: Mænd og kvinder på de danske universiteter - Danmarks Talentbarometer 2022

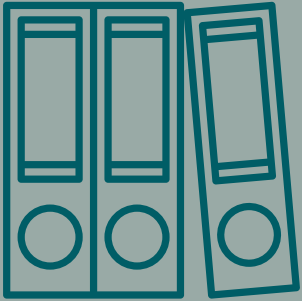
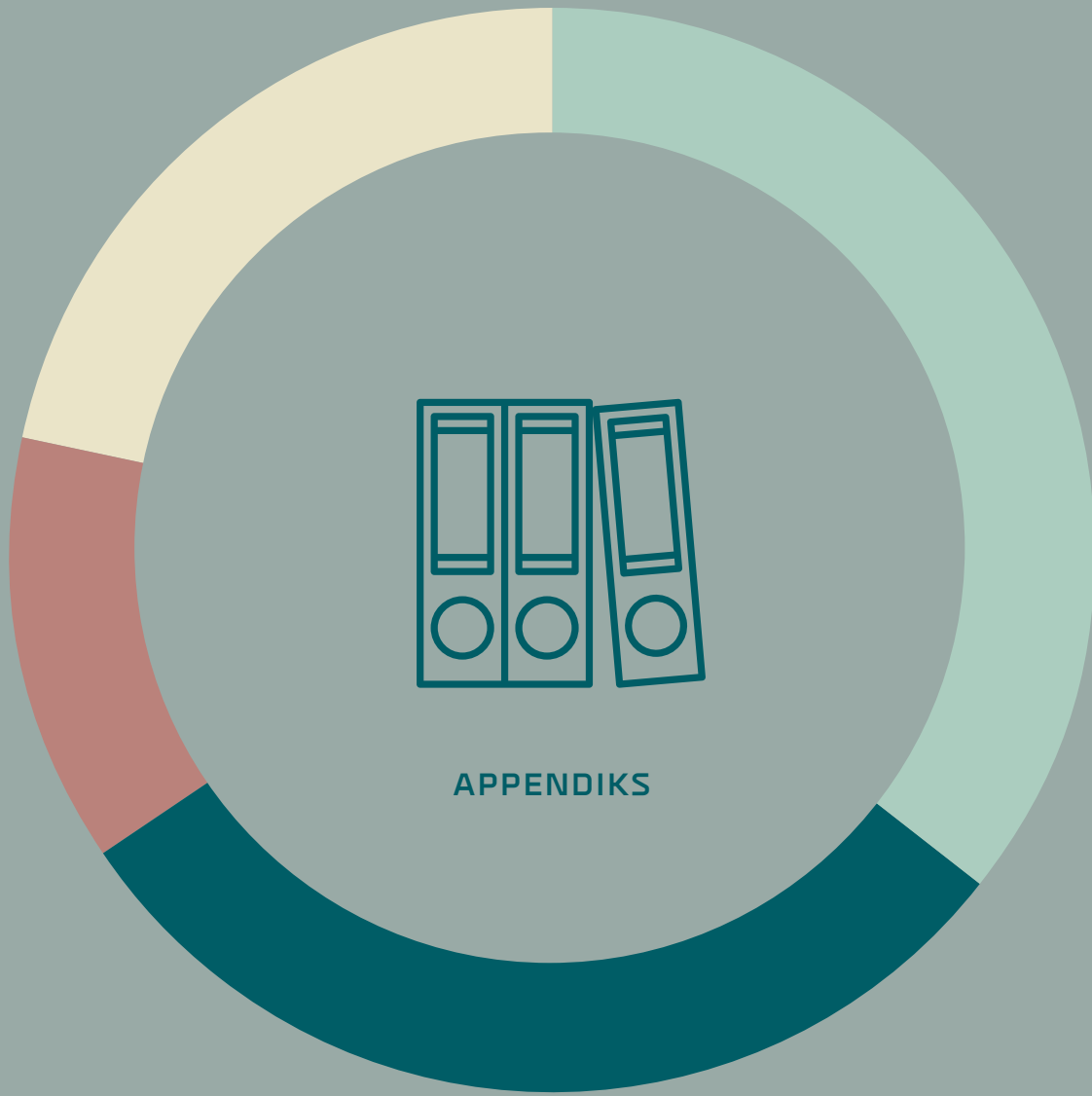
Der er en omtrent lige kønsfordeling blandt kandidater og ph.d.er fra universiteterne. Andelen af kvinder bliver mindre blandt de videnskabeligt ansatte, dog har andelen af kvinder været stigende blandt de videnskabeligt ansatte. Blandt ansatte på adjunktniveau er andelen af kvinder steget fra 41 til 42 procent, for lektorer er andelen steget fra 29 til 34 procent, og for professorer er andelen af kvinder steget til 24 procent fra 16 procent i 2011.

FIGUR 5.9

ANDEL KVINDER BLANDT KANDIDATER FRA UNIVERSITETERNE, PH.D.ER OG VIDENSKABELIGT ANSAT PERSONALE

Kilde: Mænd og kvinder på de danske universiteter – Danmarks Talentbarometer 2022

APPENDIKS

APPENDIKS

Her findes de bagvedliggende datatabeller for en række udvalgte figurer i bogen. Det er hovedsageligt datatræk, der stammer fra Danske Universiteters Statistiske Beredskab og Statistikbanken hos Danmarks Statistik. De fulde datasæt kan findes på henholdsvis Danske Universiteters hjemmeside og hos Danmarks Statistiks statistikbank, hvor man kan søge på tabelnavnet, der er angivet i kilderne til de enkelte figurer.

UDDANNELSE

FIGUR 1.1+1.5+1.6: BACHELOROPTAG

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	7966	8.289	8.137	7.772	7.297	6.691
Samfundsvidenskab	10.173	10.548	10.665	10.492	10.253	10.006
Sundhedsvidenskab	2.789	2.917	3.129	3.095	3.137	3.157
Teknik og Naturvidenskab	8.551	9.915	9.732	9.899	10.130	10.339
Bacheloroptag	29.479	31.669	31.663	31.258	30.817	30.193

	2018	2019	2020	2021	2022
Humaniora	6.227	6.177	6.156	5.528	4.862
Samfundsvidenskab	10.103	10.130	10.485	10.075	9.232
Sundhedsvidenskab	3.189	3.284	3.211	3.196	3.042
Teknik og Naturvidenskab	10.435	10.282	11.337	10.207	9.196
Bacheloroptag	29.954	29.873	31.189	29.006	26.332

FIGUR 1.2+1.3+1.4: KANDIDATPRODUKTION

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	3.549	3.982	4.389	4.692	6.292	6.035
Samfundsvidenskab	6.108	6.465	6.805	7.305	11.162	9.807
Sundhedsvidenskab	1.603	1.842	1.895	2.250	2.909	2.957
Teknik og Naturvidenskab	3.598	3.751	4.147	4.733	5.580	5.668
Kandidatproduktion	14.858	16.040	17.236	18.980	25.943	24.467

	2018	2019	2020	2021	2022
Humaniora	5.324	5.173	4.741	4.613	4.288
Samfundsvidenskab	9.024	9.100	9.157	9.249	9.329
Sundhedsvidenskab	3.069	2.977	2.800	3.100	2.961
Teknik og Naturvidenskab	5.706	5.822	5.697	6.631	6.298
Kandidatproduktion	23.123	23.072	22.395	23.593	22.876

FIGUR 1.7: BACHELORPRODUKTION

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	4.008	4.394	4.816	5.244	5.495	4.663
Samfundsvidenskab	6.096	6.499	6.873	6.770	7.487	7.002
Sundhedsvidenskab	1.620	2.362	2.272	2.317	2.576	2.335
Teknik og Naturvidenskab	3.646	4.158	4.751	5.281	5.849	5.597
Bachelorproduktion	15.370	17.413	18.712	19.612	21.407	19.597

	2018	2019	2020	2021	2022
Humaniora	4.448	4.316	4.151	4.097	3.706
Samfundsvidenskab	7.211	7.245	7.493	7.603	7.428
Sundhedsvidenskab	2.331	2.432	2.377	2.640	2.328
Teknik og Naturvidenskab	5.741	5.914	6.251	6.649	6.475
Bachelorproduktion	19.731	19.907	20.272	20.989	19.937

FIGUR 1.8: KANDIDATOPTAG

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	5.509	6.350	6.176	6.187	6.231	6.083
Samfundsvidenskab	8.449	9.341	9.748	9.582	10.400	10.281
Sundhedsvidenskab	2.094	2.906	2.906	3.077	3.330	3.224
Teknik og Naturvidenskab	4.827	5.531	6.004	6.251	6.877	6.998
Kandidatoptag	20.879	24.128	24.834	25.097	26.838	26.586

	2018	2019	2020	2021	2022
Humaniora	5.641	5.471	5.051	4.901	4.648
Samfundsvidenskab	10.475	9.855	10.443	9.758	9.607
Sundhedsvidenskab	3.251	3.315	3.157	3.368	3.104
Teknik og Naturvidenskab	6.985	7.145	7.409	8.024	7.417
Kandidatoptag	26.352	25.786	26.060	26.051	24.776

FIGUR 1.9: OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES ERHVERVSKANDIDATUDDANNELSER

	2019	2020	2021	2022
Humaniora	0	0	0	0
Samfundsvidenskab	299	357	388	399
Sundhedsvidenskab	65	105	82	74
Teknik og Naturvidenskab	17	35	56	52
Antal optagne erhvervskandidater	381	497	526	525

FIGUR 1.10: REKRUTTERING TIL KANDIDATUDDANNELSER

	KU	AU	SDU	RUC	AAU
Andet	0	26	10	0	2
Bachelor fra udlandet	979	480	496	194	568
Andre danske professionsbachelor	165	961	474	0	534
Andre danske universitetsbachelor	420	311	157	316	194
Egne professionsbachelor	12	233	68	0	21
Egne universitetsbachelor med retskrav	3.706	2.935	1.490	466	1.650
Egne universitetsbachelor uden retskrav	400	461	401	299	386
I alt	5.682	5.407	3.096	1.275	3.355

	DTU	CBS	ITU	Sektor
Andet	0	0	6	43
Bachelorer fra udlandet	1.088	731	78	4.615
Andre danske professionsbachelorer	68	34	98	2.334
Andre danske universitetsbachelorer	148	370	177	2.093
Egne professionsbachelorer	193	0	0	527
Egne universitetsbachelorer med retskrav	574	1.567	136	12.524
Egne universitetsbachelorer uden retskrav	244	552	28	2.771
I alt	2.315	3.254	523	24.907

FIGUR 1.15: FØRSTEÅRSFRAFALDET FOR UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Frafald på første år på bacheloruddannelser	16,3%	14,1%	13,0%	12,7%	14,1%	13,8%

FORSKNING

FIGUR 2.1+2.2: DET OFFENTLIGE FORSKNINGSBUDGET, MIO. KR.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Finanslovsbevillinger (mio. kr.)	17.809	18.129	17.866	17.801	16.678	16.804
Internationale bevillinger i alt (mio. kr.)	1.616	1.987	1.750	1.833	1.787	1.939
EU-bevillinger (mio. kr.)	1.543	1.913	1.682	1.770	1.727	1.878
Bevillinger fra Nordisk Ministerråd (mio. kr.)	73	74	67	64	61	61
Kommunale og regionale midler (mio. kr.)	2.543	2.820	3.302	3.772	3.469	3.455
Danmarks Grundforskningsfond (mio. kr.)	624	662	674	658	530	439
Det offentlige forskningsbudget i alt (mio. kr.)	22.592	23.597	23.592	24.065	22.465	22.637
Offentlige bevillinger i pct. af BNP	1,08%	1,11%	1,09%	1,09%	0,98%	0,96%

	2018	2019	2020	2021	2022
Finanslovsbevillinger (mio. kr.)	17.444	17.554	18.905	19.181	18.976
Internationale bevillinger i alt (mio. kr.)	2.048	2.210	2.365	1.972	2.391
EU-bevillinger (mio. kr.)	1.988	2.149	2.305	1.916	2.335
Bevillinger fra Nordisk Ministerråd (mio. kr.)	60	61	61	55	56
Kommunale og regionale midler (mio. kr.)	3.136	3.401	3.642	3.733	3.646
Danmarks Grundforskningsfond (mio. kr.)	430	456	538	499	493
Det offentlige forskningsbudget i alt (mio. kr.)	23.057	23.621	25.450	25.384	25.506
Offentlige bevillinger i pct. af BNP	0,97%	0,98%	1,07%	1,00%	0,99%

FIGUR 2.4: UNIVERSITETERNES FORSKNINGSINDTÆGTER FRA DANSKE PRIVATE KILDER, MIO. KR.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Eksterne midler fra danske private kilder	1.727	1.792	1.829	1.936	2.179	2.257

	2017	2018	2019	2020	2021
Eksterne midler fra danske private kilder	2.529	2.956	3.364	3.600	3.783

**FIGUR 2.6: UDVIKLING I FORSKNINGSINDTÆGTER
OPDELT PÅ KILDER, MIO. KR.**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Basistilskud	8.881	8.941	9.095	9.100	9.084	9.019
Eksterne midler fra danske offentlige kilder	3.655	3.848	3.983	4.074	4.084	3.982
Eksterne midler fra danske private kilder	1.727	1.792	1.829	1.936	2.179	2.257
Eksterne midler fra EU	635	730	845	903	940	984
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	966	913	905	877	846	822

	2017	2018	2019	2020	2021
Basistilskud	9.034	9.141	9.182	9.238	9.317
Eksterne midler fra danske offentlige kilder	3.740	3.415	3.165	3.074	3.237
Eksterne midler fra danske private kilder	2.529	2.956	3.364	3.600	3.783
Eksterne midler fra EU	1.090	1.156	1.276	1.158	1.273
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	811	800	784	760	778

**FIGUR 2.7: BASISTILSKUDDETS ANDEL AF UNIVERSITETERNES
SAMLEDE FORSKNINGSINDTÆGTER, MIO. KR.**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Basistilskud til forskning	8.881	8.941	9.095	9.100	9.084	9.019
Forskningsindtægter fra basismidler og eksterne midler	16.451	16.928	17.467	17.698	17.954	17.964
Basistilskuddets andel af forskningsindtægter	54,0%	52,8%	52,1%	51,4%	50,6%	50,2%

FIGUR 2.8+2.9: TILGANGEN PÅ PH.D.-UDDANNELSER

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Humaniora	210	162	239	206	163	165
Samfundsvidenskab	273	348	307	246	211	201
Sundhedsvidenskab	618	710	846	829	761	826
Teknik og Naturvidenskab	1.283	1.184	1.182	1.148	1.149	1.027
Total	2.384	2.404	2.574	2.429	2.284	2.219

	2017	2018	2019	2020	2021
Humaniora	189	183	162	126	121
Samfundsvidenskab	208	204	179	180	186
Sundhedsvidenskab	757	789	817	918	906
Teknik og Naturvidenskab	1.129	1.180	1.139	1.263	1.265
Total	2.283	2.356	2.297	2.487	2.478

FIGUR 2.10+2.11: UDVIKLINGEN I ANTAL TILDELTE PH.D.-GRADER

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Humaniora	149	115	148	177	158	195
Samfundsvidenskab	171	173	196	187	218	263
Sundhedsvidenskab	390	461	613	732	672	708
Teknik og Naturvidenskab	833	856	941	1.040	1.022	1.102
Total	1.543	1.605	1.898	2.136	2.070	2.268

	2017	2018	2019	2020	2021
Humaniora	179	144	157	125	124
Samfundsvidenskab	179	178	156	161	138
Sundhedsvidenskab	740	717	732	676	673
Teknik og Naturvidenskab	997	1.001	1.016	879	939
Total	2.139	2.088	2.092	1.872	1.913

ARBEJDSMARKED

FIGUR 3.13: UDVIKLINGEN HØJESTE FULDFØRTE UDDANNELSESNIVEAU I ARBEJDSSTYRKEN

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
H10 Grundskole	427.445	407.861	392.374	377.608	370.643	370.532
H20 Gymnasiale uddannelser	165.523	166.060	167.330	171.308	177.857	185.792
H30 Erhvervsfaglige uddannelser	946.369	935.721	924.461	921.093	915.744	915.855
H40 Korte videregående uddannelser, KVVU	137.390	139.044	141.155	143.885	147.084	150.606
H50 Mellemlange videregående uddannelser, MVU	418.607	421.424	426.477	434.469	444.869	456.248
H60 Bacheloruddannelser, BACH	29.144	29.957	30.741	31.933	33.782	35.688
H70 Lange videregående uddannelser, LVU	238.223	248.406	258.748	271.092	286.983	306.701
H80 Ph.d. og forskeruddannelser	18.826	20.525	22.480	24.893	27.037	29.145
I alt	2.381.527	2.368.998	2.363.766	2.376.281	2.403.999	2.450.567

STUDENTERMOBILITET OG INTERNATIONALISERING

FIGUR 4.4: SELVBETALERE PÅ HELE UDDANNELSER

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal selvbetalere	723	693	730	919	1.069	1.402

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal selvbetalere	1.719	1.752	1.798	1.963	2.352

FIGUR 4.8: ANTAL PH.D.-UDDANNEDE I DEN DANSKE BEFOLKNING, 15-69-ÅRIGE, FORDELT PÅ OPRINDELSE

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Personer med dansk oprindelse	17.389	18.522	19.748	20.917	22.103	23.284
Indvandrere	4.824	5.978	7.584	9.124	10.794	11.478
Efterkommere	113	127	146	161	168	192

	2018	2019	2020	2021	2022
Personer med dansk oprindelse	24.315	24.529	25.603	26.577	27.428
Indvandrere	12.233	13.051	13.416	14.634	17.348
Efterkommere	211	212	237	262	305

FIGUR 4.9: ANTAL INDGÅENDE OG UDGÅENDE STUDERENDE

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal udgående studerende	6.718	6.771	7.983	7.625	8.567	8.133
Antal indgående studerende	6.050	5.812	5.955	5.340	5.752	5.777

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal udgående studerende	7.920	8.252	6.683	2.853	5.347
Antal indgående studerende	5.823	5.840	4.968	2.913	5.528

FIGUR 4.10: UDVEKSLINGSSTUDERENDE I DANMARK EFTER OPRINDELSE OG UDDANNELSESLEVEL**BACHELORUDDANNELSER**

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Norden BA	148	175	157	105	88	100
Øvrige Europa BA	1.198	1.491	1.119	913	1.006	1.157
Uden for Europa BA	1.156	1.203	1.318	776	1.047	1.075
I alt	2.502	2.869	2.594	1.794	2.141	2.332

	2018	2019	2020	2021	2022
Norden BA	136	79	85	30	178
Øvrige Europa BA	1.366	1.118	942	734	1.473
Uden for Europa BA	1.234	1.220	1.092	174	1.041
I alt	2.736	2.417	2.119	938	2.692

KANDIDATUDDANNELSER

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Norden KA	358	281	329	313	307	318
Øvrige Europa KA	2.750	2.905	2.752	2.489	2.199	1.698
Uden for Europa KA	1.010	1.321	1.430	1.551	1.511	1.205
I alt	4.118	4.507	4.511	4.353	4.017	3.221

	2018	2019	2020	2021	2022
Norden KA	338	377	290	170	194
Øvrige Europa KA	1.838	1.981	2.146	1.453	1.349
Uden for Europa KA	1.479	1.626	1.521	175	223
I alt	3.655	3.984	3.957	1.798	1.766

**FIGUR 4.11: DANSKE UDVEKSLINGSSTUDERENDE I UDLANDET
EFTER HOVEDOMRÅDE OG UDDANNELSESNIVEAU**

BACHELORUDDANNELSER

	2019	2020	2021	2022
Humaniora	1.107	862	301	666
Samfundsvidenskab	1.684	1.653	430	1.188
Sundhedsvidenskab	26	24	11	23
Naturvidenskab	321	297	56	161
Teknisk videnskab	389	415	67	209
I alt	3.527	3.251	865	2.247

KANDIDATUDDANNELSER

	2019	2020	2021	2022
Humaniora	643	536	236	350
Samfundsvidenskab	2.236	1.762	781	1.378
Sundhedsvidenskab	257	210	48	105
Naturvidenskab	552	400	92	222
Teknisk videnskab	726	632	339	510
I alt	4.414	3.540	1.496	2.565

ØKONOMI OG PERSONALE

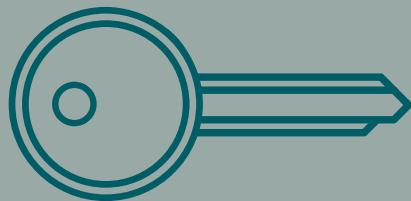
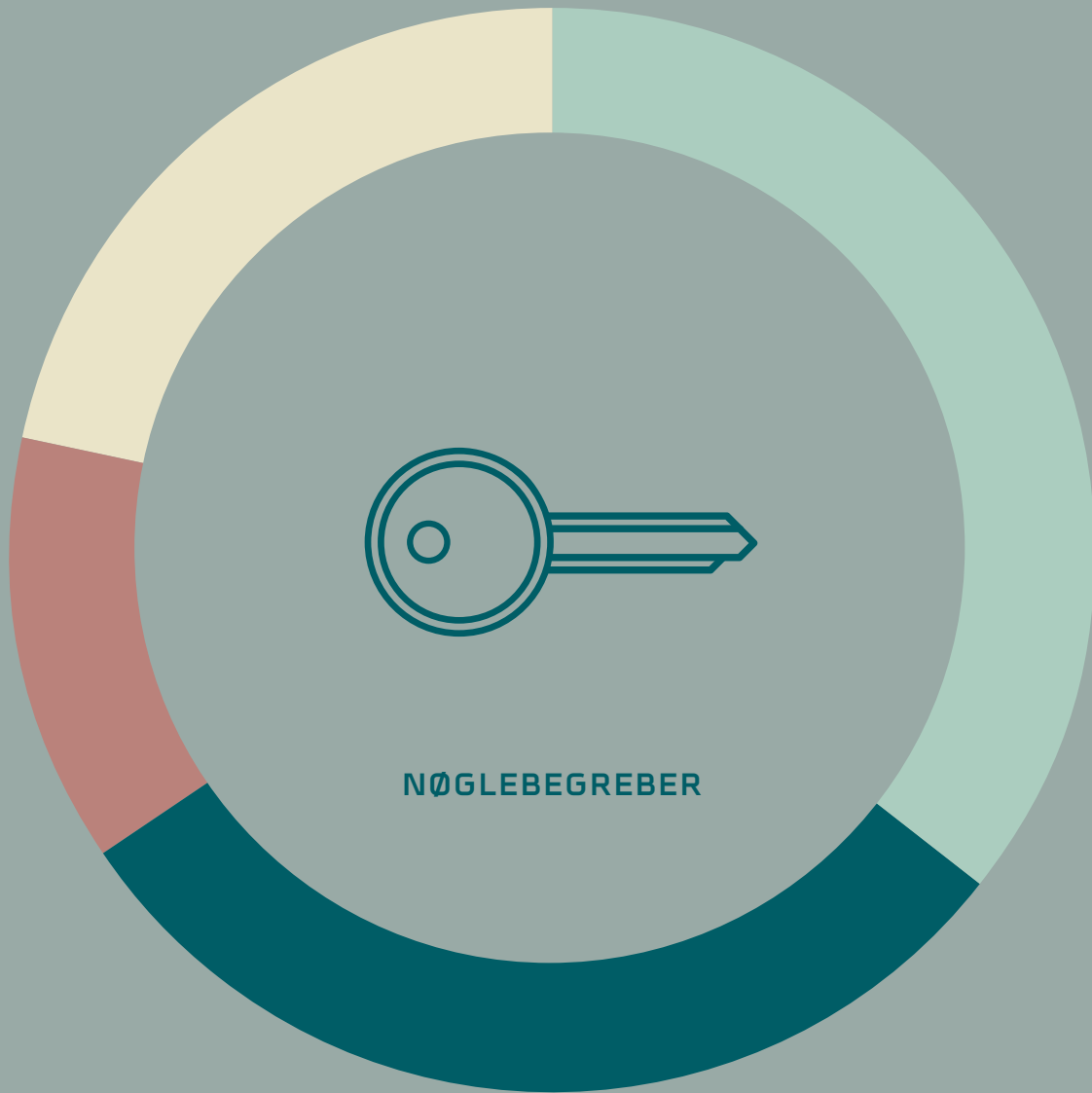
FIGUR 5.1: UNIVERSITETERNES INDTÆGTER

	Opgjort i mia. kr.
Uddannelse	9,03
Forskning (basismidler)	9,32
Eksterne forskningsmidler	10,14
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	0,78
Øvrige tilskud	0,65
Øvrige indtægter	1,34
I alt	31,25

FIGUR 5.6: UNIVERSITETERNES PERSONALE, ÅRSVÆRK

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
VIP	15.268	16.186	17.061	17.549	17.671	17.355
DVIP	1.595	1.699	1.782	1.843	1.841	1.851
TAP	13.542	13.837	14.607	14.606	14.362	14.264
I alt	30.405	31.722	33.450	33.997	33.874	33.470

	2017	2018	2019	2020	2021
VIP	17.260	17.355	17.273	17.653	18.339
DVIP	1.705	1.662	1.611	1.541	1.569
TAP	14.248	14.379	14.631	14.470	14.629
I alt	33.213	33.396	33.515	33.663	34.536

NØGLEBEGREBER

BALANCE I UDVEKSLINGEN

Uddannelses- og Forskningsministeriet har haft en målsætning om, at der i perioden 2013-2016 skulle være balance i udvekslingen. Således skulle Danmark sende lige så mange studerende på studieophold i udlandet, som der blev modtaget udenlandske studerende på studieophold i Danmark.

BARCELONA-MÅLSÆTNINGEN

Barcelona-målsætningen udspringer af et EU-topmøde afholdt i Barcelona i marts 2008. Her forpligtede EU-landene sig til samlet set at investere mindst tre procent af BNP i forskning, heraf én procent i offentlig forskning. I Danmark har dette medført, at skiftende regeringer har overtaget målsætningen forholdsvis direkte, således at Danmark skal investere minimum én procent af BNP i forskning. Skiftende regeringer har ligeledes forpligtet sig til, at de samlede private og offentlige investeringer i forskning svarer til minimum tre procent af BNP.

BASISMIDLER

Basismidler er et politisk fastsat beløb fra finansloven, der fordeles efter en historisk fordelingsnøgle i kombination med 45-20-25-10 model: 45 procent som uddannelsesbevilling, 20 procent som tilskudsfinansiering, 25 procent efter forskningspublicering og 10 procent efter ph.d.-afhandlinger.

BRUTTOLEDIGHED

Ledighed i denne publikation opgøres som bruttoledigheden. Bruttoledigheden er til forskel fra nettoledigheden inklusive personer på dagpenge eller kontanthjælp, der er i aktivering – inklusive personer i løntilskudsjob.

DE TØRRE FAG

De tørre fag dækker de fag, der hører til i humaniora og samfundsfag. Disse fag er oftest på det lave taxameter, men dækker alligevel en stor bredde af fag såsom jura, økonomi, sprogfag og teologi.

DE VÅDE FAG

De våde fag dækker de fag, der hører til i naturvidenskab, sundhedsvidenskab og teknisk videnskab. Disse fag er ofte på et af de høje taxametre og dækker en bred vifte af fag såsom lægevidenskab, ingeniørfag og datalogi.

ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER

Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke grundskole fra Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE

Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende, der er indskrevet på en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede studerende har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke grundskole fra Danmark.

ENHEDSBEVILLINGERNE

Dette er betegnelsen for universiteternes uddannelsestilskud pr. årsstuderende. Tallet udregnes hvert år i finansloven. Helt konkret er der tale om det samlede uddannelsestilskud til heltidsuddannelser divideret med det samlede antal studenterårsværk på heltidsuddannelser.

FORSKNINGSBASERET UNDERVISNING

Kravet om, at universiteterne skal give forskningsbaseret uddannelse indtil højeste internationale niveau, er skrevet ind i universitetsloven. I praksis vælger universiteterne selv, hvilken definition de tager udgangspunkt i. I de fleste tilfælde er det centrale, at en andel af underviserne på uddannelserne har afsluttet en forskeruddannelse og er forskningsaktive. Målet er blandt andet, at de studerende får tilknytning til et aktivt forskningsmiljø samtidig med, at indholdet af undervisningen er så aktuelt som muligt.

FORSKNINGSSAMARBEJDSAFTALER

En forskningssamarbejdsaftale er en aftale, et universitet indgår med en ekstern part. Således kan universiteterne blandt andet arbejde sammen med private virksomheder, forskningsråd eller fonde i udvikling af ny forskning. En forskningssamarbejdsaftale er fordelagtig for begge parter, idet virksomhederne får adgang til den nyeste viden, mens universiteterne får indblik i virksomhedernes praktiske virkelighed.

HORIZON2020

Horizon 2020 er navnet på EU's ottende rammeprogram for forskning og innovation. Navnet udspringer af, at man sammenlagde aktiviteter, der havde tilhørt det foregående rammeprogram 7 (FP7) for forskning og teknologisk udvikling og et par mindre programmer inden for især innovation. Horizon 2020 indeholder tre søjler, hvori der uddeles midler til de bedst egnede

forskningsansøgninger vurderet ift. videnskabelig topkvalitet, industrielt lederskab og samfundsudfordringer. Horizon 2020 erstattes det niende rammeprogram Horizon Europe, der løber indtil 2027.

HOVEDOMRÅDER

Hovedområder betegner de overordnede forskningsfællesskaber, der er på universiteterne. Der er mange måder at definere dem på – ofte arbejder man dog med fem hovedområder: humaniora, naturvidenskab, samfundsvidenskab, sundhedsvidenskab og teknisk videnskab. I Danske Universiteters statistiske beredskab er teknisk videnskab og naturvidenskab slået sammen. I studietallene (tabel F, G og H) opgøres teknisk videnskab og naturvidenskab særskilt fra år 2020. Desuden er der tale om universiteternes egne definitioner af hovedområder, og den divergerer fra Danmarks Statistiks definitioner.

LICENS-, SALGS- OG OPTIONSAFTALER

Licens-, salgs- og optionsaftaler er forskellige modeller for formidling af patenter mellem universiteter og eksterne aktører. Universiteterne indgår aftaler med virksomheder mv., som enten får licens til et patent, køber ejendomsretten til et patent eller får ret til at indgå en licens- eller salgsaftale på et senere tidspunkt.

NYT BEVILLINGSSYSTEM

Fra 2019 indføres et nyt bevillingssystem til de videregående uddannelser. I det nye system indføres et grundtilskud, der dækker omtrent 25 pct. af udgifterne. Der indføres også et aktivitetstilskud, som forventes at dække 67,5 pct. Bevillingerne vil stadig hænge sammen med, hvor mange der uddannes fra institutionerne ligesom med det tidligere taxametersystem. De resterende uddannelsesbevillinger vil blive fordelt ud fra kandidaternes beskæftigelsesgrad efter endt uddannelse og resultatet af en undersøgelse af læringstilgange på uddannelserne. Flere detaljer om det nye bevillingssystem kan findes på *ufm.dk*.

NYUDDANNEDE

Flere af opgørelserne i denne publikation omhandler nyuddannedes arbejds-markedsforhold efter endt uddannelse. Opgørelserne af sektor- og arbejds-markedstilknytning er fra Danmarks Statistiks database over befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet (RAS). Denne database opgør befolkningens arbejdsmarkedstilknytning i uge 48. Nyuddannede er ift. denne opgørelse derfor personer, der er dimetteret i løbet af det forrige kalenderår. Således varierer tiden indtil måletidspunktet i RAS fra 11 til 23 måneder for forskellige individer, når der måles arbejdsmarkedsforhold i året efter dimission.

OPTAG

Hvert år optages nye studerende på universiteternes bacheloruddannelser – de studerende får traditionelt besked 30. juli. Optaget sker gennem

Den Koordinerede Tilmelding (KOT), som hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Tallene for sommerens optag er dog i højere grad et udtryk for antallet af tilbudte pladser pr. uddannelse end et udtryk for det reelle optag. Der sker en stor flytning af studerende i løbet af månederne efter juli-optaget, og der optages studerende, som i første omgang ikke blev tilbudt plads. Derfor opgør universiteterne også optaget en måned efter 1. semester er gået i gang. Universiteternes bacheloroptag er opgjort som summen af studiestartere 1. marts og 1. oktober i året, der er optaget gennem Den Koordinerede Tilmelding. Universiteternes professionsbachelor er inkluderet. Universiteternes kandidatoptag er opgjort som antal optagne i perioden 1. oktober året før til 30. september i året.

PERSONALÅRSVÆRK

Betegnelsen dækker over arbejdsmængden for de universitetsansatte. Eksempelvis vil to forskere ansat på halv tid tilsammen bidrage med ét årsværk. Et årsværk opgøres til 1924 arbejdstimer om året.

PH.D.-LØFTET

I forbindelse med Globaliseringsaftalen fra 2006 blev det bl.a. besluttet at øge ph.d.-optaget. Universiteterne indskrives derfor i dag væsentligt flere ph.d.-studerende end i 2006.

PRODUKTION

Produktion refererer til antallet af studerende, som afslutter en uddannelse. Et års samlede bachelorproduktion henviser til antallet af studerende, som færdiggør en bacheloruddannelse i perioden 1. oktober året før til og med 30. september i året. Ligeledes gælder det for kandidatuddannelserne.

SPIN OUT

En spin out-virksomhed er en selvstændig virksomhed, som udspringer af et patent eller en patentansøgning, der er baseret på forskning fra et universitet. Oprettelse af spin out-virksomheder er enten baseret på formelle aftaler udformet på forskningsinstitutionen eller en formel aftale mellem institutionen og forskeren, som giver forskeren ret til at anvende forskningen i oprettelse af en selvstændig virksomhed mod et aftalt vederlag.

STUDENTERÅRSVÆRK (STÅ)

Studenterårsværk benyttes til at beskrive de studerendes aktivitetsniveau. Ét studenterårsværk dækker over et fuldtidsstudium, og den samlede STÅ-produktion dækker derfor over det samlede antal af studenterårsværk. Eksempelvis vil to studerende, der består halvdelen af deres eksaminer, tilsammen producere ét studenterårsværk.

TAXAMETER

Universiteterne modtager de fleste af deres uddannelsesbevillinger gennem taxametertilskud pr. studenterårsværk (aktivitetstilskud). Dvs. at for hver gang der gennemføres et studenterårsværk, så tildeles uddannelsen midler efter taxameteret. Der er tre forskellige takster, som bevillingerne tildeles ud fra. Hver uddannelse er indplaceret på en af de tre takster:

Heltidstakst 1: 34.100 kr.

Heltidstakst 2: 48.600 kr.

Heltidstakst 3: 71.000 kr.

(jf. Finanslovsforslag 2023)

Typisk er de tekniske og sundhedsvidenskabelige uddannelser på det høje taxameter, mens de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser har de lavere satser.

TILGANG

Ofte benyttes begrebet tilgang om antallet af personer, som begynder på en uddannelse. For eksempel benyttes begrebet af Uddannelses- og Forskningsministeriet i dimensioneringsmodellen vedr. de videregående uddannelser. Dette gøres, fordi man medtager alle de personer, som indskrives på en uddannelse i løbet af studieåret. Desuden opgøres tilgangen også for kandidatuddannelser, hvilket ikke kan gøres vha. KOT, da optaget på kandidatuddannelserne håndteres af institutionerne.

UDFLYTNING

Regeringen indgik i foråret en aftale, der pålægger universiteterne enten at lukke eller udflytte uddannelsespladser. I alt skal universiteterne enten nedskalere eller udflytte 5,7 procent af uddannelsespladserne i 2030.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Studerende, der læser en del af deres uddannelse i et andet land, er at betragte som udvekslingsstuderende. Ofte læser studerende kun et enkelt semester i et andet land, men i enkelte tilfælde læser den studerende i en længere periode i udlandet.

UNIVERSITETSANSÆTTELSER

VIP – *VIP* er forkortelsen for videnskabeligt personale. Her finder man bl.a. professorer, lektorer, adjunkter og postdoc'er.

DVIP – *DVIP* er forkortelsen for deltidsansat videnskabeligt personale. I denne kategori er bl.a. ekstern lektor, undervisningsassistent og censor, men begrebet favner bredt.

TAP – TAP er forkortelsen for teknisk administrativt personale. TAP er en bred kategori, hvor man bl.a. finder kontoransatte, gartnere og laboranter.

Der kan læses mere om de otte danske universiteter på de enkelte universiteters hjemmesider:

Københavns Universitet, www.ku.dk

Aarhus Universitet, www.au.dk

Syddansk Universitet, www.sdu.dk

Roskilde Universitet, www.ruc.dk

Aalborg Universitet, www.aau.dk

Danmarks Tekniske Universitet, www.dtu.dk

Copenhagen Business School, www.cbs.dk

IT-Universitetet i København, www.itu.dk

Danske Universiteter er de otte danske universiteters samarbejdsorganisation, der fremmer universiteternes samarbejde, synlighed og gennemslagskraft.

Danske Universiteter arbejder for at sikre, at universiteterne har gode vilkår for at løfte deres samfundsansvar: forskning, forskningsbaseret uddannelse og videndeling.

Danske Universiteter er mødested for universiteternes ledelser og medarbejdere, som i Danske Universiteter kan drøfte universiteternes fælles problemer, tage fælles initiativer og repræsentere de danske universiteter over for politikere, ministerier og samarbejdspartnere. Danske Universiteters talsmand er rektor Brian Bech Nielsen, der er formand for Rektorkollegiet.

Tal om danske universiteter 2022

Uddannelse: Universiteternes optag på bacheloruddannelser er det laveste i de seneste ti år. Særligt er optaget på humaniora faldet mens andelen, der bliver optaget på tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser, er steget.

Forskning: Dansk forskning har høj gennemslagskraft sammenlignet med andre lande.

Arbejdsmarked: Seks ud af ti beskæftigede kandidater fra de danske universiteter har deres job i den private sektor. Antallet i privat beskæftigelse er vokset med 72.000 personer siden 2010.

Studentermobilitet og internationalisering: Beskæftigelsesgraden for engelsksprogede kandidatdimittender i andet år efter dimission steg med 1,5 procentpoint for årgang 2019.

Økonomi og Personale: 6.038 mio. kr. eller ca. 19 procent af universiteternes samlede omkostninger går til bygninger og bygningsdrift.

DANSKE
UNIVERSITETER

UNIVERSITIES DENMARK

FIOLSTRÆDE 44, 1. TH.

1171 KØBENHAVN K

TLF. (+45) 3336 9800

WWW.DKUNI.DK